

OŚCNE WARKUNKI KOMPLEKSOWEGO UBEZPIECZENIA PZU DORADCA

ustalone uchwałą nr UZ/326/2014 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
z dnia 24 listopada 2014 r.

SPIS TREŚCI

Postanowienia wstępne	str. 2	Składka ubezpieczeniowa	str. 18
Definicje	str. 2	Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia	str. 20
		Początek i koniec odpowiedzialności	str. 20
Ubezpieczenie mienia od ognia i innych żywiołów	str. 6	Obowiązki ubezpieczającego i ubezpieczonego	str. 20
Przedmiot ubezpieczenia	str. 6	Obowiązki informacyjne PZU	str. 22
Zakres ubezpieczenia	str. 6	Ustalenie wysokości szkody	str. 22
Zwrot kosztów	str. 6	Ustalenie wysokości odszkodowania	str. 23
Wyłączenia odpowiedzialności	str. 7	Płatnicy podatku VAT	str. 24
Sposób ubezpieczenia i suma ubezpieczenia	str. 8	Postępowanie w razie powołania rzeczoznawców	str. 24
		Wypłata odszkodowania	str. 24
Ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku	str. 9	Przebieg roszczeń na PZU	str. 24
Przedmiot ubezpieczenia	str. 9	Podwójne ubezpieczenie	str. 24
Zakres ubezpieczenia	str. 9	Właściwość sądu	str. 24
Zwrot kosztów	str. 9	Postanowienia końcowe	str. 25
Wyłączenia odpowiedzialności	str. 9		
Sposób ubezpieczenia i suma ubezpieczenia	str. 10	Załącznik nr 1 do OWU – Klauzule dodatkowe	str. 26
		Klauzule mające zastosowanie do ubezpieczenia mienia	str. 28
Ubezpieczenie szyb i innych przedmiotów od stłuczenia	str. 10	Klauzule mające zastosowanie do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej	str. 37
Przedmiot ubezpieczenia	str. 10		
Zakres ubezpieczenia	str. 10	Załącznik nr 2 do OWU – Postanowienia dodatkowe PZU HOTEL	str. 44
Zwrot kosztów	str. 10	Klauzula ubezpieczenia kosztów awaryjnej wymiany wody w basenie	str. 44
Wyłączenia odpowiedzialności	str. 11	Klauzula ubezpieczenia ryzyka utraty zysku	str. 44
Sposób ubezpieczenia i suma ubezpieczenia	str. 11	Klauzula sprzeniewierzenia mienia przez pracownika ubezpieczonego	str. 45
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej	str. 11		
Przedmiot i zakres ubezpieczenia	str. 11	Załącznik nr 3 do OWU – Postanowienia dodatkowe PZU APTEKA	str. 46
Wyłączenia odpowiedzialności	str. 12	Klauzula ubezpieczenia kosztów utylizacji leków i utraty dokumentów niezbędnych do refundacji leków lub wyrobów medycznych	str. 46
Suma gwarancyjna i podlimity odpowiedzialności	str. 12	Klauzula niezachowania parametrów temperatury	str. 46
Przysługujące świadczenia	str. 13	Klauzula ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej farmaceuty i technika farmaceutycznego	str. 46
Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego	str. 13		
Przedmiot ubezpieczenia	str. 13	Załącznik nr 4 do OWU – Wymogi w zakresie zabezpieczeń przeciwkradzieżowych ubezpieczonego mienia oraz limity odpowiedzialności PZU dla wartości pieniężnych	str. 48
Zakres ubezpieczenia	str. 13	Konstrukcja budynków i lokali oraz zabezpieczenie okien, drzwi i innych otworów zewnętrznych	str. 48
Zwrot kosztów	str. 14	Zabezpieczenie pojazdów stanowiących środki obrotowe lub mienie osób trzecich	str. 48
Wyłączenia odpowiedzialności	str. 14	Zabezpieczenie kluczy	str. 49
Sposób ubezpieczenia i suma ubezpieczenia	str. 15	Zabezpieczenie wartości pieniężnych od kradzieży z włamaniem oraz limity odpowiedzialności PZU	str. 49
Ubezpieczenie mienia w transporcie krajowym (cargo)	str. 15	Zabezpieczenie wartości pieniężnych od rabunku w lokalu oraz limity odpowiedzialności PZU	str. 49
Przedmiot ubezpieczenia	str. 15	Zabezpieczenie wartości pieniężnych od rabunku podczas przenoszenia lub przewożenia (transportu) oraz limity odpowiedzialności PZU	str. 49
Zakres ubezpieczenia	str. 15	Postanowienia końcowe	str. 50
Zwrot kosztów	str. 16		
Wyłączenia odpowiedzialności	str. 16		
Sposób ubezpieczenia i suma ubezpieczenia	str. 17		
Ubezpieczenie assistance	str. 17		
Przedmiot ubezpieczenia	str. 17		
Zakres ubezpieczenia	str. 17		
Wyłączenia odpowiedzialności	str. 18		
Postanowienia wspólne	str. 18		
Wyłączenia wspólne	str. 18		
Zawarcie umowy ubezpieczenia	str. 18		

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§ 1

1. Ogólne warunki kompleksowego ubezpieczenia PZU DORADCA (zwane dalej „OWU”) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, na podstawie których ochroną ubezpieczeniową Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej (zwanej dalej „PZU”) obejmowane są osoby prawne, jednostki organizacyjne nie będące osobami prawnymi, osoby fizyczne nie prowadzące działalności gospodarczej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
2. OWU mają zastosowanie również do umów ubezpieczenia zawieranych przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.
3. Warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia z zastosowaniem OWU (zwanej dalej „umową ubezpieczenia”) jest objęcie tą **umową ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów oraz co najmniej jednego dowolnie wybranego ubezpieczenia spośród wymienionych w pkt 1–5:**
 - 1) mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku;
 - 2) szyb i innych przedmiotów od stłuczenia;
 - 3) odpowiedzialności cywilnej;
 - 4) sprzętu elektronicznego;
 - 5) mienia w transporcie krajowym (cargo);
 - 6) usług assistance (ubezpieczenie assistance).
4. Do umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 3, mają zastosowanie ponadto:
 - 1) klauzule dodatkowe zawarte w Załączniku nr 1 do OWU;
 - 2) postanowienia dodatkowe PZU HOTEL zawarte w Załączniku nr 2 do OWU;
 - 3) postanowienia dodatkowe PZU APTEKA zawarte w Załączniku nr 3 do OWU.
5. W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennej, OWU mają zastosowanie w zakresie nie uregulowanym tymi postanowieniami.
6. PZU zobowiązany jest przedstawić ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
7. Przedmiotem ubezpieczenia może być :
 - 1) mienie, o którym mowa w § 3 ust. 1, § 8 ust. 1, § 13 ust. 1, § 25 ust. 1 i 4 oraz § 30 ust. 2, stanowiące własność bądź będące w posiadaniu ubezpieczonego na podstawie innego tytułu prawnego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym mienie osobiste pracowników;
 - 2) odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z prowadzeniem przez ubezpieczonego działalności określonej w umowie ubezpieczenia i posiadaniem mieniem, które jest wykorzystywane w tej działalności i innym mieniem określonym w umowie ubezpieczenia oraz wykonywaniem zawodu farmaceuty, o którym mowa w Załączniku nr 3 do OWU;
 - 3) usługi assistance.
8. W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej w najmowanym budynku, lokalu lub z wykorzystaniem najmowanych maszyn, urządzeń i wyposażenia, umowa ubezpieczenia budynku, lokalu lub maszyn, urządzeń i wyposażenia może być zawarta wyłącznie na rzecz właściciela, w tym również będącego osobą fizyczną nie prowadzącą działalności gospodarczej.
9. Jeżeli nie umówiono się inaczej, ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (zwanej dalej „RP”) w miejscu określonym w umowie ubezpieczenia (miejscie ubezpieczenia), z zastrzeżeniem:
 - 1) mienia osobistego pracowników w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych żywiołów oraz w ubezpieczeniu mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, które ubezpieczone jest w każdym miejscu pracy zawodowej pracownika, wykonywanej na polecenie ubezpieczonego, z wyjątkiem pomieszczeń mieszkalnych pracownika;

- 2) mienia w ubezpieczeniu mienia w transporcie krajowym (cargo), o którym mowa w § 30 ust. 2 oraz wartości pieniężnych w ubezpieczeniu mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 1 lit. e, w zakresie wskazanym w § 9 ust. 1 pkt 3 – ubezpieczonych w miejscach związanych z wykonywaniem transportu.
10. Pod warunkiem pisemnego poinformowania PZU, ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie w miejscu, do którego zostało przeniesione przez ubezpieczonego z miejsca ubezpieczenia w związku z bezpośrednim narażeniem tego mienia na powstanie szkody objętej ochroną ubezpieczeniową na podstawie OWU. Mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową w nowym miejscu, do którego zostało przeniesione, przez okres nie dłuższy niż 30 dni liczony od dnia przeniesienia wskazanego w pisemnym zawiadomieniu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie wcześniej jednak niż od dnia doręczenia tego zawiadomienia.

DEFINICJE

§ 2

W rozumieniu OWU użyte niżej określenia oznaczają:

- 1) **akty terroryzmu** – działania, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko ludności lub mieniu, w celu wprowadzenia chaosu, zastraszania ludności, dezorganizacji życia publicznego, transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych – dla osiągnięcia określonych skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
- 2) **budowla** – trwałe związany z gruntem obiekt budowlany inny niż budynek wraz z instalacjami i urządzeniami stanowiącymi całość techniczną i użytkową, użytkowany w celu prowadzenia działalności gospodarczej;
- 3) **budynek** – użytkowany w celu prowadzenia działalności gospodarczej obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz z wbudowanymi instalacjami oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiącymi całość techniczną i użytkową; za budynek uważa się również tymczasowy obiekt budowlany nie połączony trwale z gruntem, taki jak kiosk, strzelnica, barakowóz, przyczepa gastronomiczna;
- 4) **choroba przewlekła** – choroba o długotrwałym przebiegu, trwająca zwykle miesiącami lub latami, stale lub okresowo leczona;
- 5) **choroba zakaźna** – choroba, która została wywołana przez biologiczny czynnik chorobotwórczy;
- 6) **czysta strata finansowa** – uszkodzenie majątkowe nie będący szkodą na osobie lub szkodą rzeczową;
- 7) **deszcz nawałny** – opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, który ustala Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (zwany dalej „IMI GW”); w przypadku braku stacji pomiarowej IMIGW, wystąpienie deszczu nawałnego stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie;
- 8) **dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie, w tym w związku z usiłowaniem lub dokonaniem kradzieży z włamaniem;
- 9) **dokument ubezpieczenia** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia;
- 10) **dym i sadza** – zawiesina cząstek w powietrzu będąca bezpośrednim skutkiem:
 - a) spalania, która nagle w sposób krótkotrwały wydobyła się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających,
 - b) ognia niezależnie od miejsca jego powstania;
- 11) **dzieła sztuki** – posiadające wartość kolekcjonerską, artystyczną lub historyczną, następujące rzeczy ruchome, ich części lub zespoły:
 - a) oryginalne dzieła plastyczne: obrazy, rzeźby, grafiki, a także oryginalne dzieła rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,

- b) przedmioty zgromadzone i uporządkowane według koncepcji osób, które te kolekcje tworzyły,
 - c) numizmaty lub pamiątki historyczne,
 - d) urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentujące poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
 - e) książki i materiały biblioteczne,
 - f) wytwory sztuki ludowej i rękodzieła,
 - g) przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalności wybitnych osobistości lub instytucji,
 - a także skatalogowane zbiory zgromadzone i uporządkowane według określonych kategorii;
- 12) **dzień roboczy** – jeden z dni tygodnia od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy;
 - 13) **eksplozja** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pływów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyn ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyn i zbiorników uległy rozdzieleniu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pływów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji polegających na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
 - 14) **faktura** – faktura VAT, rachunek lub inny dokument potwierdzający wartość ubezpieczonego mienia;
 - 15) **franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia wartość kwotowa, procentowo-kwotowa albo procentowa, o jaką będzie pomniejszana wysokość każdego odszkodowania;
 - 16) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
 - 17) **graffiti** – napisy, rysunki lub symbole zamieszczone w sposób niezgodny z przepisami prawa i wbrew woli ubezpieczonego na ubezpieczonym mieniu, a także zabrudzenie farbą lub inną substancją ubezpieczonego mienia;
 - 18) **handel obwoźny** – sprzedaż towarów ze skrzyni, walizy, kosza, z samochodu lub innego pojazdu albo w inny sposób, przenoszonych lub przewożonych z miejsca na miejsce;
 - 19) **huk ponaddźwiękowy** – fala uderzeniowa wytworzona przez statek powietrzny poruszający się z prędkością większą od prędkości dźwięku;
 - 20) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/sek, ustalanej przez IMiGW, którego działanie wyrządza masowe szkody; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMiGW wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie;
 - 21) **konsument** – osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową;
 - 22) **koszt utworzenia danych** – koszt wprowadzenia danych z kopii zapasowych lub koszt ręcznego wprowadzenia danych z dokumentów źródłowych;
 - 23) **kradzież mienia wraz ze środkami transportu** – nie posiadający znamion rabunku zabór przewożonego mienia w celu przywłaszczenia z jednoczesnym dokonaniem zaboru w celu przywłaszczenia lub czasowego przywłaszczenia środka transportu;
 - 24) **kradzież z włamaniem** – zabór cudzego mienia w celu przywłaszczenia dokonany:
 - a) z zamkniętego lokalu (w przypadku wartości pieniężnych także z zamkniętego urządzenia do przechowywania wartości pieniężnych) albo środka transportu, po użyciu przy użyciu siły lub narzędzi istniejących zabezpieczeń lub po otwarciu zabezpieczeń kluczem oryginalnym, podrobionym lub innym urządzeniem otwierającym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem z innego lokalu albo w wyniku rabunku, albo
 - b) przez sprawcę, który ukrył się w lokalu lub środku transportu przed jego zamknięciem pozostawiając ślady stanowiące dowód ukrycia się;
 - 25) **lawina** – gwałtowne osuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, skał, kamieni lub błota ze zboczy górskich;
 - 26) **lokal** – wyodrębnione w budynku pomieszczenie lub pomieszczenia, użytkowane w celu prowadzenia działalności gospodarczej;
 - 27) **maszyna, urządzenie i wyposażenie** – mienie ruchome, w tym wyposażenie sklepów, biur, magazynów i innych pomieszczeń, wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej (w tym sprzęt elektroniczny), zaliczane do środków trwałych innych niż budynek i budowla;
 - 28) **mienie** – przedmiot ubezpieczenia określony w umowie ubezpieczenia stanowiący własność bądź będący w posiadaniu ubezpieczonego na podstawie innego tytułu prawnego w związku z prowadzoną przez ubezpieczonego działalnością gospodarczą oraz nakłady adaptacyjne;
 - 29) **mienie osobiste pracowników** – przedmioty osobistego użytku osób zatrudnionych przez ubezpieczonego, które wyuczająco bądź na żądanie pracodawcy znajdują się w miejscu pracy, z wyłączeniem wartości pieniężnych oraz pojazdów;
 - 30) **mienie osób trzecich** – rzeczy ruchome przyjęte przez ubezpieczonego w celu wykonania usługi naprawy, remontu, przeróbki, czyszczenia, farbowania, prania, przechowania, sprzedaży lub innych czynności, lub usług w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez ubezpieczonego;
 - 31) **nagłe zachorowanie** – powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu ubezpieczonego, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej;
 - 32) **nakłady adaptacyjne** – zaewidencjonowane koszty dostosowania lokali lub budynków, nie stanowiących własności ubezpieczonego do rodzaju prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
 - 33) **napór śniegu lub lodu** – bezpośrednie działanie ciężaru śniegu lub lodu na przedmiot ubezpieczenia albo przewrócenie się pod wpływem ciężaru śniegu lub lodu mienia sąsiedniego na ubezpieczony przedmiot;
 - 34) **następstwa szkód wodociągowych** – szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek bezpośredniego działania wody lub innych cieczy, jeżeli przyczyną tych szkód było:
 - a) spowodowane awarią wydostanie się wody, pary lub innych cieczy z przewodów, zbiorników i urządzeń wodociagowych, centralnego ogrzewania lub innych instalacji,
 - b) cofnięcie się wody lub ścieków z publicznych urządzeń kanalizacyjnych, o ile zabezpieczenie połączenia z nimi nie należało do obowiązków ubezpieczonego,
 - c) samoczynne uruchomienie się instalacji tryskaczowych lub zraszczaczowych z innych przyczyn niż wskutek ognia,
 - d) nieumyślnie pozostawienie otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach określonych w lit. a podczas przerwy w dostawie wody,
 - e) zalanie przez osoby trzecie;
 - 35) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego ubezpieczony niezależnie od swej woli doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł;
 - 36) **niskocenne składniki majątku** – rzeczy ruchome nie ujmowane w ewidencji środków trwałych, stanowiące wyposażenie sklepów, biur, magazynów i innych pomieszczeń, o wartości jednostkowej nie przekraczającej 1500 PLN;
 - 37) **obiekt budowlany**:
 - a) budynek,
 - b) budowla,
 - c) obiekt małej architektury;
 - 38) **obiekt małej architektury** – element wyposażenia otoczenia budynku, taki jak lampy oświetleniowe, posąg, murk ogrodowy, grill murowany, fontanna, basen, pergola, altana, urządzenie sportowe służące do rekreacji, piaskownica, śmietnik, wodotrysk, huśtawka, drabinki;
 - 39) **obrót** – suma przychodów ubezpieczonego z tytułu sprzedaży towarów lub świadczonych usług w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej w ustalonym okresie;
 - 40) **obrót towarowy** – łączna wartość mienia przewiezonego w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia, objętego odpowiedzialnością PZU;

- 41) **odpowiedzialność za produkt** – odpowiedzialność cywilna za szkody powstałe na skutek wady produktu oraz dostarczenia produktu innego niż został zamówiony;
- 42) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko albo powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 43) **osoba bliska** – małżonek, małżonka, konkubina, konkubent, wstępny, zstępny, brat, siostra, bratanek, bratanica, siostrzeniec, siostrzenica, ojczym, macocha, pasierb, teść, teściowa, zięć, synowa, bratowa, szwagier, szwagierka, przysposobiony, przysposabiający, pozostający pod opieką lub przyjęty na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
- 44) **osoba trzecia** – każda osoba nie będąca ubezpieczającym lub ubezpieczonym;
- 45) **osuwanie się ziemi** – nie spowodowane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po skarpie lub stoku;
- 46) **parking strzeżony** – pomieszczenie zamknięte i całonocowo dozoruowane albo teren ogrodzony stałym ogrodzeniem, zamknięty i oświetlony w porze nocnej oraz całonocowo dozoruowany;
- 47) **podwykonawca** – przedsiębiorca, któremu ubezpieczony powierzył wykonanie zleconej pracy, usługi lub innej czynności, określonej w łączącej ich umowie;
- 48) **postój** – unieruchomienie środka transportu nie spowodowane stosowaniem przepisów prawa (np. o ruchu drogowym), trwające dłużej niż 1 minuta i nie dłużej niż 1 godzinę, w miejscach do tego wyznaczonych, w terenie zabudowanym, na stacjach benzynowych albo na placach dostawców lub odbiorców; przez postój rozumie się również unieruchomienie środka transportu w celach załadunkowych, przeładunkowych i wyładunkowych oraz w związku z awarią środka transportu;
- 49) **powolne działanie** – działanie, które wpływa na otoczenie w sposób ciągły, powodując szkodę, której nie można określić jako nagłą i niespodziewaną;
- 50) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
 - a) podniesienia się poziomu wody w korytach wod płynących lub stojących,
 - b) podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka),
 - c) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich, lub falistych;
- 51) **pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona przez ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy cywilnoprawnej, z wyłączeniem osoby fizycznej, która zawarła z ubezpieczonym umowę cywilnoprawną jako przedsiębiorca; za pracownika uznaje się także praktykanta lub wolontariusza, któremu ubezpieczony powierzył wykonywanie pracy;
- 52) **producent** – przedsiębiorca, który wytwarza lub wprowadza do obrotu produkt, a także jego przedstawiciel oraz każda osoba, która występuje jako wytwórca umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie; za producenta uważa się również importera oraz sprzedawcę w sytuacji, gdy obowiązujące przepisy nakładają na niego odpowiedzialność producenta;
- 53) **producent produktu finalnego** – producent, który wykorzystuje produkty ubezpieczonego w celu wytworzenia produktu finalnego;
- 54) **produkt** – rzecz ruchoma, choćby była połączona z inną rzeczą; za produkt uważa się także zwierzęta;
- 55) **przedsiębiorca** – osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową;
- 56) **przeładunek** – ogół czynności związanych z przemieszczaniem mienia z jednego środka transportu na drugi środek transportu;
- 57) **przebiecie** – nagły wzrost napięcia w sieci elektrycznej spowodowany wyładowaniami atmosferycznymi;
- 58) **PZU Pomoc** – jednostka działająca na rzecz PZU, do której ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu zobowiązana jest zgłosić telefonicznie wypadek ubezpieczeniowy; PZU Pomoc działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu; numery telefonów PZU Pomoc wskazane są w dokumencie ubezpieczenia (polisie);
- 59) **rabunek** – zabór mienia w celu przywłaszczenia dokonany:
 - a) przy użyciu przemocy fizycznej wobec ubezpieczonego lub jego pracowników (w przypadku mienia w transporcie wobec osób dokonujących przewozu) bądź groźby natychmiastowego użycia przemocy fizycznej albo z doprowadzeniem tych osób do nieprzytomności lub bezbronności – dla pokonania ich oporu przed wydaniem ubezpieczonego mienia,
 - b) przez sprawcę, który z zastosowaniem przemocy fizycznej bądź groźby natychmiastowego użycia przemocy fizycznej doprowadził osobę posiadającą klucze do lokalu, środka transportu lub urządzenia do przechowywania wartości pieniężnych i zmusił ją do ich otworenia albo sam je otworzył kluczami zrabowanymi;
- 60) **Regulamin** – właściwe regulaminy świadczenia usług drogą elektroniczną;
- 61) **rozmożenie towarów** – utrata handlowej przydatności towarów na skutek ich zepsucia w wyniku podwyższenia się temperatury przechowywania w urządzeniu chłodniczym w następujące:
 - a) przerwy w dostawie prądu trwającej dłużej niż 2 godziny,
 - b) uszkodzenia urządzeń chłodniczych w wyniku przebiecia;
- 62) **strefa pożarowa** – budynek albo jego część oddzielona od innych budynków przestrzennie lub oddzielona od innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego tj. ścianami ogniotrwałymi, stropami ogniotrwałymi lub drzwiami przeciwpożarowymi;
- 63) **suma ubezpieczenia bądź suma gwarancyjna** – określona w umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PZU; jeżeli OWU lub umowa ubezpieczenia przewiduje limit odpowiedzialności PZU z tytułu określonych szkód, wówczas limit ten stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU z tytułu tych szkód;
- 64) **szkoda** – w ubezpieczeniu:
 - a) mienia – szkoda rzeczowa,
 - b) odpowiedzialności cywilnej – szkoda rzeczowa, szkoda na osobie, a w przypadku rozszerzenia odpowiedzialności o szkody polegające na powstaniu czystej straty finansowej także czysta strata finansowa;
- 65) **szkoda na osobie** – szkoda będąca następstwem śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, w tym także utracenie korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 66) **szkoda rzeczowa**:
 - a) w ubezpieczeniu mienia – utrata, uszkodzenie, zniszczenie lub ubytek wartości ubezpieczonego mienia, będące bezpośrednim następstwem zajścia wypadku ubezpieczeniowego, z wyłączeniem utraconych korzyści;
 - b) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – szkoda będąca następstwem utraty, uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy, w tym utracenie korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy;
- 67) **środek transportu**:
 - a) pojazd drogowy lub pojazd drogowy wraz z dopuszczalną, zgodnie z obowiązującymi przepisami, ilością przyczep lub naczep,
 - b) skład kolejowy,
 - c) samolot lub inny statek powietrzny przeznaczony do przewozu ładunków drogą powietrzną,
 - d) wodny śródlądowy środek transportu lub ich zespół;
- 68) **środki obrotowe** – mienie zaliczane do rzeczowych aktywów obrotowych w myśl obowiązujących przepisów prawa tj. towary, surowce, półprodukty, wyroby gotowe lub w toku produkcji, materiały pomocnicze, opakowania, części zamienne i zapasowe maszyny i urządzenia, jeśli nie są w myśl obowiązujących przepisów prawa zaliczone do środków trwałych;
- 69) **transport krajowy** – transport własny lub transport obcy mienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej wykonywany środkami transportu lądowego (drogowego i kolejowego), lotniczego lub wodnego śródlądowego bez przekraczania granic Rzeczypospolitej Polskiej oraz bez wykraczania poza polski obszar powietrzny; transport krajowy obejmuje też

przewóz mienia środkami transportu wodnego śródlądowego po rzekach granicznych, jednakże pod warunkiem transportu z miejsca jego rozpoczęcia do miejsca jego zakończenia, położonych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, bez planowanego zawijania takiego środka transportu do portów lub przystani zagranicznych; definicja nie znajduje zastosowania do transportu wartości pieniężnych;

- 70) **transport obcy** – transport mienia wykonywany na podstawie umowy przewozu mienia przez przewoźnika posiadającego uprawnienia, zgodne z obowiązującymi przepisami, do podejmowania i wykonywania transportu krajowego; definicja nie dotyczy transportu wartości pieniężnych;
- 71) **transport własny** – transport nie będący transportem obcym; definicja nie dotyczy transportu wartości pieniężnych;
- 72) **trzęsienie ziemi** – naturalne gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;
- 73) **ubezpieczający** – podmiot, który zawarł z PZU umowę ubezpieczenia;
- 74) **ubezpieczony** – osoba fizyczna nie prowadząca działalności gospodarczej w przypadku, o którym mowa w § 1 ust. 8 oraz w Załącznikach nr 2 i 3 do OWU, osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, osoba prawna albo jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, na rachunek której zarząd została umowa ubezpieczenia;
- 75) **ubezpieczenie na pierwsze ryzyko** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest niezależnie od całkowitej wartości mienia lub kategorii mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową w oparciu o szacowaną maksymalną wysokość szkody, jaka może powstać wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
- 76) **ubezpieczenie na sumy stałe** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest na podstawie całkowitej wartości mienia lub kategorii mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową;
- 77) **uderzenie pioruna** – gwałtowne wyładowanie elektryczne w atmosferze na ubezpieczone mienie, pozostawiające ślady tego zdarzenia, z wyłączeniem przepicia;
- 78) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie w ubezpieczony przedmiot pojazdu drogowego lub szynowego, lub jego części, lub przewożonego w nim ładunku, nie należącego do ubezpieczonego i nie będącego pod jego kontrolą;
- 79) **uderzenie przedmiotu w środek transportu** – bezpośrednie uderzenie jakiegokolwiek przedmiotu w środek transportu lub przewożone mienie;
- 80) **umowa direct** – umowa ubezpieczenia zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, w tym o świadczeniu usług drogą elektroniczną, nie będąca umową w systemie uproszczonym;
- 81) **umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia, do której zastosowanie mają OWU;
- 82) **umowa w systemie uproszczonym** – umowa ubezpieczenia zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, z zastosowaniem przesłanej przez PZU oferty;
- 83) **upadek drzew lub masztów** – niebędące następstwem działalności ludzkiej przewrócenie się na ubezpieczone mienie drzew lub masztów, lub oderwanie się i upadek ich części; przez maszty należy rozumieć również słupy energetyczne, anteny, kominy, latarnie lub budowle nie będące w użytkowaniu ubezpieczonego;
- 84) **upadek statku powietrznego** – katastrofa albo przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
- 85) **wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), czeki, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę oraz złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne, perły, bursztyn, a także platyna i inne metale z grupy platynowców, z wyjątkiem przedmiotów będących muzealiami w rozumieniu przepisów ustawy o muzeach;
- 86) **wartość księgowa brutto** – ewidencyjna wartość początkowa z uwzględnieniem przeszacowań wynikających z przepisów prawa;
- 87) **wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszonego;

- a) w przypadku budynku, budowli, lokalu, lub obiektu małej architektury – wartość odpowiadająca kosztom odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowej technologii, konstrukcji i standardu wykończenia przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów,
- b) w przypadku maszyn, urządzeń i wyposażenia lub środków transportu – wartość odpowiadająca kosztom zakupu, naprawy lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, typu oraz o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach, z uwzględnieniem kosztów transportu, montażu, demontażu oraz cła i innych tego typu opłat;
- 88) **wartość rzeczywista** – wartość odtworzeniowa ubezpieczonego mienia pomniejszona o stopień zużycia technicznego;
- 89) **wartość wytworzenia** – suma wartości brutto materiałów, surowców, robocizny oraz kosztów ogólnych poniesionych przez producenta w związku z wytworzeniem ubezpieczonego mienia;
- 90) **wprowadzenie produktu do obrotu** – chwila faktycznej trwałej lub okresowej utraty władztwa nad produktem przez producenta;
- 91) **wyładunek** – czynność mająca na celu umieszczenie ubezpieczonego mienia w miejscu zakończenia transportu, trwająca od momentu rozpoczęcia usuwania lub zdejmowania zabezpieczeń transportowych z mienia na środek transportu do momentu umieszczenia tego mienia w miejscu składowania u odbiorcy bezpośrednio po zdjęciu z urządzeń wyładowczych;
- 92) **wymienne nośniki danych** – materiał umożliwiający gromadzenie informacji, nadający się do odczytu maszynowego, przeznaczony do wymiany przez użytkownika;
- 93) **wypadek środka transportu** – zdarzenie polegające na nagłym działaniu siły mechanicznej w momencie zetknięcia się środka transportu z innym pojazdem, osobami, zwierzętami, przedmiotami, obiektami stałymi, wyrwrenie się środka transportu, wypadnięcie poza drogę lub torowisko lub jego zatonięcie albo nagłe odłączenie się przyczepy lub naczepy od pojazdu ciągnącego;
- 94) **wypadek ubezpieczeniowy**:
 - a) w ubezpieczeniu mienia – niezależne od woli ubezpieczonego określone w OWU zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
 - b) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – śmierć, uszkodzenie ciała, doznanie rozstroju zdrowia, utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy, a w przypadku rozszerzenia odpowiedzialności o szkody polegające na powstaniu czystej straty finansowej także czysta strata finansowa,
 - c) w ubezpieczeniu assistance – nieszczyćliwy wypadek, nagłe zachorowanie, zdarzenie losowe powołane w § 36 ust. 6, 8 i 10 oraz kradzież z włamaniem i rabunek;
- 95) **załadunek** – czynność mająca na celu bezpośrednie umieszczenie ubezpieczonego mienia na środku transportu, trwająca od momentu uniesienia mienia przez urządzenie załadunkowe w miejscu rozpoczęcia transportu do momentu umieszczenia go i zamocowania na środku transportu;
- 96) **zaostrzenia lub powikłania choroby przewlekłej** – nagłe nasilenie objawów chorobowych ze strony tego samego lub innego narządu lub układu, pozostające w bezpośrednim związku z tą chorobą, o ostrym (burzliwym) przebiegu, wymagające udzielenia natychmiastowej pomocy lekarskiej;
- 97) **zapotanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zaważenia się naturalnych, podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie;
- 98) **zużycie techniczne** – określona procentowo (stopień zużycia technicznego) utrata trwałości i w konsekwencji zmniejszanie w czasie wartości ubezpieczonych przedmiotów, będące pochodną: czasu ich użytkowania (wieku), jakości wykonawstwa, trwałości zastosowanych materiałów, bieżącej konserwacji, remontów, eksploatacji.

§ 4

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie ubezpieczenia:
 - 1) ewidencjonowane przez ubezpieczonego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, następujące kategorie mienia, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5:
 - a) budynki,
 - b) budowle,
 - c) lokale,
 - d) obiekty małej architektury,
 - e) maszyny, urządzenia i wyposażenie,
 - f) środki obrotowe,
 - g) niskocenne składniki majątku,
 - h) mienie osób trzecich,
 - i) wartości pieniężne;
 - 2) mienie osobiste pracowników;
 - 3) ewidencjonowane przez ubezpieczonego nakłady adaptacyjne.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej wartości pieniężne wymienione w umowie ubezpieczenia ubezpieczone są pod warunkiem przechowywania ich w urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Zasada, o której mowa w ust. 2, nie ma zastosowania do wartości pieniężnych w sklepach jubilerskich, zegarmistrzowskich i lombardach przechowywanych poza urządzeniami do przechowywania wartości pieniężnych w czasie godzin pracy danej placówki. W przypadku przechowywania wartości pieniężnych poza urządzeniami do ich przechowywania w godzinach zamknięcia danej placówki, PZU odpowiada do wartości nie przekraczającej 20% sumy ubezpieczenia wartości pieniężnych, lecz nie więcej niż do kwoty 50.000 PLN.
4. Przedmiotem ubezpieczenia nie może być następujące mienie:
 - 1) będące w trakcie budowy, montażu, rozbiórki, demontażu, instalacji, rozruchu i testów, z zastrzeżeniem postanowień § 4 ust. 5 pkt 7;
 - 2) znajdujące się pod ziemią i związane z produkcją wydobywczą (kopalnictwem węgla kamiennego, brunatnego, soli, ropy naftowej), gazu ziemnego, rud żelaza i metali nieżelaznych oraz torfu);
 - 3) budynki, budowle przeznaczone do rozbiórki oraz maszyny, urządzenia i wyposażenie przeznaczone do likwidacji;
 - 4) akta, dokumenty, plany, zdjęcia, rękopisy oraz dane zawarte na nośnikach informacji;
 - 5) wzory, modele poglądowe, prototypy, dzieła sztuki, eksponaty muzealne i zabytkowe;
 - 6) programy komputerowe, chyba że stanowią środki obrotowe;
 - 7) pojazdy mechaniczne podlegające rejestracji, z wyłączeniem barakozwozów i przyczep gastronomicznych, chyba że stanowią one środki obrotowe lub mienie osób trzecich.
5. Przedmiotem ubezpieczenia w zakresie ryzyka ognia nie może być następujące mienie:
 - 1) fermy drobiu i kurniki;
 - 2) słoma lub siano i wyroby ze słomy;
 - 3) budynki, w których składowana jest słoma lub siano;
 - 4) budynki drewniane z mieniem znajdującym się w nich, kryte gontem lub strzechą wykonaną z trzciny lub słomy.
6. Przedmiotem ubezpieczenia w zakresie ryzyka ognia nie może być także mienie pozostające w związku z prowadzeniem następującej działalności:
 - 1) związanej z produkcją lub przerobem peletu;
 - 2) związanej z przerobem lub składowaniem odpadów, lub odzyskiwaniem surowców (recykling), z wyłączeniem składowania lub sprzedaży złomu;
 - 3) związanej z produkcją, transportem, przerobem, sprzedażą, dystrybucją, składowaniem lub używaniem świec, zniczy lub innych lampionów, w których wykorzystywana jest parafina lub jej pochodne, z wyłączeniem handlu detalicznego;
 - 4) związanej z produkcją, transportem, przerobem, sprzedażą, dystrybucją, składowaniem lub używaniem materiałów wybuchowych lub fajerwerków, z wyłączeniem handlu detalicznego fajerwerkami.

1. Mienie może zostać ubezpieczone w jednym z następujących wariantów ubezpieczenia, w zależności od wyboru ubezpieczającego:
 - 1) od ryzyk nazwanych;
 - 2) od wszystkich ryzyk.
2. Z zastrzeżeniem ust. 4–6, § 5 i § 6 ust. 1 i 5 oraz § 38, w wariancie od ryzyk nazwanych, PZU odpowiada za szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe w okresie ubezpieczenia:
 - 1) w wyniku następujących zdarzeń losowych:
 - a) ognia,
 - b) huraganu,
 - c) deszczu nawalnego,
 - d) powodzi,
 - e) gradu,
 - f) lawiny,
 - g) naporu śniegu lub lodu,
 - h) uderzenia pioruna,
 - i) eksplozji,
 - j) upadku statku powietrznego,
 - k) upadku drzew lub budowli,
 - l) trzęsienia ziemi,
 - m) osuwania i zapadania się ziemi,
 - n) uderzenia pojazdu,
 - o) huku ponaddwukrotnego,
 - p) dymu i sadzy;
 - 2) stanowiące następstwa szkód wodociągowych.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4–6, § 5 i § 6 ust. 2–4 oraz § 38, w wariancie od wszystkich ryzyk PZU odpowiada za szkody powstałe w okresie ubezpieczenia i miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, oraz które nie zostały wyraźnie wyłączone w OWU lub postanowieniach dodatkowych stanowiących integralną część umowy ubezpieczenia.
4. Odpowiedzialność PZU w obu wariantach ubezpieczenia określonych w ust. 1, objęte są także szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe w wyniku:
 - 1) akcji ratowniczej prowadzonej w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym objętym zakresem ubezpieczenia;
 - 2) zanieczyszczenia lub skażenia będącego następstwem wypadku ubezpieczeniowego objętego zakresem ubezpieczenia.
5. Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej zakres ubezpieczenia w obu wariantach określonych w ust. 1, może zostać rozszerzony o następujące klauzule dodatkowe:
 - 1) przepięć;
 - 2) rozmrożenia;
 - 3) dewastacji;
 - 4) graffiti;
 - 5) aktów terroryzmu;
 - 6) strajków, rozruchów, zamieszek wewnętrznych;
 - 7) drobnych prac remontowo-budowlanych;
 - 8) miejsca ubezpieczenia (lokalizacji);
 - 9) ubezpieczenia nowych inwestycji;
 - 10) zmiany franszyzy redukcyjnych na integralne;
 - 11) katastrofy budowlanej;
 - 12) maszyn od uszkodzeń;
 - 13) ubezpieczenia środków obrotowych na sumy zmienne;
 - 14) zrzeczenia się prawa do regresu na warunkach określonych w tych klauzulach, zawartych w Załączniku nr 1 do OWU.
6. W przypadku każdej szkody w każdym wariancie określonym w ust. 1 zastosowanie ma franszyza redukcyjna w wysokości 200 PLN. Ubezpieczający ma możliwość zadeklarowania w umowie ubezpieczenia dodatkowej franszyzy redukcyjnej wyrażonej procentowo, w wysokości uzgodnionej z PZU, co stanowi podstawę do udzielenia obniżki składki ubezpieczeniowej.

ZWROT KOSZTÓW

§ 5

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego PZU pokrywa poniesione przez ubezpieczonego udokumentowane koszty

- uprzątnięcia pozostałości po zaistnieniu szkody, za którą PZU ponosi odpowiedzialność, łącznie z kosztami rozbiórki lub demontażu części niezdatnych do użytku.
- Koszty uprzątnięcia pozostałości po zaistnieniu szkody, o których mowa w ust. 1, nie obejmują kosztów poniesionych na odkażenie pozostałości po szkodzie, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza oraz rekultywację gruntów.
 - Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, następuje w granicach sum ubezpieczenia lub limitów odpowiedzialności PZU wyodrębnionych w ramach tych sum, określonych w umowie ubezpieczenia dla poszczególnych utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczonych przedmiotów, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4 i 6 pkt 1.
 - W przypadku gdy koszty, o których mowa w ust. 1, dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i jednocześnie nie jest możliwe ich przyporządkowanie do danej części mienia, PZU pokrywa poniesione koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU pokryje 50% poniesionych kosztów.
 - Przy ubezpieczeniu budynków i lokali od następstw szkód wodociągowych PZU pokrywa również w granicach sumy ubezpieczenia koszty naprawy uszkodzonych wskutek pęknięcia lub zamarznięcia przewodów, zbiorników i urządzeń wodociągowych, centralnego ogrzewania i innych instalacji, stanowiących własność lub będących w posiadaniu ubezpieczonego na podstawie innego tytułu prawnego, łącznie z kosztami robót pomocniczych związanych z ich naprawą i rozmażaniem.
 - Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, zakres pokrywanych przez PZU kosztów, określonych w ust. 1 i 5, może zostać rozszerzony o koszty określone w następujących klauzulach dodatkowych, zawartych w Załączniku nr 1 do OWU:
 - kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie – do limitu odpowiedzialności PZU ponad sumę ubezpieczenia lub ponad limit odpowiedzialności PZU wyodrębniony w ramach tej sumy dla danego mienia;
 - kosztów poszukiwania przyczyn szkody – do limitu odpowiedzialności PZU w ramach sumy ubezpieczenia lub w ramach limitu odpowiedzialności PZU wyodrębnionego w ramach sumy ubezpieczenia dla danego mienia;
 - kosztów odtworzenia dokumentacji – do limitu odpowiedzialności PZU, o którym mowa w pkt 2;
 - stałych kosztów działalności gospodarczej – do limitu odpowiedzialności, o którym mowa w pkt 2;
 - dodatkowych kosztów działalności gospodarczej – do limitu odpowiedzialności PZU, o którym mowa w pkt 2.
 - Zasady dotyczące zwrotu kosztów określone w ust. 1, 5 i 6 mają zastosowanie w obu wariantach ubezpieczenia, o których mowa w § 4 ust. 1.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 6

- PZU nie odpowiada za szkody:
 - powstałe w wyniku przypalenia lub osmażenia, jeżeli nie było pożaru, lub w wyniku poddania ubezpieczonych przedmiotów działaniu ognia albo ciepła dla obróbki lub w innym celu w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą;
 - spowodowane eksplozją wywołaną przez ubezpieczonego w celach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, tj. w celach produkcyjnych i eksploatacyjnych, technologicznych, doświadczalnych lub rozbiórkowych lub spowodowane eksplozją w silnikach spalinowych, gdy eksplozja związana jest z ich naturalną funkcją lub gdy eksplozja spowodowana została normalnym ciśnieniem zawartych w nich gazów;
 - spowodowane uderzeniem pojazdu stanowiącego własność ubezpieczonego lub będącego w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego i będącego pod jego kontrolą;
 - elektryczne spowodowane działaniem prądu elektrycznego, chyba że w ich następstwie powstał pożar;
 - powstałe w wyniku przecięcia, z zastrzeżeniem § 4 ust. 5 pkt 1;
 - w instalacjach elektrycznych, z zastrzeżeniem postanowień § 4 ust. 5 pkt 1, spowodowane uderzeniem pioruna, naporem śniegu lub lodu, lub szadzią;
 - powstałe w sieciach energetycznych, spowodowane uderzeniem pioruna, przepięciem, naporem śniegu lub lodu, lub szadzią;
 - w opuszczonym lub niewykorzystanym mieniu, przez okres dłuższy niż 30 dni;
 - spowodowane osuwaniem lub zapadaniem się ziemi, gdy są to szkody:
 - górnictwa w rozumieniu prawa górniczego,
 - powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
 - powstałe wskutek huraganu, gradu, naporu śniegu lub lodu w ubezpieczonym mieniu w postaci namiotów, szklarni, inspektów lub w znajdującym się w nich ubezpieczonym mieniu, lub w pojazdach stojących na wolnym powietrzu;
 - polegające na zniszczeniu lub uszkodzeniu upraw, drzew, krzewów lub roślin, chyba że stanowią one środki obrotowe;
 - powstałe wskutek gradu, naporu śniegu lub lodu, lub deszczu nawalnego:
 - spowodowane niekonserwowaniem lub nienależytym konserwowaniem dachu, ścian, okien lub innych elementów budynku, budowli lub lokalu, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego,
 - spowodowane niezamknięciem lub niezabezpieczeniem otworów dachowych, okiennych, drzwiowych lub innych elementów budynku, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do ubezpieczonego;
 - w mieniu przechowywanym, magazynowanym lub znajdującym się w trakcie sprzedaży na wolnym powietrzu, jeżeli sposób przechowywania, magazynowania bądź sprzedaży na wolnym powietrzu jest sprzeczny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, zaleceniami producenta lub właściwością przedmiotu ubezpieczenia, chyba że przechowywanie, magazynowanie albo sprzedaż na wolnym powietrzu niezgodnie z przepisami prawa, zaleceniami producenta lub właściwością przedmiotu ubezpieczenia nie miały wpływu na powstanie lub zwiększenie szkody;
 - powstałe podczas prowadzenia prób ciśnieniowych instalacji tryskaczowej, jak również wyrządzone przez wodę podziemną, wodę z nieoczyszczonych zapchanych rynien dachowych, w tym nieoczyszczonych z liści lub rur spustowych, lub z niewłaściwego zabezpieczonego odpływu;
 - powstałe wskutek systematycznego zawiłączenia pomieszczeń z powodu nieszczelności przewodów, zbiorników i urządzeń wodociągowych, instalacji centralnego ogrzewania lub innych instalacji wodno-kanalizacyjnych, pocenia się rur, tworzenia się grzyba;
 - powstałe wskutek cofnięcia się wody lub ścieków z publicznych urządzeń kanalizacyjnych, jeżeli obowiązek zabezpieczenia połączenia z tymi urządzeniami należał do ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego;
 - zalania od podłoża mienia składowanego bądź przechowywanego w pomieszczeniach usytuowanych poniżej poziomu gruntu, jeżeli ubezpieczone mienie było składowane lub przechowywane poniżej 10 cm ponad podłogą.
- W wariancie od wszystkich ryzyk, niezależnie od wyłączeń odpowiedzialności, o których mowa w ust. 1, PZU nie odpowiada także za szkody powstałe:
 - w sprzęcie elektronicznym (stacjonarnym i przenośnym) i jego oprzyrządowaniu, chyba że szkoda została spowodowana przez zdarzenia losowe określone w § 4 ust. 2 lub akcją ratowniczą prowadzoną w związku z tymi zdarzeniami, z tym że wyłączenie niniejsze nie dotyczy sprzętu elektronicznego stanowiącego środki obrotowe;
 - w mieniu, którego uszkodzenie nastąpiło bezpośrednio w toku jego produkcji, przetwarzania, naprawy, remontu lub testowania, chyba że szkoda została spowodowana przez zdarzenie losowe określone w § 4 ust. 2; nie dotyczy to szkód powstałych w pozostałym mieniu będącym przedmiotem ubezpieczenia;
 - w glebie, naturalnych wodach powierzchniowych lub podziemnych, mieniu znajdującym się na pełnym morzu;
 - w drogach, chodnikach, liniach kolejowych, tamach, zbiornikach wodnych, kanałach, studniach, urządzeniach

- wiertniczych, odwiertach, rurociągach, kablach, tunelach, mostach, dokach, basenach portowych, molach, falochronach, nabrzeżach, chyba że szkoda została spowodowana przez zdarzenia losowe określone w § 4 ust. 2 lub akcją ratowniczą prowadzoną w związku z tymi zdarzeniami;
- 5) w maszynach w wyniku awarii elektrycznych lub mechanicznych;
 - 6) w danych lub oprogramowaniu wskutek ich utraty, uszkodzenia, zniekształcenia lub niedostępności, polegające na niekorzystnej zmianie w danych, oprogramowaniu lub programach komputerowych, spowodowane zniszczeniem, uszkodzeniem lub inną deformacją ich oryginalnej struktury oraz za szkody będące następstwem tych zdarzeń, polegające na niedziałaniu lub nieprawidłowym działaniu sprzętu elektronicznego, nośników informacji lub wbudowanych układów scalonych, chyba że w następstwie tego wystąpił pożar lub eksplozja, przy czym PZU ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki tych zdarzeń;
 - 7) w wyniku skażenia lub zanieczyszczenia środowiska (gleby, powietrza, wody), w tym również odpadami przemysłowymi;
 - 8) w wyniku kradzieży bez włamania lub kradzieży z włamaniem, lub rabunku;
 - 9) w wyniku stłuczenia szyb lub innych przedmiotów szklanych;
 - 10) podczas transportu, z wyłączeniem transportu w miejscu ubezpieczenia.
3. W wariancie od wszystkich ryzyk, niezależnie od wyłączeń odpowiedzialności, o których mowa w ust. 1 i 2, PZU nie ponosi odpowiedzialności także za szkody spowodowane lub zwiększone przez:
- 1) isławienie lub dokonanie oszustwa, wyłudzenie, wymuszenie lub szantaż, wprowadzenie w błąd lub pozostawienie w błądzie, poświadczenie nieprawdy, fałszerstwo lub podstęp, niedobory ujawnione dopiero podczas przeprowadzania inwentaryzacji, niedobory lub braki spowodowane błędami księgowymi;
 - 2) następujące przyczyny działające stopniowo:
 - a) zużycie, korozję, erozję, pleśnienie, utlenianie, zagrzybienie, gnicie, stopniowe psucie się, ukryte wady, wady naturalne, powolne odkształcanie lub deformację, działanie owadów, robaków, bakterii lub wirusów, stopniowe pogarszanie się jakości,
 - b) fermentację, odparowanie, utratę wagi, zmianę smaku, zapachu, koloru, faktury lub wykończenia, działanie światła, normalne ogrzewanie lub wysuszenie,
 - c) zmianę temperatury lub wilgotności, brak lub nieodpowiednie działanie klimatyzacji, systemów grzewczych lub chłodzących,
 - d) zawalenie się budynków, budowli lub elementów ich fundamentów, ścian, podłóg, sufitów lub ich zapadnięcie się, wyniesienie, pęknięcie, skurczenie się, chyba że szkoda została spowodowana bezpośrednio przyczyną nie wyłączoną w OWU;
 - 3) wady projektowe, materiałowe, konstrukcyjne, złe wykonanie lub błędy w produkcji, wady ukryte – w zakresie szkód wyrządzonych w mieniu dotkniętym tymi wadami, złym wykonaniem lub błędami;
 - 4) przerwy lub ograniczenia w dostawie mediów – w zakresie szkód wyrządzonych tą przerwą lub ograniczeniem w urządzeniach lub maszynach wykorzystujących media;
 - 5) katastrofę budowlaną, z zastrzeżeniem § 4 ust. 5 pkt 11, osiadanie lub pęknięcie, osunięcie się gruntu, osunięcie lub zapadnięcie się ziemi – spowodowane działaniem człowieka lub wodą podziemną;
 - 6) wyciek stopionego materiału, chyba że w następstwie tego wycieku wystąpił pożar lub eksplozja;
 - 7) modyfikacje genetyczne.
4. W wariancie od wszystkich ryzyk, niezależnie od wyłączeń odpowiedzialności, o których mowa w ust. 1–3, PZU nie ponosi odpowiedzialności także za koszty:
- 1) normalnego utrzymania, produkcji, konserwacji lub remontu;
 - 2) wynikające z umieszczania na wyrobach fałszywych informacji, fałszywego etykietowania lub reklamowania, użytkowania nielicencjonowanego oprogramowania, skasowania informacji lub wyzbycia się nośników danych lub wynikające z utraty danych na skutek działania wirusów komputerowych lub pola magnetycznego;
- 3) wymiany lub naprawy wadliwych materiałów, wadliwego wykonawstwa, wadliwego projektu, planu, naprawy wady ukrytej lub naturalnej.
5. W obu wariantach określonych w § 4 ust. 1, o ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie odpowiednich klauzul dodatkowych zawartych w Załączniku nr 1 do OWU, PZU:
- 1) nie odpowiada za szkody powstałe:
 - a) w wyniku przejęcia,
 - b) wskutek rozmożenia,
 - c) w wyniku dewastacji,
 - d) w wyniku graffiti,
 - e) w wyniku aktów terrorizmu,
 - f) w związku z prowadzeniem drobnych prac remontowo-budowlanych;
 - 2) nie pokrywa:
 - a) kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie ponad sumę ubezpieczenia,
 - b) kosztów odtworzenia dokumentacji,
 - c) stałych oraz dodatkowych kosztów działalności gospodarczej.
6. W obu wariantach określonych w § 4 ust. 1, o ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony o postanowienia dodatkowe zawarte w Załączniku nr 2 do OWU, PZU nie odpowiada za szkody spowodowane zanieczyszczeniem lub skażeniem wody w basenie użytkowanym w związku z prowadzeniem przez ubezpieczonego działalności gospodarczej w formie hotelu, motelu, zajazdu, schroniska turystycznego, domu wycieczkowego, domu pracy twórczej, schroniska młodzieżowego, pensjonatu, domu czasowego, domu wypoczynkowego, ośrodka szkoleniowego, sanatorium, a także wynajmowania pokoi w gospodarstwie agroturystycznym.
7. W obu wariantach określonych w § 4 ust. 1, o ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony o postanowienia dodatkowe zawarte w Załączniku nr 3 do OWU, PZU nie pokrywa kosztów:
- 1) użycia zniszczonych leków i utraty dokumentów niezbędnych do refundacji leków lub wyrobów medycznych;
 - 2) zniszczenia leków wskutek niezachowania odpowiedniej temperatury.

SPOSÓB UBEZPIECZENIA I SUMA UBEZPIECZENIA

§ 7

1. W obu wariantach ubezpieczenia określonych w § 4 ust. 1, w zależności od rodzaju mienia, mienie może być ubezpieczone na sumy stałe albo na pierwsze ryzyko, przy czym:
- 1) na sumy stałe ubezpiecza się:
 - a) środki trwałe stanowiące następujące kategorie mienia: budynki, budowle, lokale, obiekty małej architektury, maszyny, urządzenia i wyposażenie,
 - b) środki obrotowe;
 - c) mienie osób fizycznych;
 - 2) na pierwsze ryzyko ubezpiecza się niskocenne składniki majątku, mienie osobiste pracowników, nakłady adaptacyjne i wartości pieniężne.
2. Sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający odrębnie dla poszczególnych kategorii mienia, przy czym może być ustalona jedna suma ubezpieczenia:
- 1) dla grupy budynków i lokali;
 - 2) dla grupy budowli i obiektów małej architektury.
3. Suma ubezpieczenia dla mienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, odpowiada, z zastrzeżeniem ust. 4:
- 1) wartości odtworzeniowej albo wartości księgowej brutto na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia – w odniesieniu do mienia, którego zużycie techniczne nie przekracza 50%;
 - 2) wartości rzeczywistej na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia – w odniesieniu do mienia, którego zużycie techniczne wynosi co najmniej 50%.
4. Jeżeli suma ubezpieczenia dla mienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wskazana przez ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia i określona w tej umowie w:

- 1) wartości odtworzeniowej – jest niższa od jego wartości odtworzeniowej z dnia powstania szkody;
- 2) wartości księgowej brutto – jest niższa od jego wartości odtworzeniowej z dnia powstania szkody;
- 3) wartości rzeczywistej – jest niższa od jego wartości rzeczywistej z dnia powstania szkody;
- odszkodowanie podlega zmniejszeniu zgodnie z § 51 ust. 10.
5. Jeżeli do wniosku o ubezpieczenie ubezpieczający nie dołączy zestawienia ubezpieczanego mienia, przyjmuje się, że ubezpieczeniem jest objęte całe mienie znajdujące się w miejscu ubezpieczenia.
6. Sumę ubezpieczenia dla środków obrotowych stanowi najwyższa (maksymalna) wartość przewidziana w okresie ubezpieczenia odpowiadająca kosztom ich wytworzenia lub nabycia, nie większym jednak niż osiągalna cena sprzedaży gotowego wyrobu.
7. Sumę ubezpieczenia dla mienia osób trzecich stanowi najwyższa (maksymalna) wartość rzeczywista tego mienia, przewidziana w okresie ubezpieczenia z tym, że w przypadku sprzedaży komisowej pomniejszona o prowizję komisową.
8. Przy ubezpieczeniu na pierwsze ryzyko mienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, suma ubezpieczenia ustalana jest oddzielnie dla każdej kategorii tego mienia, przy czym brana jest pod uwagę przewidywana możliwość maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia. Sumę ubezpieczenia dla mienia osobistego pracowników stanowi iloczyn liczby zatrudnionych i zadeklarowanej wartości mienia przypadającej na jednego pracownika.
9. Suma ubezpieczenia oraz ustalone w umowie ubezpieczenia odrębne limity odpowiedzialności PZU ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań. Ubezpieczający za zgodą PZU może uzupełnić sumę ubezpieczenia opłacając dodatkową składkę.
10. Za wypadki ubezpieczeniowe powstałe od dnia uzupełnienia sumy ubezpieczenia oraz limitów odpowiedzialności, PZU ponosi odpowiedzialność do wysokości sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności PZU pomniejszonych o wypłacone kwoty, o których mowa w ust. 9.
- 2) zdarzenia uniemożliwiającego osobie wykonującej transport ochronę wartości pieniężnych, wywołanego nieszczęśliwym wypadkiem.
3. Transport wartości pieniężnych oznacza transport tych wartości przez ubezpieczonego albo osobę wyznaczoną przez ubezpieczonego, pieszo (przenoszenie) albo samochodem (przewożenie).
4. Za szkody w mieniu powstałe wskutek kradzieży z włamaniem dokonanej bez wejścia do lokalu, przez przeświły krat zabezpieczających otwory zewnętrzne lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie bądź przez otwór wybity w szybie, ścianie lub stropie tego lokalu, odpowiedzialność za każdą szkodę ograniczoną jest do kwoty stanowiącej 10% sumy ubezpieczenia mienia, w którym została wyrządzona szkoda.
5. W przypadku ubezpieczenia mienia znajdującego się w budynku lub lokalu, w którym drzwi zewnętrzne nie są zabezpieczone zamkiem o podwyższonej odporności na włamanie potwierdzonej atestem lub certyfikatem, świadectwem kwalifikacji jakości lub innym dokumentem wydanym przez upoważnioną jednostkę, odpowiedzialność PZU za szkody powstałe w następstwie kradzieży z włamaniem poprzez otwarcie zamków kluczami podrobionymi lub innymi narzędziami, ograniczona zostaje do 75% wartości przedmiotu szkody. Powyższe ograniczenie nie dotyczy ubezpieczonego mienia znajdującego się w lokalu mieszczącym się w budynku biurowym, galerii (centrum) handlowej lub handlowo-rozrywkowej, dla którego ustanowiono całonocowy dozór.
6. Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o następujące klauzule dodatkowe:
 - 1) ubezpieczenia mienia na sumy stałe;
 - 2) dewastacji;
 - 3) miejsca ubezpieczenia (lokalizacji);
 - 4) ubezpieczenia nowych inwestycji;
 - 5) zmiany franszyz redukcyjnych na integralne;
 na warunkach określonych w tych klauzulach, zawartych w Załączniku nr 1 do OWU.
7. W przypadku każdej szkody ma zastosowanie franszyza redukcyjna w wysokości 200 PLN. Ubezpieczający ma możliwość zadeklarowania w umowie ubezpieczenia dodatkowej franszyzy redukcyjnej wyrażonej procentowo, w wysokości ugodnionej z PZU, co stanowi podstawę do udzielenia obniżki składki.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRAKDZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 8

1. Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie ubezpieczenia w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą:
 - 1) ewidencjonowane przez ubezpieczonego następujące kategorie mienia:
 - a) maszyny, urządzenia i wyposażenie,
 - b) środki obrotowe,
 - c) niskocenne składniki majątku,
 - d) mienie osób trzecich,
 - e) wartości pieniężne;
 - 2) mienie osobiste pracowników.
2. Mienie, o którym mowa w ust. 1, winno być zabezpieczone zgodnie z wymogami określonymi w Załączniku nr 4 do OWU.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 9

1. PZU odpowiada za szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe w wyniku dokonania lub usiłowania:
 - 1) kradzieży z włamaniem;
 - 2) rabunku w lokalu;
 - 3) rabunku podczas przenoszenia lub przewożenia (transportu) wartości pieniężnych poza lokalem.
2. W ubezpieczeniu wartości pieniężnych od rabunku podczas ich przenoszenia lub przewożenia (transportu) poza lokalem, ochrona ubezpieczeniowa jest rozszerzona o szkody powstałe w wyniku:
 - 1) zniszczenia albo uszkodzenia środka transportu użytego do przewozu wartości pieniężnych wskutek wypadku drogowego, ognia, uderzenia pioruna lub eksplozji;

ZWROT KOSZTÓW

§ 10

1. W razie zajęcia wypadku ubezpieczeniowego PZU pokrywa w ramach sumy ubezpieczenia udokumentowane koszty związane z:
 - 1) uprzątnięciem pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami rozbiórki i demontażu części niezdatnych do użytku, zgodnie z § 5 ust. 1–4;
 - 2) naprawą zniszczonych lub uszkodzonych, w wyniku dokonania lub usiłowania kradzieży z włamaniem albo rabunku, zabezpieczeń lokalu łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, stropów, dachów, okien, drzwi i instalacji systemów alarmowych – do kwoty 1.000 PLN stanowiącej limit odpowiedzialności PZU na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia.
2. Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki limit odpowiedzialności PZU, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może zostać podwyższony o kwotę ustaloną w umowie ubezpieczenia.
3. Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej zakres pokrywanych przez PZU kosztów, o których mowa w ust. 1, może zostać rozszerzony o koszty określone w następujących klauzulach dodatkowych, zawartych w Załączniku nr 1 do OWU:
 - 1) kosztów odtworzenia dokumentacji;
 - 2) kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie – ponad sumę ubezpieczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 11

1. PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) w inwentarzu żywym;
 - 2) polegające na utracie, zniszczeniu bądź uszkodzeniu:

- a) akt, dokumentów, planów, zdjęć, rękopisów oraz danych zawartych na nośnikach informacji,
 - b) wzorów, modeli poglądowych, prototypów, dzieł sztuki, eksponatów muzealnych i zabytkowych,
 - c) programów komputerowych, chyba że stanowią środki obrotowe,
 - d) pojazdy podlegających rejestracji nie będących środkami obrotowymi lub mieniem osób trzecich, z wyłączeniem barakowozów i przyczep gastronomicznych;
- 3) wyrażone wskutek przywłaszczenia mienia tj. władczenia mienia do swojego majątku lub wykonywania wobec mienia w inny sposób uprawnień właściciela bez tytułu prawnego przez osobę, która objęła to mienie w posiadanie na podstawie tytułu prawnego;
- 4) powstałe wskutek sfałszowania dokumentów;
 - 5) powstałe w ubezpieczonym mieniu po upływie 30 dni od dnia rozpoczęcia przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej w lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, chyba że przed upływem tego terminu fakt zaprzestania prowadzenia tej działalności zgłoszony został PZU i w porozumieniu z ubezpieczającym uzgodnione zostały dodatkowe środki zabezpieczenia takiego mienia;
 - 6) powstałe w przedmiotach, których zakup potwierdzony jest sfałszowanym dokumentem;
 - 7) powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem w budynkach i lokalach nie spełniających wymogów w zakresie zabezpieczenia ubezpieczonego mienia, określonych w Załączniku nr 4 do OWU, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody;
 - 8) powstałe w wartościach pieniężnych wskutek wypadku drogowego środka transportu, którym były one przewożone, należącego do ubezpieczonego lub przez niego wynajętego, jeżeli wypadek został spowodowany złym stanem technicznym tego środka transportu lub w przypadku, gdy kierowca był w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że zły stan techniczny środka transportu lub stan nietrzeźwości kierowcy albo stan po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych nie miały wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego.
2. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie odpowiednich klauzul dodatkowych zawartych w Załączniku nr 1 do OWU, PZU:
- 1) nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku dewastacji;
 - 2) nie pokrywa kosztów:
 - a) odtworzenia dokumentacji niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej,
 - b) uprzątnięcia pozostałości po szkodzie.
3. Jeżeli nie umówiono się inaczej PZU nie odpowiada za sprzeniewierzenie dokonane przez pracownika tj. bezprawne uzyskanie korzyści majątkowej przez pracownika albo przez pracownika i współdziałające z nim osoby trzecie, działające na szkodę ubezpieczonego prowadzącego działalność gospodarczą w formie hotelu, motelu, zajazdu, schroniska turystycznego, domu wycieczkowego, domu pracy twórczej, schroniska młodzieżowego, pensjonatu, domu wczasowego, domu wypoczynkowego, ośrodka szkoleniowego, sanatorium, a także wynajmowania pokoi w gospodarstwie agroturystycznym.

SPÓŚÓB UBEZPIECZENIA I SUMA UBEZPIECZENIA

§ 12

1. Mienie, o którym mowa w § 8, ubezpiecza się na pierwsze ryzyko.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3, sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający odrębnie dla poszczególnych kategorii mienia, kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia, przy czym przy ubezpieczeniu wartości pieniężnych ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia oddzielnie dla:
 - 1) kradzieży z włamaniem;
 - 2) rabunku w lokalu;
 - 3) rabunku podczas przenoszenia lub przewożenia (transportu).
3. Dla wartości pieniężnych ustala się limity odpowiedzialności PZU w zależności od sposobu ich zabezpieczenia, których wysokość określona jest w Załączniku nr 4 do OWU.

4. Suma ubezpieczenia oraz ustalone w umowie ubezpieczenia limity odpowiedzialności PZU ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań. Ubezpieczający za zgodą PZU, może uzupełnić sumę ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności PZU opłacając dodatkową składkę.
5. Za wypadki ubezpieczeniowe powstałe do dnia uzupełnienia sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności, PZU ponosi odpowiedzialność do wysokości sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności PZU pomniejszonych o wypłacone kwoty, o których mowa w ust. 4.

UBEZPIECZENIE SZYB I INNYCH PRZEDMIOTÓW OD ŚTŁUCZENIA

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 13

1. Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie ubezpieczenia szyby i inne przedmioty stanowiące wyposażenie bądź urządzenia budynków lub lokali, w których prowadzona jest przez ubezpieczonego działalność gospodarczą, wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem, przy czym ochroną ubezpieczeniową objęte są następujące przedmioty:
 - 1) oszklenia okienne i drzwiowe, ścienne i dachowe, szklane przegrody, płyty szklane stanowiące składowe części mebli i gablot reklamowych, w tym także szyby specjalne tj. antywłamaniowe, kuloodporne i inne;
 - 2) oszklenia pokryte folią;
 - 3) witraże;
 - 4) lustra wiszące, stojące i wmontowane w ścianach;
 - 5) szklane, ceramiczne i kamienne wykładziny ścian, sufitów, słupów i filarów;
 - 6) akwaria stanowiące wyposażenie lub środki obrotowe;
 - 7) tablice reklamowe takie jak:
 - a) szyldy lub gabloty ze szkła, plastiku lub innego materiału, znajdujące się poza budynkiem lub lokalem,
 - b) neony, reklamy świetlne, tablice świetlne i elektroniczne wraz z oprzyrządowaniem stanowiącym integralną całość konstrukcyjną.
2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
 - 1) szklane, ceramiczne i kamienne wykładziny podłogowe;
 - 2) szkło stanowiące osprzęt urządzeń technicznych tj. maszyn, aparatów, narzędzi oraz osprzęt instalacji;
 - 3) szyby, przedmioty szklane i płyty kamienne w stanie uszkodzonym;
 - 4) szyby, przedmioty szklane i płyty kamienne przed ich ostatecznym zamontowaniem bądź zainstalowaniem w miejscu przeznaczenia;
 - 5) szyby w pojazdach i środkach transportowych;
 - 6) szyby w szklarniach, cieplarniach, inspektach i oranżeriach.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 14

1. PZU odpowiada za szkody powstałe wskutek stłuczenia (rozbięcia) lub pęknięcia szyb ubezpieczonych przedmiotów.
2. Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o klauzulę dodatkową zmiany franszyzy redukcyjnej na integralne na warunkach określonych w tej klauzuli, zawartej w Załączniku nr 1 do OWU.
3. W przypadku każdej szkody ma zastosowanie franszyza redukcyjna w wysokości 50 PLN. Ubezpieczający ma możliwość zadeklarowania w umowie ubezpieczenia dodatkowej franszyzy redukcyjnej wyrażonej procentowo w wysokości uzgodnionej z PZU, co stanowi podstawę do udzielenia obniżki składki.

ZWROT KOSZTÓW

§ 15

1. W razie zajęcia wypadku ubezpieczeniowego PZU pokrywa w ramach sumy ubezpieczenia udokumentowane koszty ustawien

- mienia, wstawienia oraz transportu. Jeżeli zgłoszone do ubezpieczenia mienie posiada napisy, litery, grafiki, PZU pokrywa koszt ich wykonania, a w odniesieniu do oszkleń foliowanych także koszt nałożenia folii.
2. Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej zakres pokrywanych przez PZU kosztów może zostać rozszerzony o koszty określone w klauzuli dodatkowej kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, zawartej w Załączniku nr 1 do OWU.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 16

1. PZU nie odpowiada za szkody powstałe:
- 1) przy wymianie lub wymontowaniu ubezpieczonego przedmiotu;
 - 2) wskutek zadrapania, porysowania, zaplamienia bądź zmiany barwy ubezpieczonego przedmiotu.
2. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie klauzuli dodatkowej kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, zawartej w Załączniku nr 1 do OWU, PZU nie pokrywa tych kosztów.

SPOSÓB UBEZPIECZENIA I SUMA UBEZPIECZENIA

§ 17

1. Mienie, o którym mowa w § 13 ust. 1, ubezpiecza się na pierwsze ryzyko.
2. Sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający odrębnie dla grupy przedmiotów wymienionych w § 13 ust. 1 pkt 1–6 oraz odrębnie dla grupy przedmiotów wymienionych w § 13 ust. 1 pkt 7, kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia oraz biorąc pod uwagę koszty, o których mowa w § 15 ust. 1.
3. Suma ubezpieczenia oraz ustalone w umowie ubezpieczenia limity odpowiedzialności PZU ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań. Ubezpieczający za zgodą PZU może uzupełnić sumę ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności PZU opłacając dodatkową składkę.
4. Za wypadki ubezpieczeniowe powstałe do dnia uzupełnienia sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności, PZU ponosi odpowiedzialność do wysokości sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności PZU pomniejszonych o wypłacone kwoty, o których mowa w ust. 3.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 18

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody wyrządzone osobie trzeciej w związku z prowadzeniem przez ubezpieczonego działalności określonej w umowie ubezpieczenia i posiadanym mieniem, które jest wykorzystywane w takiej działalności i innym mieniem określonym w umowie ubezpieczenia, będące następstwem:
- 1) czynu niedozwolonego w granicach odpowiedzialności ustawowej (OC deliktowa) lub
 - 2) niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (OC kontraktowa).
2. Na wniosek ubezpieczającego z zakresu ubezpieczenia może być wyłączona odpowiedzialność cywilna za szkody powstałe w związku z prowadzeniem działalności albo za szkody powstałe w związku z posiadanym mieniem.
3. Warunkiem odpowiedzialności PZU jest zajęcie wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia oraz zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
4. Jeżeli nie można ustalić dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego, za dzień jego zajścia uznaje się dzień, w którym stwierdzono powstanie szkody, przy czym za dzień zajścia wypadku ubezpieczeniowego, w następstwie którego powstała szkoda na osobie przyjmuje się dzień, w którym poszkodowany po raz pierwszy skontaktował się z lekarzem w związku z objawami, które są przyczyną zgłaszanych roszczeń.

5. Wszystkie szkody, które można przypisać tej samej przyczynie uważa się za jedną szkodę niezależnie od liczby poszkodowanych i momentu powstania oraz przyjmuje się, że powstały w chwili powstania pierwszej szkody (szkoda seryjna). PZU odpowiada za szkodę seryjną w przypadku, gdy wypadek ubezpieczeniowy, w następstwie którego powstała pierwsza szkoda, zaszedł w okresie ubezpieczenia.
6. Ochroną ubezpieczeniową objęte są także szkody wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa.
7. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody wyrządzone przez pracownika ubezpieczonego przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych na rzecz ubezpieczonego oraz szkody wyrządzone przez podwykonawcę, gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za niego odpowiedzialność jak za działanie własne.
8. W przypadku wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez pracownika ubezpieczonego przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych na rzecz ubezpieczonego, PZU rezygnuje z prawa do dochodzenia roszczenia, które przysługiwało ubezpieczonemu wobec tego pracownika z tytułu wyrządzonej szkody (rezygnacja z prawa do regresu).
9. W przypadku wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez podwykonawcę, gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za niego odpowiedzialność jak za działanie własne, PZU rezygnuje z prawa do dochodzenia roszczenia, które przysługiwało ubezpieczonemu wobec tego podwykonawcy z tytułu wyrządzonej szkody (rezygnacja z prawa do regresu) tylko wtedy, gdy zakres ubezpieczenia zostanie rozszerzony, na podstawie klauzuli dodatkowej zawartej w Załączniku nr 1 do OWU, o szkody wyrządzone przez podwykonawców bez prawa do regresu.
10. Za rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej, o którym mowa w ust. 9, w umowie ubezpieczenia ustalana jest dodatkowa składka.

§ 19

1. Umowy ubezpieczenia, do których zastosowanie mają OWU, nie obejmują ochroną odpowiedzialności cywilnej będącej przedmiotem ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Z zastosowaniem OWU podmiotom podlegającym obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność, o której mowa w § 21 ust. 4 pkt 4, może zostać udzielona ochrona ubezpieczeniowa ponad sumę gwarancyjną wynikającą z zawartej umowy ubezpieczenia obowiązkowego (ubezpieczenie nadwyżkowe).
3. Umowa ubezpieczenia nadwyżkowego, o którym mowa w ust. 2, może być zawarta wyłącznie po uprzednim zawarciu z PZU odpowiedniej umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
4. Zakresem ubezpieczenia nadwyżkowego objęta jest odpowiedzialność PZU za szkody, które nie zostały zaspokojone z powodu wyczerpania sumy gwarancyjnej z umowy ubezpieczenia obowiązkowego, jeżeli nie to szkoda objęta zakresem ubezpieczenia określonego w OWU.

§ 20

1. O ile nie umówiono się inaczej, ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody będące następstwem wypadku ubezpieczeniowego, który zaszedł:
- 1) na terytorium RP;
 - 2) poza granicami RP, jeżeli szkody zostały wyrządzone:
 - a) przez pracowników ubezpieczonego podczas zagranicznych delegacji służbowych w związku z prowadzeniem różnych biznesowych lub odbyciem przez pracownika szkolenia lub stażu,
 - b) konsumentem oraz przedsiębiorcom prowadzącym działalność na terytorium RP, z tytułu prac i usług wykonanych na terytorium RP.
2. PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej w granicach odpowiedzialności ubezpieczonego określonej przepisami prawa polskiego. O ile nie umówiono się inaczej, zasada ta ma zastosowanie także w przypadku odpowiedzialności za szkody będące

następstwem czynu niedozwolonego, który miał miejsce poza granicami RP.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 21

1. PZU nie odpowiada za szkody:

- 1) jeżeli ubezpieczony lub osoby, którymi się posługuje, nie posiadały wymaganych przepisami prawa odpowiednich uprawnień do wykonywania określonego rodzaju działalności (czynności), chyba że brak uprawnień nie miał wpływu na powstanie szkody;
- 2) będące następstwem choroby zawodowej;
- 3) wyrządzone osobom bliskim ubezpieczonego będącego osobą fizyczną;
- 4) powstałe wskutek powolnego działania temperatury, gazów, oparów, wilgoci, wody, dymu, sadzy, ścieków, zagrzybienia, wibracji lub działania hałasu;
- 5) powstałe wskutek zapadnięcia się lub osiadania terenu (również budowli na nim wzniesionej) lub innego rodzaju przemieszczeń gruntu lub zalania przez wody stojące lub płynące;
- 6) powstałe wskutek oddziaływania azbestu, formaldehydu, prionów lub dioksyn lub ich zawartości w produktach wprowadzonych do obrotu przez ubezpieczonego lub użytych przez niego w celu wykonania usługi;
- 7) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu, zaginięciu lub kradzieży gotówki, bonów towarowych, substytutów pieniądza, dzieł sztuki, biżuterii, przedmiotów z metali lub kamieni szlachetnych, papierów wartościowych, dokumentów, nośników danych, zbiorów o charakterze kolekcjonerskim lub archiwalnym lub rzeczy ruchomych o charakterze zabytkowym lub unikatowym;
- 8) związane z naruszeniem dóbr osobistych innych niż objęte zakresem szkody na osobie;
- 9) związane z naruszeniem praw własności intelektualnej;
- 10) wyrządzone w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 11) za które przysługuje odszkodowanie na podstawie prawa geologicznego lub górniczego;
- 12) związane z prowadzeniem banków krwi pepowinowej, komórek macierzystych;
- 13) wynikłe z umownego rozszerzenia odpowiedzialności cywilnej w stosunku do zakresu wynikającego z powszechnie obowiązujących przepisów prawa;
- 14) wynikłe z braku określonych w umowie właściwości estetycznych przedmiotu umowy lub z zastosowania elementów o właściwościach niezgodnych z umową;
- 15) wynikłe z wprowadzającej w błąd reklamy lub braku reklamowanych właściwości;
- 16) powstałe w związku z zastosowaniem nanotechnologii;
- 17) powstałe w następstwie wykonywania usługi odprowadzania, przeprowadzania pojazdów (door to door).

2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kar pieniężnych, kar umownych, grzywnien sądowych i administracyjnych, zadatków, odszkodowań o charakterze karnym (exemplary damages, punitive damages), do zapłacenia których jest zobowiązany ubezpieczony.

3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje rozszerzeń:

- 1) o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania oraz związanych z wykonaniem zastępczym;
- 2) z tytułu odstąpienia od umowy, roszczeń o zwrot kosztów poniesionych na poczet lub w celu wykonania umowy;
- 3) wynikających z rękojmi, gwarancji lub z przepisów o sprzedaży konsumenckiej oraz szkód, które mogłyby być zaspokojone na podstawie tych przepisów.

4. OWU nie obejmują ochroną odpowiedzialności cywilnej z tytułu:

- 1) posiadania lub użytkowania statków powietrznych, działalności w zakresie obsługi, serwisowania, naprawy, załadunku lub rozładunku statków powietrznych oraz obsługi portów lotniczych;
- 2) wykonywania zawodu (odpowiedzialność cywilna zawodowa);
- 3) sprawowania funkcji członka władz spółki kapitałowej lub innych osób, o ile z zakresu posiadanych przez nich

pełnomocnictw i ciążyących na nich obowiązków wynika, iż mają wpływ na całokształt działalności spółki;

- 4) udzielania świadczeń zdrowotnych lub wykonywania czynności medycznych oraz badań klinicznych i eksperymentów medycznych;
 - 5) niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu drogowego towarów;
 - 6) wykonywania czynności życia prywatnego.
5. Odpowiedzialność cywilna z tytułów określonych w ust. 4 obejmowana jest ochroną PZU na podstawie umów ubezpieczenia zawieranych z zastosowaniem odrębnych ogólnych warunków ubezpieczenia.

§ 22

1. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie odpowiednich klauzul dodatkowych zawartych w Załączniku nr 1 do OWU lub w postanowieniach dodatkowych do umowy ubezpieczenia, PZU nie odpowiada za szkody:

- 1) wyrządzone pracownikom ubezpieczonego, powstałe w związku z wypadkiem przy pracy;
- 2) powstałe w związku z przedostaniem się niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu, a także za wszelkie koszty związane z usunięciem, oczyszczeniem i utylizacją jakichkolwiek zanieczyszczeń;
- 3) powstałe w mieniu, z którego ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
- 4) powstałe w mieniu ruchomym, powierzonym do obróbki, naprawy, czyszczenia, konserwacji, serwisowania lub innych usług o podobnym charakterze oraz powstałe po wydaniu powierzonego mienia, jeżeli są następstwem wadliwie wykonanej usługi;
- 5) powstałe w mieniu przechowywanym, kontrolowanym lub chronionym przez ubezpieczonego;
- 6) wyrządzone przez ubezpieczonego innemu ubezpieczonemu objętemu tą samą umową ubezpieczenia lub wyrządzone przez ubezpieczonego ubezpieczającemu;
- 7) wyrządzone w rzeczach będących przedmiotem czynności spedycyjnych;
- 8) wyrządzone w wyniku przeprowadzania imprezy;
- 9) wyrządzone przez producenta w związku z wprowadzeniem produktów do obrotu (OC za produkt);
- 10) wyrządzone w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych w związku z prowadzeniem hotelu lub innego podobnego zakładu;
- 11) spowodowane działaniem materiałów wybuchowych i fajerwerków;
- 12) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń;
- 13) polegające na powstaniu czystej straty finansowej;
- 14) związane z administrowaniem lub zarządzaniem drogami;
- 15) wynikłe ze świadczenia usług utrzymania: sprzątania dróg oraz pasa przydrożnego, chodników, placów i parkingów;
- 16) związane z prowadzeniem działalności pomocy drogowej lub autoholowania;
- 17) powstałe przy wykonywaniu władzy publicznej;
- 18) wyrządzone wspólnocie mieszkaniowej przez członków zarządu tej wspólnoty.

2. Jeżeli zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony o postanowienia dodatkowe zawarte w Załączniku nr 3 do OWU, PZU nie odpowiada także za szkody wyrządzone działalnością apteki oraz działalnością zawodową farmaceuty i technika farmaceutycznego.

3. Szkody wymienione w ust. 1 zostają objęte zakresem ubezpieczenia tylko w takim zakresie, w jakim zostało to ustalone w treści klauzul lub postanowień dodatkowych.

4. Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia poprzez włączenie stosownych klauzul lub postanowień dodatkowych następuje za zapłatą dodatkowej składki.

SUMA GWARANCYJNA I PODLIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 23

1. Suma gwarancyjna określona w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU w odniesieniu do

wszystkich wypadków ubezpieczeniowych, które zasły w okresie ubezpieczenia.

2. W granicach sumy gwarancyjnej, o której mowa w ust. 1, mogą być wyodrębnione podlimity odpowiedzialności za szkody:
 - 1) z tytułu jednego wypadku ubezpieczeniowego;
 - 2) z tytułu ryzyk określonych w klauzulach lub postanowieniach dodatkowych;
 - 3) określonego rodzaju.
3. Każdorazowa wypłata odszkodowania lub kosztów wymienionych w § 24 ust. 2 powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej oraz odpowiedniego podlimity odpowiedzialności o wypłaconą kwotę.
4. Jeżeli suma gwarancyjna, podlimity oraz franszyzy reducyjne wyrażone są w walucie obcej, ich wysokość ustala się w złotych przy zastosowaniu kursu średniego NBP z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
5. W przypadku szkód, o których mogą mieć zastosowanie co najmniej dwa różne podlimity odpowiedzialności, odszkodowanie wypłacane jest w granicach najniższego podlimity.
6. Za zgodą PZU, ubezpieczający może uzupełnić sumę gwarancyjną lub podlimit odpowiedzialności za zapłatą dodatkowej składki.
7. Za wypadki ubezpieczeniowe powstałe do dnia uzupełnienia sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności, PZU ponosi odpowiedzialność do wysokości sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności PZU pomniejszonych o wypłacone kwoty, o których mowa w ust. 3.
8. PZU wypłaca odszkodowanie z uwzględnieniem franszyzy reducyjnej w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia. Franszyza reducyjna nie ma zastosowania do zwrotu kosztów, o których mowa w § 24 ust. 2.

PRZYSŁUGUJĄCE ŚWIADCZENIA

§ 24

1. Z tytułu odpowiedzialności określonej w OWU, PZU zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania oraz zwrotu lub pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2.
2. W ramach sumy gwarancyjnej PZU zobowiązany jest do:
 - 1) zwrotu kosztów wynikłych z zastosowania środków podjętych przez ubezpieczonego po zaistnieniu wypadku ubezpieczeniowego, w celu zapobieżenia szkodzi lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
 - 2) pokrycia kosztów wynagrodzenia ekspertów, powołanych w uzgodnieniu z PZU, w celu ustalenia okoliczności, przyczyn lub rozmiaru szkody;
 - 3) pokrycia kosztów obrony w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi:
 - a) niezbędnych kosztów sądowej obrony przed roszczeniem poszkodowanego lub uprawnionego w sporze prowadzonym w porozumieniu z PZU,
 - b) niezbędnych kosztów sądowej obrony w postępowaniu karnym, jeśli toczące się postępowanie ma związek z ustaleniem odpowiedzialności ubezpieczonego, jeżeli PZU zażądał powołania obrony lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,
 - c) kosztów postępowania sądowych, w tym mediacji lub postępowania pojednawczego oraz kosztów opłat administracyjnych, jeżeli PZU wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów.

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 25

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest określony w umowie ubezpieczenia ewidencjonowany przez ubezpieczonego sprzęt elektroniczny, używany w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, do którego zalicza się następujące grupy mienia:
 - 1) stacjonarny sprzęt elektroniczny, poza sprzętem sektora medycznego, w szczególności:
 - a) przetwarzania danych (EDP), sprzęt biurowy, urządzenia telekomunikacyjne takie jak komputery, drukarki, kopiarki, faxy,
 - b) sprzęt alarmowy, pomiarowy, testujący, sterujący, diagnostyka samochodowa, kasy i wagi elektroniczne,

- c) sprzęt graficzny, urządzenia fotokładu i fotokompozycji,
- d) sprzęt RTV (urządzenia do przetwarzania dźwięku i obrazu);

- 2) stacjonarny sprzęt medyczny (bez endoskopów oraz urządzeń do terapii dożylnych), w tym urządzenia do jądrowego rezonansu magnetycznego, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 3;
 - 3) przenośny sprzęt elektroniczny, w szczególności: notebooki, rzutniki multimedialne, przenośny sprzęt geodezyjny, z wyłączaniem telefonów komórkowych;
 - 4) telefony komórkowe.
2. Ochroną ubezpieczeniową obejmowany jest sprzęt elektroniczny, o którym mowa w ust. 1 (stacjonarny i przenośny), w miejscu ubezpieczenia, spełniający następujące warunki:
- 1) jest sprawny technicznie, gotowy do eksploatacji i zainstalowany zgodnie z zaleceniami producenta oraz wykorzystywany zgodnie z przeznaczeniem w lokalach lub budynkach spełniających wymogi w zakresie zabezpieczenia ubezpieczonego mienia, określone w Załączniku nr 4 do OWU;
 - 2) okres jego eksploatacji od dnia produkcji nie przekracza siedmiu lat;
 - 3) w odniesieniu do urządzeń do jądrowego rezonansu magnetycznego – warunki ubezpieczenia określone w klauzuli urządzeń do jądrowego rezonansu magnetycznego, zawartej w Załączniku nr 1 do OWU.
3. Sprzęt elektroniczny uznaje się za gotowy do eksploatacji z chwilą, gdy jego działanie zostało rozpoczęte lub może być rozpoczęte po przeprowadzeniu niezbędnych prób rozruchowych, chyba że ich przeprowadzenie nie jest wymagane przez producenta.
4. Pod warunkiem objęcia umową ubezpieczenia sprzętu określonego w ust. 1 oraz z zastrzeżeniem ust. 5, przedmiot ubezpieczenia mogą stanowić także wymienne nośniki danych oraz dane, przy czym za dane uważa się:
- 1) informację zawartą w zbiorach danych nadające się do bezpośredniego przetwarzania przez elektroniczne systemy przetwarzania danych (EDP), zgromadzone poza jednostką centralną, udokumentowanego pochodzenia i wartości,
 - 2) licencjonowane systemy operacyjne,
 - 3) licencjonowane programy standardowe produkcji seryjnej,
 - 4) programy użytkownika produkcji indywidualnej, udokumentowanego pochodzenia i wartości, za wyjątkiem danych audio-wizualnych takich jak gry komputerowe, nagrania filmowe lub muzyczne.
5. Wymienne nośniki danych oraz dane, o których mowa w ust. 4, mogą być objęte ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem wykonywania przez ubezpieczonego przynajmniej raz w tygodniu ich kopii zapasowych. Kopie zapasowe danych na wymiennych nośnikach muszą być przechowywane w zamkniętym pojemniku typu szafa ogniortwa lub sejf w innej strefie pożarowej.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 26

1. PZU odpowiada za szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek nieprzewidzianej i niezależnej od ubezpieczonego przyczyny, a w szczególności powstałe w wyniku:
 - 1) następujących zdarzeń losowych:
 - a) ognia,
 - b) uderzenia pioruna,
 - c) eksplozji,
 - d) upadku statku powietrznego,
 - e) huraganu,
 - f) powodzi,
 - g) deszczu nawalnego,
 - h) gradu,
 - i) osuwania i zapadania się ziemi,
 - j) lawiny,
 - k) naporu śniegu lub lodu,
 - l) upadku drzewa lub budowli,
 - m) trzęsienia ziemi,
 - n) uderzenia pojazdu,
 - o) huk u nadźwiękowego,
 - p) dymu i sadzy;
 - 2) następstw szkód wodociągowych;

- 3) działania człowieka tj. nieostrożności, zaniedbania, właściwego użytkowania, braku kwalifikacji, błędu operatora;
- 4) błędów konstrukcyjnych;
- 5) wadliwości materiału;
- 6) wad produkcyjnych;
- 7) przepięcia;
- 8) dewastacji;
- 9) kradzieży z włamaniem z zamkniętych lokali albo rabunku.
2. W przypadku ubezpieczenia mienia znajdującego się w lokalu, w którym drzwi zewnętrzne nie są zabezpieczone zamkiem o podwyższonej odporności na włamanie potwierdzonej atestem lub certyfikatem, świadectwem kwalifikacji jakości lub innym dokumentem wydanym przez upoważnioną jednostkę, odpowiedzialność PZU za szkody powstałe w następstwie kradzieży z włamaniem poprzez otwarcie zamków kluczami podobnymi lub innymi narzędziami, ograniczona zostaje do 75% wartości przedmiotu szkody. Powyższe ograniczenie nie dotyczy ubezpieczonego mienia znajdującego się w lokalu mieszczącym się w budynku biurowym, galerii (centrum) handlowej lub handlowo-rozrywkowej, dla którego ustanowiono całkowitą odpowiedzialność.
3. Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej zakres ubezpieczenia może być rozszerzony o następujące klauzule dodatkowe:
 - 1) sprzętu przenośnego;
 - 2) sprzętu przenośnego zamontowanego w pojazdach samochodowych;
 - 3) sprzętu poza obszarem RP;
 - 4) sprzętu w okresie tymczasowego magazynowania;
 - 5) endoskopów (w tym także urządzeń do terapii dożylnych);
 - 6) zrzeczenia się prawa do regresu;
 - 7) aktów terroryzmu;
 - 8) strajków, rozruchów, zamieszek wewnętrznych;
 - 9) ubezpieczenia nowych inwestycji;
 - 10) miejsca ubezpieczenia (lokalizacji)
 na warunkach określonych w tych klauzulach, zawartych w Załączniku nr 1 do OWU.
4. W przypadku każdej szkody dla sprzętu stacjonarnego, o którym mowa w § 25 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz telefonów komórkowych ma zastosowanie franszyza redukcyjna w kwocie 250 PLN, stosowana oddzielnie dla sprzętu stacjonarnego, o którym mowa w § 25 ust. 1 pkt 1, oddzielnie dla sprzętu stacjonarnego, o którym mowa w § 25 ust. 1 pkt 2 i oddzielnie dla telefonów komórkowych.
5. W przypadku każdej szkody dla sprzętu przenośnego, o którym mowa w § 25 ust. 1 pkt 3, oraz dla nośników danych i danych, o których mowa w § 25 ust. 4, ma zastosowanie franszyza redukcyjna w wysokości 10% wartości odszkodowania i nie mniej niż 500 PLN, stosowana oddzielnie dla sprzętu przenośnego i oddzielnie dla nośników danych i danych.
6. Dla sprzętu stacjonarnego, o którym mowa w § 25 ust. 1 pkt 1 i 2, ubezpieczający za zgodą PZU ma możliwość zadeklarowania w umowie ubezpieczenia dodatkowej franszyzy redukcyjnej wyrażonej procentowo w wysokości uzgodnionej z PZU, co stanowi podstawę do udzielenia obniżki składki.

ZWROT KOSZTÓW

§ 27

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego PZU pokrywa poniesione przez ubezpieczonego udokumentowane koszty związane z uprzątnięciem pozostałości po szkodzie, zgodnie z § 5 ust. 1-4.
2. Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej zakres pokrywania przez PZU kosztów, o których mowa w ust. 1, może zostać rozszerzony o koszty określone w następujących klauzulach dodatkowych, zawartych w Załączniku nr 1 do OWU:
 - 1) kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie – do limitu odpowiedzialności PZU ponad sumę ubezpieczenia;
 - 2) kosztów frachtu lotniczego z zagranicy – do limitu odpowiedzialności PZU w ramach sumy ubezpieczenia;
 - 3) kosztów dojazdów specjalistów albo ekspertów z zagranicy do limitu odpowiedzialności PZU w ramach sumy ubezpieczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 28

1. PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) powstałe w okresie gwarancji, za które odpowiedzialność ponosi gwarant;
 - 2) za które na podstawie obowiązujących przepisów odpowiedzialni są dostawca, sprzedawca oraz spedytor;
 - 3) spowodowane wadami bądź usterkami ujawnionymi przed zawarciem umowy ubezpieczenia, znanymi ubezpieczonemu, niezależnie od tego czy o takich wadach bądź usterkach wiedział PZU;
 - 4) będące następstwem bezpośredniej eksploatacji – zużycia (starzenia);
 - 5) spowodowane kradzieżą bez włamania;
 - 6) powstałe w czasie naprawy oraz prób, z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z określonymi badaniami eksploatacyjnymi;
 - 7) powstałe podczas tymczasowego magazynowania lub okresowego wyłączenia z użytkowania ubezpieczonego sprzętu (nie dotyczy przerw w użytkowaniu w związku z konserwacją, przeglądem, naprawą), z zastrzeżeniem postanowień § 26 ust. 3 pkt 4;
 - 8) stanowiące defekty estetyczne;
 - 9) spowodowane w ubezpieczonym sprzęcie przez uszkodzony lub źle funkcjonujący system klimatyzacyjny, jeżeli system ten nie został wyposażony w oddzielny system alarmowy, który w sposób ciągły monitoruje temperaturę i wilgotność pomieszczenia, w których znajduje się ubezpieczony sprzęt, oraz może uruchomić niezależne alarmy optyczne lub akustyczne; powyższe wyłączenie dotyczy sprzętu, który z uwagi na specyfikę swojej pracy wymaga stosowania odpowiednio regulowanych zewnętrznych warunków klimatyzacyjnych (odpowiedniej temperatury i wilgotności), zgodnie z instrukcją producenta sprzętu;
 - 10) powstałe w częściach urządzeń, które z uwagi na swoje specyficzne przeznaczenie ulegają zużyciu lub podlegają wymianie w ramach konserwacji; wyłączenie to dotyczy materiałów pomocniczych, wymiennych narzędzi, głowic do drukarek, paszków i tańcuchów napędowych, wymiennych nośników danych, taśm do drukarek, źródeł światła;
 - 11) w lampach oraz nośnikach obrazu, z wyłączeniem szkód spowodowanych działaniem ognia, wody i kradzieżą z włamaniem oraz rabunkiem;
 - 12) w danych przechowywanych na stałe w pamięci głównej procesora, w danych i programach przechowywanych jedynie w pamięci roboczej komputera, w danych z programów jeszcze nie gotowych do użytku i tzw. kopiach pirackich;
 - 13) w danych i wymiennych nośnikach danych przechowywanych i kopiowanych niezgodnie z zasadą określoną w § 25 ust. 5;
 - 14) w nośnikach danych zamontowanych na stałe bez możliwości ich wymiany, z wyłączeniem szkód polegających na uszkodzeniu ich fizycznej struktury;
 - 15) spowodowane działaniem wirusa komputerowego, programu lub kodu zakłócającego pracę programu, całego komputera, sieci, niezależnie od przyczyny ich pojawienia się, w tym związanych z Internetem lub korzystaniem z Internetu;
 - 16) powstałe wskutek utraty, uszkodzenia, zniszczenia lub niedostępności danych, lub oprogramowania, polegających na jakiegokolwiek niekorzystnej zmianie w danych lub oprogramowaniu spowodowane zniszczeniem, uszkodzeniem lub inną deformacją ich oryginalnej struktury oraz polegających na niedziałaniu lub nieprawidłowym działaniu sprzętu elektronicznego, nośników informacji lub wbudowanych układów scalonych;
 - 17) powstałe w wyniku nagłego wzrostu napięcia w sieci elektrycznej spowodowanego inną przyczyną niż wyładowania atmosferyczne.
2. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez wyłączenie odpowiednich klauzul dodatkowych zawartych w Załączniku nr 1 do OWU, PZU:
 - 1) nie odpowiada za szkody:
 - a) polegające na utracie lub uszkodzeniu sprzętu przenośnego użytkowanego w celach służbowych poza miejscem ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia,

- b) w sprzęcie przenośnym zamontowanym na stałe w pojazdach samochodowych,
- c) w sprzęcie przenośnym poza obszarem RP,
- d) w sprzęcie znajdującym się w okresie tymczasowego magazynowania lub chwilowej przerwy w eksploatacji,
- e) w endoskopach oraz urządzeniach do terapii dożylnych,
- f) w sprzęcie uszkodzonym w wyniku aktów terrorizmu;
- 2) nie pokrywa kosztów:
 - a) uprzątnięcia pozostałości po szkodzie ponad sumę ubezpieczenia,
 - b) frachtu lotniczego z zagranicy,
 - c) dojazdów specjalistów albo ekspertów z zagranicy.

SPOSÓB UBEZPIECZENIA I SUMA UBEZPIECZENIA

§ 29

1. Mienie, o którym mowa w § 25 ust. 1 ubezpiecza się na sumy stałe, natomiast mienie, o którym mowa w § 25 ust. 4, ubezpiecza się na pierwsze ryzyko.
2. Sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający odrębnie dla grup mienia wymienionych w § 25 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 4, i stanowi ona wartość odtworzeniową albo wartość księgową brutto na dzień zawarcia umowy, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Jeżeli suma ubezpieczenia dla mienia, o którym mowa w ust. 2, wskazana przez ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia i określona w tej umowie w:
 - 1) wartości odtworzeniowej – jest niższa od jego wartości odtworzeniowej z dnia powstania szkody;
 - 2) wartości księgowej brutto – jest niższa od jego wartości odtworzeniowej z dnia powstania szkody;
 – odszkodowanie podlega zmniejszeniu zgodnie z § 51 ust. 10.
4. W przypadku ubezpieczenia mienia w wartości księgowej brutto sumę ubezpieczenia poszczególnego przedmiotu ubezpieczenia stanowi jego wartość określona w danej pozycji ewidencji środków trwałych prowadzonej przez ubezpieczonego dla celów rachunkowych, a w przypadku ubezpieczenia mienia w wartości odtworzeniowej sumę ubezpieczenia poszczególnego przedmiotu ubezpieczenia stanowi jego wartość określona w danej pozycji wykazu ubezpieczonego mienia załączonego do umowy ubezpieczenia, stanowiącego jej integralną część.
5. Przy ubezpieczeniu mienia, o którym mowa w § 25 ust. 4, przy ustalaniu sumy ubezpieczenia brana jest pod uwagę przewidywana możliwość maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia tj. wysokość kosztów ponownego zakupu nośników danych oraz kosztów poniesionych na odtworzenie utraconych danych.
6. Suma ubezpieczenia oraz ustalone w umowie ubezpieczenia odrębne limity odpowiedzialności PZU ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań. Ubezpieczający za zgodą PZU może uzupełnić sumę ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności PZU opłacając dodatkową składkę.
7. Za wypadki ubezpieczeniowe powstałe do dnia uzupełnienia sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności, PZU ponosi odpowiedzialność do wysokości sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności PZU pomniejszych niż o wypłacone kwoty, o których mowa w ust. 6.

UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 30

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest określone w umowie ubezpieczenia ewidencjonowane przez ubezpieczonego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą mienie w transporcie krajowym, o którym mowa w ust. 2.
2. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być następujące rodzaje mienia: węgiel, brykiet, paliwa oraz przetwory paliw, wyroby hutnicze, wyroby z żelaza i metali nieżelaznych, materiały budowlane, pomoce naukowe i szkolne, wyroby ortopedyczne, rehabilitacyjne i protetyczne, materiały i artykuły chemiczne oraz farmaceutyczne, artykuły sportowe i turystyczne, przybory łowieckie i wędkarskie, zabawki, drobne artykuły galanterijne różnych branż, wyroby przemysłu drzewnego, wyroby

i artykuły papiernicze, wyroby poligraficzne, wyroby włókiennicze, artykuły odzieżowe i obuwnicze, artykuły spożywcze, wyroby metalowe, maszyny, urządzenia, produkty upraw łaskowych i polowych, produkty ogrodnicze, produkty gospodarki leśnej i łowieckiej, wyroby skórzanego i kuśnierskiego, wyroby elektrotechniczne i elektroniczne, instrumenty muzyczne, urządzenia do zapisu wizji i dźwięku, wyroby precyzyjne (m.in. fotooptyczne), wyroby jubilerskie i zegarmistrzowskie, wyroby ze szkła i ceramiki szlachetnej, środki transportu – ze spłaty i części pojazdów, sprzęt zmechanizowany powszechnego użytku, wyroby spirytusowe, drożdże i winiarskie, piwo, używki i ich ekstrakty, tytoń i wyroby tytoniowe, fabrycznie nowe i przeznaczone do sprzedaży nośniki magnetyczne lub optyczne z zapisanymi na nich z zachowaniem praw autorskich filmami, muzyką lub oprogramowaniem komputerowym.

3. Przedmiotu ubezpieczenia nie stanowią: eksponaty, wzory, modele, prototypy, dzieła sztuki, dokumenty oraz przedmioty mające wartość kolekcjonerską, żywe zwierzęta, zwołki i szczątki ludzkie, bagaż osobisty osób wykonujących transport, mienie przewożone w ramach handlu obwoźnego, towary niebezpieczne w rozumieniu przepisów prawa, przesyłki pocztowe lub kurierskie, środki transportu, wartości pieniężne, a także dane zapisane na nośnikach magnetycznych i optycznych oraz dane zapisane na każdego rodzaju nośnikach danych.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 31

1. Ubezpieczeniem objęty jest transport mienia wraz z niezbędnymi czynnościami przeładunkowymi i jego składowaniem przejściowym, trwającym nie dłużej niż 14 dni roboczych, z wyłączeniem załadunku i wyładunku, z zastrzeżeniem postanowień ust. 11 pkt 1. Przeładunek mienia i jego składowanie przejściowe w czasie transportu winno odbywać się w magazynach lub innych pomieszczeniach do tego przystosowanych i odpowiednio zabezpieczonych.
2. Mienie jest ubezpieczone:
 - 1) w transporcie własnym – od chwili kiedy mienie załadowane na środek transportu opuszcza magazyn lub inne miejsce składowania w miejscu określonym w dokumencie potwierdzającym transport jako miejsce rozpoczęcia transportu, do chwili dostarczenia mienia do miejsca, które w dokumencie potwierdzającym transport, określone jest jako miejsce zakończenia transportu;
 - 2) w transporcie obcym – od chwili przyjęcia mienia do transportu przez przewoźnika w miejscu określonym w dokumencie potwierdzającym transport jako miejsce rozpoczęcia transportu, do chwili dostarczenia mienia do miejsca, które w dokumencie potwierdzającym transport, określone jest jako miejsce zakończenia transportu.
3. Mienie przewożone transportem własnym może zostać ubezpieczone w zakresie podstawowym lub rozszerzonym.
4. Mienie przewożone transportem obcym może zostać ubezpieczone w zakresie podstawowym, rozszerzonym lub pełnym.
5. Zakres podstawowy ubezpieczenia obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek:
 - 1) następujących zdarzeń losowych:
 - a) deszczu nawalnego,
 - b) eksplozji,
 - c) gradu,
 - d) huraganu,
 - e) lawiny,
 - f) osuwania się ziemi,
 - g) powodzi,
 - h) ognia,
 - i) uderzenia pioruna,
 - j) uderzenia przedmiotu w środek transportu,
 - k) zapadania się ziemi;
 - 2) dewastacji;
 - 3) rabunku;
 - 4) wypadku środka transportu.
6. Zakres rozszerzony ubezpieczenia obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek zdarzeń losowych wymienionych w ust. 5, a ponadto szkody w ubezpieczonym mieniu

powstałe wskutek kradzieży mienia wraz ze środkiem transportu i kradzieży z włamaniem, z zastrzeżeniem postanowień ust. 8.

7. Zakres pełny ubezpieczenia obejmuje szkody w ubezpieczonym mieniu, o których mowa ust. 6, a także inne szkody, z wyłączeniem szkód wymienionych w § 33.

8. Z zastrzeżeniem ust. 9 i 10, w odniesieniu do szkód w mieniu przewożonym transportem własnym powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub kradzieży mienia wraz ze środkiem transportu, PZU ponosi odpowiedzialność, pod warunkiem spełnienia następujących wymogów w zakresie zabezpieczenia pojazdu będącego środkiem transportu:

- 1) w przypadku środka transportu pozostawionego bez dozoru, okna i inne otwory pozwalające na dostęp do jego wnętrza muszą być w należyłym stanie technicznym i zamknięte na klucz;
 - 2) wnętrze przestrzeni ładunkowej środka transportu nie może być widoczne z zewnątrz tego pojazdu;
 - 3) w pojeździe, będącym środkiem transportu pozostawionym bez dozoru, musi być uruchomiony atestowany i sprawny alarm antywłamaniowy oraz jedno z następujących atestowanych i sprawnych zabezpieczeń: blokada kierownicy, blokada skrzyni biegów, immobilizer lub inne urządzenie tego typu uniemożliwiające uruchomienie pojazdu;
 - 4) w przypadku pozostawienia środka transportu bez dozoru, osoba wykonująca transport zobowiązana jest wyłączyć silnik, zamknąć pojazd oraz uruchomić wszystkie zabezpieczenia, zabrać ze sobą kluczyki od pojazdu, dowód rejestracyjny, prawo jazdy oraz dokumenty przewożowe;
 - 5) środek transportu w godzinach nocnych tzn. od godz. 22.00 do godz. 6.00 musi być zaparkowany na parkingu strzeżonym;
 - 6) postoje w godzinach od 6.00 do 22.00, w innym celu niż załadunek i wyładunek środka transportu przewożącego towary o zwiększonym ryzyku kradzieży tj. sprzęt elektroniczny, alkohol, wyroby tytoniowe, jubilerskie, muszą odbywać się na parkingach strzeżonych.
9. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania za szkody w ubezpieczonym mieniu przewożonym transportem własnym, powstałe wskutek kradzieży z włamaniem lub kradzieży mienia wraz ze środkiem transportu, stosuje się udział własny ubezpieczonego w szkodzie w wysokości 20% wartości szkody, z zastrzeżeniem ust. 10.
10. W razie niespełnienia wymogu określonego w ust. 8 pkt 6, w odniesieniu do towarów, o których mowa w ust. 8 pkt 6, przy ustalaniu wysokości odszkodowania za szkody w ubezpieczonym mieniu przewożonym transportem własnym, powstałe wskutek kradzieży z włamaniem lub kradzieży mienia wraz ze środkiem transportu, stosuje się udział własny ubezpieczonego w szkodzie w wysokości 50% wartości szkody.
11. Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o następujące klauzule dodatkowe:
- 1) ubezpieczenia załadunku i wyładunku, przy czym udzielenie zgody na takie rozszerzenie zakresu ubezpieczenia PZU może uzależnić od wprowadzenia dodatkowych warunków dotyczących sposobu dokonywania załadunku lub wyładunku;
 - 2) aktów terroryzmu;
 - 3) strajków, rozruchów, zamieszek wewnętrznych na warunkach określonych w tych klauzulach, zawartych w Załączniku nr 1 do OWU.
12. W przypadku każdej szkody ma zastosowanie franszyza redukcyjna w wysokości 200 PLN. Ubezpieczający ma możliwość zadeklarowania w umowie ubezpieczenia dodatkowej franszyzy redukcyjnej wyrażonej procentowo w wysokości uzgodnionej z PZU, co stanowi podstawę do udzielenia obniżki składki.
13. Przez dozór, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, 3 i 4, należy rozumieć ochronę ubezpieczonego mienia wykonywaną w zorganizowany sposób przez co najmniej jedną osobę pełnoletnią spośród personelu ubezpieczonego lub przez koncesjonowane przedsiębiorstwo ochrony osób i mienia.
14. Przez udział własny, o którym mowa w ust. 9 i 10, należy rozumieć wyrażoną procentowo w stosunku do wartości szkody kwotę pomniejszającą jej wysokość, stanowiącą ryzyko własne ubezpieczonego.

ZWROT KOSZTÓW

§ 32

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego PZU pokrywa poniesione przez ubezpieczonego udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po zaistnieniu szkody, za którą PZU ponosi odpowiedzialność, łącznie z kosztami utylizacji ubezpieczonego mienia, której ubezpieczony obowiązany był dokonać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa lub w następstwie wykonania decyzji administracyjnej.
2. Koszty, o których mowa w ust. 1, PZU pokrywa w wysokości 15% wysokości szkody.
3. Do zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, zastosowanie mają odpowiednio postanowienia § 5 ust. 2 i 4.
4. Na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej PZU pokrywa poniesione przez ubezpieczonego udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po zaistnieniu szkody ponad sumę ubezpieczenia, określone w klauzuli dodatkowej kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, zawartej w Załączniku nr 1 do OWU.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 33

1. PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe:
 - 1) podczas przewozu mienia w granicach tej samej nieruchomości;
 - 2) wskutek wypadku środka transportu należącego do ubezpieczonego lub przez niego wynajętego, jeżeli wypadek został spowodowany złym stanem technicznym tego środka transportu lub gdy kierowca był w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że zły stan techniczny środka transportu lub stan nietrzeźwości kierowcy albo po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych nie miały wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
 - 3) wskutek zwykłego zużycia przewożonego mienia;
 - 4) wskutek niewłaściwego załadowania lub oznakowania, nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania albo opakowania niezgodnego z obowiązującymi normami lub zwyczajami bądź jego braku jednakże tylko wtedy, gdy te czynności wykonywane były przez ubezpieczającego, ubezpieczonego lub osoby, za które ponoszą oni odpowiedzialność;
 - 5) wskutek wady ukrytej ubezpieczonego mienia;
 - 6) w mieniu przeterminowanym, niepełnowartościowym i niekompletnym;
 - 7) wskutek działania deszczu, mrozu, upału i śniegu, chyba że szkoda powstała w bezpośrednim następstwie wypadku, jakiemu uległ środek transportu;
 - 8) wskutek naturalnej właściwości ubezpieczonego mienia, tj. zepsucia, samozapalenia, ubytku miary, wagi, ilości lub objętości w granicach norm;
 - 9) w ubezpieczonym mieniu, którego zakup potwierdzony jest fałszywym dokumentem;
 - 10) wskutek opóźnienia dostawy;
 - 11) w wyniku niewypłacalności lub nieuregulowania zobowiązań finansowych ubezpieczonego;
 - 12) wskutek zapłaty akcyzy z tytułu ubytków w ubezpieczonym mieniu powstałych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy w czasie transportu tego mienia w przypadku, gdy ubezpieczony nie wykazał organowi podatkowemu okoliczności zwalniających z zapłaty akcyzy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a okoliczności powstania szkody wskazują na to, że ubezpieczony nie był zobowiązany do jej zapłaty;
 - 13) podczas składowania nie związanego bezpośrednio z transportem objętym ubezpieczeniem i nie będącym bezpośrednim elementem tego transportu;
 - 14) wskutek złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu ubezpieczonego mienia, z zastrzeżeniem, że w przypadku dokonywania przewozu transportem obcym wyłączenie ma zastosowanie, jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony o takim złym stanie

- technicznym lub niezdatności wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć;
- 15) wskutek utraty, uszkodzenia, zniekształcenia lub niedostępności danych lub oprogramowania, polegających na jakiegokolwiek niekorzystnej zmianie w danych lub oprogramowaniu spowodowane zniszczeniem, uszkodzeniem lub inną deformacją ich oryginalnej struktury oraz polegających na niedziałaniu lub nieprawidłowym działaniu sprzętu elektronicznego, nośników informacji lub wbudowanych układów scalonych.
2. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie klauzul dodatkowych zawartych w Załączniku nr 1 do OWU, PZU:
- 1) nie odpowiada za szkody powstałe w czasie załadunku i wyładunku;
 - 2) nie odpowiada za szkody w mieniu uszkodzonym w wyniku aktów terrorystycznych;
 - 3) nie pokrywa kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie ponad sumę ubezpieczenia.

SPOSÓB UBEZPIECZENIA I SUMA UBEZPIECZENIA

§ 34

1. Sumę ubezpieczenia określa ubezpieczający na podstawie ustalonej, zgodnie z ust. 3, wartości przewożonego mienia w miejscu i w czasie rozpoczęcia transportu.
2. Sumę ubezpieczenia stanowi maksymalna, przewidywana przez ubezpieczającego, wartość mienia przewożonego jednym środkiem transportu, w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia.
3. Wartość przewożonego mienia, o której mowa w ust. 1, może być określona według:
 - 1) wartości określonej w fakturze;
 - 2) wartości rzeczywistej albo
 - 3) wartości wytworzenia, jeżeli ubezpieczony jest wytwórcą przewożonego mienia.
4. Jeżeli suma ubezpieczenia, o której mowa w ust. 2, będzie niższa od wartości mienia przewożonego jednym środkiem transportu w dniu szkody, odszkodowanie z tytułu szkody w ubezpieczonym mieniu podlega zmniejszeniu zgodnie z postanowieniami § 51 ust. 13.
5. Z zastrzeżeniem postanowień § 32 ust. 2, suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU z tytułu jednego zdarzenia losowego w odniesieniu do jednego środka transportu.
6. Suma ubezpieczenia ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań. Ubezpieczający za zgodą PZU może uzupełnić sumę ubezpieczenia opłacając dodatkową składkę.
7. Za wypadki ubezpieczeniowe powstałe do dnia uzupełnienia sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności, PZU ponosi odpowiedzialność do wysokości sumy ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności PZU pomniejszonych o wypłacone kwoty, o których mowa w ust. 6.

UBEZPIECZENIE ASSISTANCE PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 35

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizowanie oraz pokrycie przez PZU kosztów usług wymienionych w § 36 w razie zajścia w okresie ubezpieczenia wypadku ubezpieczeniowego w miejscu ubezpieczenia.
2. Usługi będące przedmiotem ubezpieczenia świadczone są na terytorium RP w związku z wypadkami ubezpieczeniowymi zaistniałymi na terytorium RP.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 36

Pomoc medyczna

1. W razie zajścia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia PZU na wniosek ubezpieczonego organizuje i pokrywa koszty pomocy medycznej w następującym zakresie:

- 1) udzielenia ubezpieczonemu przez lekarza PZU Pomoc pierwszej telefonicznej porady lekarskiej dotyczącej sposobu postępowania, organizacji pierwszej pomocy i planowania leczenia;
 - 2) pierwszej wizyty lekarza u ubezpieczonego (koszty honorarium i dojazdu);
 - 3) transportu ubezpieczonego z miejsca ubezpieczenia do najbliższego szpitala danej specjalności.
2. PZU pokrywa koszty usług, o których mowa w ust. 1, w łącznej wysokości do kwoty 2.000 PLN dla jednego ubezpieczonego na jeden wypadek ubezpieczeniowy, jednakże nie więcej niż na dwa wypadki ubezpieczeniowe, zaistniałe w okresie ubezpieczenia.

Pomoc w przypadku hospitalizacji

3. W przypadku hospitalizacji ubezpieczonego trwającej dłużej niż 5 dni, będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia bądź nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, PZU na wniosek ubezpieczonego organizuje i pokrywa koszty:
 - 1) transportu ubezpieczonego ze szpitala, w którym był hospitalizowany do jego domu środkiem transportu wskazanym przez lekarza prowadzącego leczenie;
 - 2) domowej opieki pielęgniarskiej po hospitalizacji przez okres nie dłuższy niż 3 dni od dnia wypisania ubezpieczonego ze szpitala; świadczeniem objęte są:
 - a) koszty dojazdu pielęgniarki (dojazd i powrót),
 - b) wykonywanie czynności związanych z utrzymaniem higieny osobistej ubezpieczonego,
 - c) wykonywanie zabiegów leczniczych takich jak: ćwiczenia terapeutyczne, okłady, opatrunki, rehabilitacja oddechowa, itp. – zgodnie z zaleceniami lekarza,
 - d) wykonywanie czynności diagnostycznych takich jak: pomiar ciśnienia i tętna, ważenie, itp. – zgodnie z zaleceniami lekarza,
 - e) udzielanie pomocy ubezpieczonemu w odżywianiu się.
4. Zakres domowej opieki pielęgniarskiej nie obejmuje kosztów materiałów opatrunkowych lub lekarstw używanych przy jej wykonywaniu.
5. PZU pokrywa koszty usług, o których mowa w ust. 3, w łącznej wysokości do kwoty 2.000 PLN dla jednego ubezpieczonego na jeden wypadek ubezpieczeniowy, jednakże nie więcej niż na dwa wypadki ubezpieczeniowe, zaistniałe w okresie ubezpieczenia.

Zorganizowanie lokalu zastępczego

6. W przypadku gdy PZU odpowiada za szkody w ubezpieczonym mieniu w zakresie określonym w § 4 ust. 2, 3 i 4 oraz w § 9 ust. 1 pkt 1 i 2, a budynek lub lokal, w których znajduje się ubezpieczone mienie został zniszczony i nie nadaje się do użytku, PZU na wniosek ubezpieczonego organizuje i pokrywa koszty:
 - 1) transportu ubezpieczonego mienia środkiem transportu o ładowności do 3,5 tony do wskazanego przez ubezpieczonego budynku lub lokalu oddalonego nie dalej niż 50 km od miejsca ubezpieczenia;
 - 2) przechowywania ocalałego mienia w miejscu wskazanym przez PZU Pomoc, jeżeli ubezpieczony nie posiada lokalu zastępczego lub magazynu;
 - 3) transportu powrotnego z miejsca magazynowania do miejsca ubezpieczenia – środkiem transportu o ładowności do 3,5 tony.
7. PZU pokrywa koszty usług, o których mowa w ust. 6, maksymalnie w łącznej wysokości do kwoty 5 000 PLN na jeden wypadek ubezpieczeniowy, jednakże nie więcej niż na dwa wypadki ubezpieczeniowe, zaistniałe w okresie ubezpieczenia.

Interwencja specjalisty po powstaniu szkody

8. W przypadku gdy PZU odpowiada za szkody w ubezpieczonym mieniu w zakresie określonym w § 4 ust. 2, 3 i 4 oraz w § 9 ust. 1 pkt 1 i 2, i mienie to zostało zniszczone, PZU na wniosek ubezpieczonego organizuje i pokrywa koszty następujących świadczeń:
 - 1) ślusarza – w przypadku konieczności wymiany zamków po kradzieży z włamaniem;
 - 2) elektryka – w przypadku uszkodzenia instalacji elektrycznej;
 - 3) hydraulika – dla zapobieżenia zalaniu albo zwiększeniu już powstałego zalania;
 - 4) szklarza – w przypadku uszkodzenia szyb;
 - 5) technika urządzeń grzewczych – w przypadku gdy temperatura spadnie poniżej 5 stopni Celsjusza;
 - 6) dekarza – w przypadku uszkodzenia dachu, jeżeli takie uszkodzenie dachu utrudnia korzystanie z budynku;

- 7) murarza – w przypadku uszkodzenia konstrukcji ścian;
 - 8) glazurnika – w przypadku uszkodzenia powierzchni pokrytej glazurą, terakotą, kamieniem;
 - 9) parkiarcza – w przypadku uszkodzenia parkietu.
9. Świadczenia, o których mowa w ust. 8, obejmują koszty dojazdu do miejsca ubezpieczenia i robocizny, maksymalnie w łącznej wysokości do kwoty 5.000 PLN na jeden wypadek ubezpieczeniowy, jednakże nie więcej niż dwa wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia.

Dozór po szkodzie

10. W przypadku gdy PZU odpowiada za szkody w ubezpieczonym mieniu w zakresie określonym w § 4 ust. 2, 3 i 4 oraz w § 9 ust. 1 pkt 1 i 2, i mienie to zostało zniszczone, PZU na wniosek ubezpieczonego organizuje i pokrywa koszty dozoru po powstaniu szkody w miejscu ubezpieczenia przez 72 godziny od momentu ustanowienia dozoru, maksymalnie w łącznej wysokości do kwoty 1.200 PLN, na jeden wypadek ubezpieczeniowy, jednakże nie więcej niż dwa wypadki ubezpieczeniowe, zaistniałe w okresie ubezpieczenia.
11. Jeżeli ustalony w OWU kwotowy limit odpowiedzialności dla danych usługi assistance, o której mowa w niniejszym paragrafie, nie wystarcza na pokrycie przez PZU w całości kosztu wykonania tej usługi, a ubezpieczony nie wyraża zgody na pokrycie różnicy między rzeczywistymi kosztami wykonania usługi a kwotą, do której PZU ponosi odpowiedzialność, wówczas PZU wypłaca ubezpieczonemu odszkodowanie w kwocie, do której PZU ponosi odpowiedzialność. Dla ustalenia czy przyjęty w OWU kwotowy limit odpowiedzialności dla danej usługi assistance nie wystarcza na pokrycie przez PZU w całości kosztu wykonania tej usługi, przyjmuje się średnią cenę wykonania tej usługi obowiązującą na terenie miejscowości, w której usługa ta ma być wykonana.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 37

1. Odpowiedzialność PZU jest wyłączona, jeżeli konieczność pomocy medycznej w miejscu ubezpieczenia lub pomocy w przypadku hospitalizacji jest związana z:
 - 1) chorobami przewlekłymi ubezpieczonego, w tym również z zaostreniami lub powikłaniami tych chorób;
 - 2) ciążą po szóstym miesiącu jej trwania;
 - 3) rozstrojem zdrowia wynikającym ze spożycia alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
 - 4) próbą samobójstwa ubezpieczonego;
 - 5) uczestnictwem ubezpieczonego w bójce, z wyłączeniem przypadku obrony koniecznej.
2. Z zakresu odpowiedzialności PZU wyłączone są usługi:
 - 1) świadczone przez elektryka w związku z uszkodzeniem żarówek lub bezpieczników;
 - 2) świadczone przez hydraulika w związku z uszkodzeniem baterii wodnych, zatankiem zlewu, umywalki, wanny lub brodzika;
 - 3) świadczone w związku z uszkodzeniem podziemnych rur instalacji kanalizacyjnych, gazowych lub wodociagowych, lub podziemnych linii energetycznych, lub tych instalacji, za naprawę lub konserwację których odpowiada ubezpieczający lub ubezpieczony;
 - 4) świadczone w związku z uszkodzeniem urządzeń elektrycznych gospodarstwa domowego, maszyn i urządzeń służących do prowadzenia działalności gospodarczej oraz ich podłączenia do sieci elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej;
 - 5) świadczone w związku z uszkodzeniami, o istnieniu których ubezpieczający lub ubezpieczony wiedział przed objęciem ochroną ubezpieczeniową;
 - 6) związane z usunięciem uszkodzeń, za naprawę których odpowiadają właściwe służby administracyjne lub właściwe służby pogotowia technicznego, energetycznego, wodno-kanalizacyjnego oraz gazowego;
 - 7) polegające na zorganizowaniu lokalu zastępczego dla mienia, które ze względu na gabaryty tego mienia nie może być przewożone samochodem ciężarowym o ładowności do 3,5 tony.

3. Z odpowiedzialności PZU wyłączone są koszty usług assistance poniesione przez ubezpieczonego bez zgody PZU Pomoc, chyba że skontaktowanie się z PZU Pomoc w sposób określony w § 48 ust. 3 nie było możliwe, z zastrzeżeniem § 48 ust. 4.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

WYŁĄCZENIA WSPÓLNE

§ 38

1. PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) w ubezpieczeniu mienia wyrządzone:
 - a) umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez ubezpieczającego, ubezpieczonego lub przez pracowników ubezpieczonego, którym ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
 - b) umyślnie przez osobę, z którą ubezpieczony, będący osobą fizyczną, pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - 2) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej wyrządzone umyślnie, o ile nie umówiono się inaczej, przy czym świadomość wprowadzenia do obrotu wadliwego produktu lub wadliwość wykonanej pracy albo usługi uważa się za równoznaczną z winą umyślną;
 - 3) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, rewolucji, konfliktu, niepokoju społecznych, strajków, zamieszek, rozruchów lub sabotażu;
 - 4) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego oraz skażenia radioaktywnego;
 - 5) decyzji administracyjnej wydanej na podstawie obowiązujących przepisów, powodującej konfiskatę, rekwizycję, nacjonalizację lub innego rodzaju przejęcie ubezpieczonego mienia przez rząd lub inne władze kraju;
 - 6) wyrządzone w środowisku naturalnym w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, a także za szkody regulowane przepisami Dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu.
2. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie klauzul dodatkowych, zawartych w Załączniku nr 1 do OWU, PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie:
 - 1) aktów terrorizmu;
 - 2) strajków, rozruchów i zamieszek wewnętrznych.
3. Przez winę umyślną lub rażące niedbalstwo ubezpieczającego lub ubezpieczonego będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nie będącą osobą prawną, należy rozumieć winę umyślną lub rażące niedbalstwo:
 - 1) w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektora lub jego zastępcę;
 - 2) w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkach akcyjnych – członków zarządu lub prokurentów;
 - 3) w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariuszy lub prokurentów;
 - 4) w spółkach jawnych – wspólników lub prokurentów;
 - 5) w spółkach partnerskich – partnerów lub członków zarządu, lub prokurentów;
 - 6) w spółkach cywilnych – wspólników;
 - 7) w spółdzielniach, fundacjach i stowarzyszeniach – członków zarządu.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 39

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta przy jednoczesnej obecności obu stron tej umowy albo przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (umowa direct albo

umowa w systemie uproszczonym), na okres roczny albo okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).

2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczającego, przy czym nie dotyczy to umowy w systemie uproszczonym. Wniosek zawiera informacje niezbędne do dokonania indywidualnej oceny ryzyka i określenia należnej składki ubezpieczeniowej oraz stanowi integralną część umowy ubezpieczenia. PZU może zażądać udokumentowania danych zawartych we wniosku.
3. Umowę w systemie uproszczonym uważa się za zawartą z dniem zapłaty składki ubezpieczeniowej z tytułu tej umowy ubezpieczenia.
4. Zawarcie umowy direct następuje po uprzednim:
 - 1) zapoznaniu się z Regulaminem oraz jego zaakceptowaniu przez ubezpieczającego;
 - 2) zaakceptowaniu treści OWU przez ubezpieczającego;
 - 3) złożeniu wniosku.
5. Wniosek zawiera:
 - 1) imię, nazwisko lub pełną nazwę i adres zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego i ubezpieczonego;
 - 2) numer REGON ubezpieczającego i ubezpieczonego, a w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą – numer REGON i numer PESEL;
 - 3) miejsce ubezpieczenia z uwzględnieniem dokładnego adresu;
 - 4) rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej;
 - 5) przedmiot i zakres ubezpieczenia;
 - 6) sumę ubezpieczenia mienia lub sumę gwarancyjną oraz wysokość obrotu za ostatni rok obrachunkowy przed zawarciem umowy ubezpieczenia w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej;
 - 7) okres ubezpieczenia;
 - 8) opis zabezpieczeń przeciwpożarowych i przeciwkradzieżowych;
 - 9) w przypadku ubezpieczenia cargo – także planowany obrót towarowy, rodzaj przewożonego mienia, rodzaj transportu (własny albo obcy);
 - 10) ilość i wielkość szkód z wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie trzech ostatnich lat;
 - 11) inne informacje niezbędne do oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
6. Jeżeli wniosek nie zawiera wymaganych danych ubezpieczający zobowiązany jest na wezwanie PZU odpowiednio go uzupełnić.
7. PZU może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od oględzin miejsca i przedmiotu ubezpieczenia oraz zapoznania się z dokumentacją niezbędną dla dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka.
8. Umowę ubezpieczenia direct zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczającego złożonego za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Umowę direct uważa się za zawartą z chwilą potwierdzenia przez PZU przyjęcia wniosku.
9. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
10. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na ubezpieczającym.
11. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek ubezpieczonego) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU, PZU może podnieść również przeciwko ubezpieczonemu.
12. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek ubezpieczonego), ubezpieczony może żądać, by PZU udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków ubezpieczonego.
13. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU zapytuje w formularzu oferty (wniosku) albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

14. W czasie trwania umowy ubezpieczenia ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić PZU o zmianie okoliczności wymienionych w ust. 13 niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
15. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 13 i 14 spoczywają zarówno na ubezpieczającym, jak i na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
16. PZU nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 13–15, nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 13–15 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
17. Do umowy ubezpieczenia w systemie uproszczonym nie stosuje się postanowień, o których mowa w ust. 12–16.
18. Składkę ubezpieczeniową ustala się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU.
19. Składka obliczana jest w zależności od:
 - 1) rodzaju prowadzonej działalności;
 - 2) przedmiotu, zakresu i okresu ubezpieczenia;
 - 3) wysokości sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej;
 - 4) wysokości obrotu za ostatni rok obrachunkowy przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
 - 5) limitów odpowiedzialności PZU;
 - 6) wysokości obrotu towarowego w odniesieniu do ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo);
 - 7) indywidualnej oceny ryzyka.
20. Zapłata składki ubezpieczeniowej następuje przy zawarciu umowy ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia określono inny tryb i terminy zapłaty składki. Dopuszcza się możliwość zapłaty składki za roczny okres ubezpieczenia w ratach. Terminy płatności rat oraz ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
21. Zapłata składki następuje w formie bezgotówkowej albo w porównaniu z PZU w formie gotówkowej. W przypadku umowy direct zapłata składki następuje w formie bezgotówkowej, a szczegółowe zasady opłacania składki określa Regulamin.
22. Jeżeli zapłata składki ubezpieczeniowej albo raty składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie bezgotówkowej albo przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku bankowego PZU pełną, wymagalną kwotą składki albo raty składki określonej w umowie ubezpieczenia.
23. Składka nie podlega indeksacji.
24. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania, druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
25. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony podał do wiadomości PZU nieprawdziwe dane mające wpływ na wysokość składki ubezpieczeniowej, ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki ubezpieczeniowej wynikającej z różnicy pomiędzy składką ubezpieczeniową, jaka należałaby się PZU gdyby podano dane prawdziwe a składką przyjętą w umowie ubezpieczenia. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego roszczenie PZU o dopłatę różnicy składki ubezpieczeniowej staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania. Postanowienia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (umowa direct albo umowa w systemie uproszczonym).
26. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

§ 40

1. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości ubezpieczonego mienia, ubezpieczający może za zgodą PZU, podwyższyć sumę ubezpieczenia. Podwyższenie sumy

ubezpieczenia skutkuje obowiązkiem zapłaty dodatkowej składki liczonej od różnicy między podwyższoną a dotychczasową sumą ubezpieczenia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, kwotę dodatkowej składki oblicza się proporcjonalnie za okres od następnego dnia po dokonaniu za zgodą PZU zmian w umowie do upływu okresu ubezpieczenia.
3. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia wartość ubezpieczonego mienia ulega zmniejszeniu, ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie PZU, zawiadamiając o tym jednocześnie ubezpieczającego.
4. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie składki ubezpieczeniowej począwszy od dnia pierwszego tego miesiąca, w którym ubezpieczający zażądał zmniejszenia sumy ubezpieczenia lub w którym PZU zawiadomił ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.

PRZENIESIENIE PRAW Z UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 41

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, o którym mowa w § 3 ust. 1, § 8 ust. 1, § 13 ust. 1, § 25 ust. 1 i 4 oraz § 30 ust. 2, prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Z zastrzeżeniem ust. 5, przeniesienie praw wymaga zgody PZU.
2. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą PZU umówiły się inaczej. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki ubezpieczeniowej przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
3. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
4. Postanowienia ust. 1–3 stosuje się przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie wypadku ubezpieczeniowego.
5. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia na rzecz banku (przewłaszczenie na zabezpieczenie), przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia nie wymaga zgody PZU.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 42

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W umowie w systemie uproszczonym odpowiedzialność PZU rozpoczyna się w dniu określonym w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, jednakże nie wcześniej niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.

§ 43

1. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie danego ubezpieczenia wygasa:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w umowie ubezpieczenia;
 - 2) w ubezpieczeniu mienia z chwilą unicestwienia przedmiotu ubezpieczenia, co oznacza całkowite zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia w takim stopniu, że nie jest możliwa jego naprawa albo odbudowa;
 - 3) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjny wskutek wypłaty odszkodowania bądź odszkodowań;
 - 4) z dniem zbycia przedmiotu ubezpieczenia, chyba że wraz z przeniesieniem własności przedmiotu ubezpieczenia

na nabywcę zostały przeniesione prawa z umowy ubezpieczenia na zasadach określonych w § 41 ust. 1, 2 i 5;

- 5) z dniem doręczenia ubezpieczającemu oświadczenia PZU o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy PZU ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie;
 - 6) z upływem 7 dni od dnia otrzymania przez ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki ubezpieczeniowej wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania spowoduje ustanie odpowiedzialności;
 - 7) z dniem doręczenia oświadczenia drugiej stronie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 39 ust. 24;
 - 8) z dniem zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej przez ubezpieczonego, a w przypadku, o którym mowa w § 1 ust. 8, z dniem zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, któremu ubezpieczony wynajął mienie stanowiące przedmiot ubezpieczenia;
 - 9) z dniem odstąpienia przez ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia w przypadku, o którym mowa w ust. 2 i 3.
2. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia, w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU udzielił ochrony ubezpieczeniowej.
 3. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (umowa direct albo umowa w systemie uproszczonym), w której ubezpieczający jest konsumentem, termin, w ciągu którego może on odstąpić od umowy ubezpieczenia wynosi 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy ubezpieczenia lub od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość, jeżeli jest to termin późniejszy.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO

§ 44

Ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest:

- 1) prowadzić zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa ewidencję ubezpieczonego mienia wraz z jego opisem i wskazaniem wartości, według której mienie to zostało ubezpieczone, w sposób umożliwiający w przypadku szkody bezsporne ustalenie wartości przedmiotu ubezpieczenia, przy czym w razie ubezpieczenia środków trwałych według wartości księgowej brutto, ewidencję może stanowić ewidencja prowadzona dla celów rachunkowych wraz z wartościami ksigowymi brutto w niej wskazanymi;
- 2) zabezpieczać ewidencję, o której mowa w pkt 1, przed kradzieżą, zniszczeniem bądź zaginięciem;
- 3) w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – dostarczyć PZU orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego;
- 4) umożliwić PZU dokonanie oględzin ubezpieczonego mienia oraz zapoznanie się z dokumentami mającymi związek z umową ubezpieczenia, w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka.

§ 45

1. Ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest także:
 - 1) eksploatować ubezpieczone mienie zgodnie z zaleceniami i wskazówkami producenta lub dostawcy tego mienia, przestrzegać obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywać dozór techniczny nad tymi urządzeniami;

- 2) przestrzegać wymogów w zakresie zabezpieczenia ubezpieczonego mienia, o których mowa w Załączniku nr 4 do OWU oraz ustalonych w umowie ubezpieczenia wymogów dotyczących zabezpieczeń przeciwpożarowych lub przeciwkradzieżowych;
 - 3) przeprowadzać konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę lub inne płyny (wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i innych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej);
 - 4) wykonywać niezwłocznie remonty i naprawy niezbędne dla prawidłowego działania instalacji, o których mowa w pkt 3;
 - 5) stosować środki ochronne w celu zabezpieczenia przed mrozem przewodów i urządzeń służących do rozprowadzania wody lub innych cieczy;
 - 6) zamknąć, opróżnić z wody lub innych cieczy i utrzymywać opróżnione instalacje, urządzenia wodne i centralnego ogrzewania w obiektach nieużywanych i niedozorowanych lub czasowo nieczynnych;
 - 7) przeprowadzać konserwację i okresowe remonty ubezpieczonego mienia;
 - 8) przechowywać ubezpieczone mienie w sposób zgodny z zaleceniami producenta i wymogami technicznymi.
2. Nieprzestrzeganie przez ubezpieczonego obowiązków, o których mowa w ust. 1, stanowi ważny powód wypowiedzenia umowy ubezpieczenia w rozumieniu art. 812 § 5 kodeksu cywilnego.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w razie naruszenia z winy umyślnej obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 46

1. W przypadku ubezpieczenia mienia ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić PZU o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym niezwłocznie, najpóźniej w ciągu 3 dni roboczych od jego zajścia.
2. W przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić PZU o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym niezwłocznie, najpóźniej w terminie 14 dni od dnia jego zajścia lub powzięcia o nim wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, obciążają także ubezpieczonego, chyba że ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
4. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, PZU może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
5. Skutki braku zawiadomienia PZU o wypadku ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli PZU w terminach, o którym mowa w ust. 1 i 2, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

§ 47

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczający lub ubezpieczony obowiązany jest:
 - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, między innymi wezwać straż pożarną oraz zawiadomić policję, o ile zachodzi taka potrzeba, w szczególności w przypadku kradzieży z włamaniem albo rabunku;
 - 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU pomocy dostarczając informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.

2. Jeżeli ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. PZU obowiązany jest w granicach sumy ubezpieczenia bądź sumy gwarancyjnej zwrócić koszty wyniku z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli środki te były celowe chociażby okazały się bezskuteczne. Jeżeli przedmiotowe koszty poniesione zostały na polecenie PZU, to zwracane są one w pełnej wysokości.
4. Każdorazowa wypłata kosztów wynikłych z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej, o wypłaconą kwotę.

§ 48

1. W przypadku powstania szkody w ubezpieczonym mieniu ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany ponadto jest:
 - 1) niezwłocznie zawiadomić policję o każdym wypadku pożaru w ubezpieczonym mieniu, wypadku drogowym środka transportu, a także o każdej szkodzie powstałej wskutek przestępstwa (rabunku, kradzieży z włamaniem, kradzieży mienia wraz ze środkiem transportu);
 - 2) pozostawić uszkodzone mienie bez dokonywania w nim zmian do czasu przeprowadzenia oględzin przez przedstawiciela PZU, chyba że dokonanie zmian jest uzasadnione koniecznością zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody albo PZU nie przeprowadził oględzin w terminie uzgodnionym z ubezpieczającym lub ubezpieczonym;
 - 3) udzielić przedstawicielowi PZU pomocy i wyjaśnień w uzyskaniu informacji dotyczących okoliczności zajścia wypadku ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru;
 - 4) sporządzić i przedstawić PZU w uzgodnionym terminie i formie rachunek szkody tj. zestawienie dotyczące przedmiotu, rozmiaru, przyczyny i wysokości szkody, wraz z dokumentacją źródełową, stanowiącą podstawę sporządzenia rachunku szkody;
 - 5) w razie utraty lub uszkodzenia mienia w transporcie:
 - a) zażądać od przewoźnika, lub spedytora sporządzenia protokołu o stanie przesyłki zgodnie z przepisami o przewozie przesyłek oraz w miarę możliwości wziąć udział w jego sporządzeniu; w razie odmowy przewoźnika lub spedytora sporządzenia takiego protokołu albo w razie przewozu ubezpieczonego mienia transportem własnym – sporządzić komisyjny protokół szkody,
 - b) zażądać od kierownik sporządzenia pisemnego oświadczenia o powstaniu szkody uwzględniającego okoliczności powstania szkody,
 - c) dostarczyć PZU w terminie 14 dni od daty zgłoszenia szkody następujące dokumenty:
 - protokół o stanie przesyłki lub komisyjny protokół szkody, o których mowa w lit. a,
 - pisemne oświadczenie kierownik, o którym mowa w lit. b,
 - list przewozowy lub inny dokument potwierdzający transport,
 - rachunek zakupu mienia (fakturę) albo kalkulację kosztów wytworzenia tego mienia,
 - zawiadomienie złożone policji, o którym mowa w pkt 1.
2. W przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest ponadto:
 - 1) niezwłocznie, najpóźniej w terminie 7 dni zawiadomić PZU o wystąpieniu poszkodowanego przeciwko ubezpieczonemu z roszczeniem o odszkodowanie;
 - 2) w razie wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w pkt 1, na drogę sądową niezwłocznie, najpóźniej w terminie 7 dni od otrzymania pozwu, zawiadomić o tym PZU;
 - 3) dostarczyć PZU orzeczenie sądu w terminie umożliwiający zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego;
 - 4) w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego o podjęciu aktywnej współpracy z PZU w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności i przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru.

3. W przypadku ubezpieczenia assistance, w celu skorzystania ze świadczeń określonych w OWU, ubezpieczony (lub osoba działająca w jego imieniu) powinien przed podjęciem działań we własnym zakresie niezwłocznie zawiadomić telefonicznie o wypadku ubezpieczeniowym PZU Pomoc, którego numer telefonu wskazany jest na polisie i podać następujące informacje:
 - 1) imię i nazwisko ubezpieczonego albo nazwę ubezpieczonego oraz adres miejsca ubezpieczenia;
 - 2) numer telefonu, pod którym PZU Pomoc może skontaktować się z ubezpieczonym lub osobą działającą w jego imieniu;
 - 3) opis wypadku i rodzaj potrzebnej pomocy.
4. W przypadku ubezpieczenia assistance, jeżeli ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu z przyczyn od siebie niezależnych nie mogła skontaktować się z PZU Pomoc w sposób wskazany w ust. 3, zobowiązana jest w ciągu 7 dni od dnia, w którym skontaktowanie się z PZU Pomoc stało się możliwe, powiadomić o zajściu wypadku ubezpieczeniowego oraz podać przyczynę niemożności skontaktowania się z PZU Pomoc.
5. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku powiadomienia o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym w terminie, określonym w ust. 1, PZU może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie to uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
6. Skutki braku zawiadomienia PZU o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU w terminie, o którym mowa w ust. 4, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
7. Jeżeli ubezpieczony wskutek niemożności skontaktowania się z PZU Pomoc, we własnym zakresie zorganizował i pokrył koszty usług assistance, PZU zobowiązany jest do zwrotu ubezpieczonemu poniesionych przez niego kosztów do wysokości faktycznie poniesionej, lecz nie więcej niż do wysokości limitu odpowiedzialności dla danej usługi assistance, ustalonego w ubezpieczeniu assistance, a jeżeli limit ten nie został ustalony – maksymalnie do kwoty odpowiadającej średniej cenie wykonania tego typu usługi na terenie miejscowości, w której usługa została wykonana. Podstawą rozpatrzenia zgłoszonego roszczenia jest złożenie przez ubezpieczonego imiennych rachunków i dowodów ich zapłaty.

OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU

§ 49

PZU jest zobowiązany:

- 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania lub świadczenia, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania lub świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania;
- 2) jeżeli w terminach określonych w § 54 ust. 1 i 2 nie wypłaci świadczenia, do zawiadomienia pisemnie osoby zgłaszającej roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także do wypłacenia bezspornych części odszkodowania lub świadczenia;
- 3) jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem, w terminach określonych w § 54 ust. 1 i 2, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości świadczenia; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU;
- 5) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie ubezpieczającego, ubezpieczonego, uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub poszkodowanego, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości świadczenia.

USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY

§ 50

1. Wysokość szkody ustalana jest:

- 1) dla budynków, budowli, lokali, obiektów małej architektury, maszyn, urządzeń i wyposażenia, w tym sprzętu elektronicznego, przy ubezpieczeniu w wartości odtworzeniowej lub księgowej brutto – według wartości odtworzeniowej;
- 2) dla mienia, o którym mowa w pkt 1, (w tym maszyn, urządzeń i wyposażenia z uwzględnieniem sprzętu elektronicznego ubezpieczonych od ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku), przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej – według wartości rzeczywistej;
- 3) dla niskocennych składników majątku – według wartości odtworzeniowej;
- 4) dla środków obrotowych – według kosztów ich zakupu albo kosztów wytworzenia zgodnie z kalkulacją tych kosztów, według cen z dnia szkody;
- 5) dla mienia osób trzecich – według wartości rzeczywistej bądź według kosztów naprawy uszkodzonego mienia według cen zakupu bądź kalkulacji kosztów według cen z dnia szkody, powiększonych o udowodnioną wartość nakładów poniesionych przez ubezpieczonego, a w przypadku sprzedaży komisowej – bez prowizji komisowej;
- 6) dla mienia osobistego pracowników – według cen jego zakupu albo według kosztorysu naprawy uszkodzonego mienia według cen z dnia szkody;
- 7) dla wartości pieniężnych:
 - a) gotówki – według jej wartości nominalnej,
 - b) dokumentów zastępujących w obrocie gotówkę – w osiągalnej cenie sprzedaży z dnia szkody,
 - c) złota, srebra i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych, pereł, bursztynu, a także platyny i metali z grupy platynowców – według kosztów ich zakupu albo wytworzenia udokumentowanych kalkulacją tych kosztów według cen z dnia szkody;
- 8) dla zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń lokalu – według kosztów naprawy;
- 9) dla nakładów adaptacyjnych – według kosztów niezbędnych do przywrócenia stanu przed szkodą tj. wg cen zakupu albo zgodnie z kosztorysem według cen z dnia szkody;
- 10) dla wymiennych nośników danych – według kosztów wymiany lub cen zakupu tych nośników;
- 11) dla danych na wymiennych nośnikach – według kosztów niezbędnych do odzyskania bądź odtworzenia utraconych danych;
- 12) dla szyb i innych przedmiotów ubezpieczonych od stłuczenia (rozbicia) – według udokumentowanej wartości uszkodzonego przedmiotu, a w razie braku możliwości udokumentowania – według przeciętnej wartości uszkodzonego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju i gatunku, ustalonej na podstawie cen detalicznych w dniu powstania szkody, albo w razie naprawy – według kosztów

naprawy ustalonych stosownie do zakresu rzeczywistych uszkodzeń na podstawie przeciętnych cen zakładów usługowych (dokonanie naprawy we własnym zakresie) bądź według kosztów naprawy udokumentowanych rachunkiem naprawy (dokonanie naprawy przez firmę zewnętrzną);

- 13) dla mienia w transporcie:
 - a) w razie utraty lub całkowitego zniszczenia mienia, że z uwagi na jego własności nie nadaje się ono do naprawy (naprawa uszkodzonego mienia jest niewykonalna lub ekonomicznie nieuzasadniona, co oznacza, że koszt naprawy, ustalony według przeciętnych cen towarów i usług, jest wyższy niż przyjęta w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia) – według wartości utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego mienia ustalonej w fakturze lub według wartości rzeczywistej lub według wartości wytworzenia (w zależności od tego, jaką podstawę określenia sumy ubezpieczenia przyjęto w umowie ubezpieczenia),
 - b) w razie uszkodzenia mienia, które nadaje się do naprawy (naprawa uszkodzonego mienia jest wykonalna i ekonomicznie uzasadniona, co oznacza, że koszt naprawy, ustalony według przeciętnych cen towarów i usług, jest niższy niż przyjęta w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia) – według udokumentowanego kosztu naprawy,
 - c) w razie uszkodzenia mienia w stopniu kwalifikującym do dalszej sprzedaży, lecz po obniżonych cenach – według różnicy pomiędzy wartością uszkodzonego mienia ustaloną w fakturze lub według wartości rzeczywistej lub według wartości wytworzenia (w zależności od tego, jaką podstawę określenia sumy ubezpieczenia przyjęto w umowie ubezpieczenia), a ceną uzyskaną ze sprzedaży w drodze przeceny.
2. Przy ustalaniu wysokości szkody w odniesieniu do maszyn, urządzeń i wyposażenia uwzględnia się, jeżeli występują, koszty transportu, demontażu i montażu według cen ich poniesienia oraz cło i inne tego typu opłaty – wraz z kosztorysem lub kalkulacją.
3. Przy ustalaniu wysokości szkody dokumentuje się:
 - 1) koszty odbudowy, remontu, naprawy, wymiany, zakupu oraz koszty wymienione w ust. 2 – fakturą albo rachunkiem wraz z kosztorysem lub kalkulacją;
 - 2) koszty wytworzenia – kalkulacją kosztów wytworzenia;
 - 3) koszty odzyskania bądź odtworzenia danych – fakturą albo rachunkiem, a w przypadku odtworzenia lub odzyskania danych dokonanych we własnym zakresie – w inny sposób potwierdzający poniesienie tych kosztów (np. wynagrodzenie za pracę w nadgodzinach, wynagrodzenie dla zatrudnionego dodatkowo personelu).
4. Przedłożone faktury albo rachunki, kalkulacje, kosztorysy dotyczące naprawy lub wymiany ubezpieczonego mienia PZU weryfikuje w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów dotyczących zakresu robót i użytych materiałów, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia ubezpieczonego budynku, budowli lub lokalu, takich samych albo najbardziej zbliżonych parametrów technicznych maszyn, urządzeń i wyposażenia lub sprzętu elektronicznego.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 51

1. W ubezpieczeniach, o których mowa w § 1 ust. 3 z wyłączeniem ubezpieczeń, o których mowa w pkt 3 i 6, wysokość odszkodowania ustala się w granicach sumy ubezpieczenia lub limitów odpowiedzialności PZU ustalonych dla danego mienia w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, ustalonemu zgodnie z zasadami określonymi w § 50 oraz w ust. 2–15.
2. Wysokość odszkodowania:
 - 1) nie obejmuje marży naliczonej przez ubezpieczonego oraz wartości ubytków w granicach obowiązujących norm;
 - 2) pomniejszone jest o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki, odbudowy lub sprzedaży;

3) powiększone jest o udokumentowane przez ubezpieczonego koszty określone w § 5, § 10, § 15, § 27, § 32 i § 47 ust. 3.

3. Odszkodowanie nie uwzględnia:

- 1) wartości naukowej, zabytkowej, kolekcjonerskiej, artystycznej lub pamiątkowej;
 - 2) zwiększonych kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą;
 - 3) kosztów wszelkich modernizacji lub ulepszeń przedmiotu szkody;
 - 4) kosztów konserwacji przedmiotu szkody;
 - 5) kosztów poniesionych na odkażenie pozostałości po szkodzie, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza oraz rekultywację gruntów, z zastrzeżeniem § 4 ust. 4 pkt 2.
4. W przypadku ubezpieczenia mienia według wartości odtworzeniowej, podstawę ustalenia wysokości odszkodowania stanowi wartość odtworzenia pod warunkiem przystąpienia do odbudowy bądź naprawienia mienia i faktycznego poniesienia przez ubezpieczonego kosztów z tego tytułu albo zakupu nowego mienia. Jeżeli ubezpieczony zrezygnuje z zakupu nowego mienia albo odstąpi od odbudowy bądź naprawienia mienia, o czym ma obowiązek powiadomić PZU, odszkodowanie zostanie wypłacone w kwocie odpowiadającej wartości rzeczywistej.
 5. Jeżeli odbudowa, remont, naprawa lub wymiana uszkodzonego mienia jest wykonywana przez ubezpieczonego we własnym zakresie, PZU ustala odszkodowanie w wartości udokumentowanych kosztów materiałów, robocizny i sprzętu powiększonych o uzasadnione koszty związane ze szkodą w wysokości nie wyższej niż 15% kosztów materiałów, robocizny i sprzętu. Całkowity koszt odbudowy, remontu, naprawy albo wymiany nie powinien być wyższy od średniego kosztu, jaki byłby poniesiony w przypadku odbudowy, remontu, naprawy lub wymiany dokonywanej przez firmę zewnętrzną. W razie gdy koszt odbudowy, remontu, naprawy albo wymiany wykonywanej przez ubezpieczonego we własnym zakresie, przewyższa średni koszt jaki byłby poniesiony przy odbudowie, remoncie, naprawie lub wymianie dokonywanej przez firmę zewnętrzną, PZU przedstawiaone przez ubezpieczonego koszty weryfikuje do średnich cen rynkowych.
 6. W przypadku szyb i innych przedmiotów ubezpieczonych od stłuczenia odszkodowanie obejmuje także następujące koszty:
 - 1) demontażu i montażu uszkodzonego przedmiotu z uwzględnieniem kosztów ustawienia rusztowań wraz z kosztami transportu;
 - 2) wykonania napisów reklamowych i informacyjnych oraz ozdób znajdujących się na ubezpieczonych przedmiotach w związku z ich stłuczeniem (rozbiciem);
 - 3) pokrycia oszkleń folią przeciwciosną, przeciwwłamaniową lub inną.
 7. Wysokość odszkodowania za mienie osobiste pracownika ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody do wysokości nie przekraczającej kwoty zadeklarowanej wartości mienia na jednego pracownika.
 8. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się rachunek szkody, o którym mowa w § 48 ust. 1 pkt 4, sporządzony przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego oraz okoliczności powstania szkody i stan faktyczny. Jeżeli rozmiar szkody podany przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego w rachunku szkody w istotny sposób różni się od ustaleń dokonanych przez PZU, podstawę ustalenia wysokości odszkodowania stanowi stwierdzony stan faktyczny.
 9. Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa wartość rzeczywistą lub odtworzeniową ubezpieczonego mienia (nadubezpieczenie), PZU odpowiada tylko do rzeczywistej lub odtworzeniowej wartości przedmiotu szkody.
 10. Jeżeli suma ubezpieczenia jest niższa niż wartość mienia w dniu powstania szkody (nieubezpieczenie):
 - 1) w przypadku szkody częściowej – odszkodowanie zmniejsza się w takim stosunku, w jakim pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia do wartości mienia, według której ustalana jest wysokość szkody stosownie do § 50 ust. 1; w takim samym stosunku zmniejszane są koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie;
 - 2) w przypadku szkody całkowitej – odszkodowanie wypłaca się do wysokości sumy ubezpieczenia mienia będącego

przedmiotem szkody lub określonych w umowie ubezpieczenia limitów odpowiedzialności PZU.

11. W celu ustalenia czy występuje niedoubezpieczenie, poprawność zadeklarowanych sum ubezpieczenia będzie weryfikowana z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 10, oddzielnie dla poszczególnych kategorii mienia albo dla grup mienia, o których mowa w § 7 ust. 2.
12. Obniżenie wysokości odszkodowania, o którym mowa w ust. 10 pkt 1, nie ma zastosowania:
 - 1) w ubezpieczeniach na pierwsze ryzyko, z zastrzeżeniem ust. 13;
 - 2) jeżeli rozmiar szkody nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia;
 - 3) jeżeli wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody nie przekracza 120% sumy ubezpieczenia tego przedmiotu.
13. W odniesieniu do ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo) w przypadku, gdy określona przez ubezpieczającego suma ubezpieczenia jest niższa od wartości mienia przewożonego jednym środkiem transportu w dniu szkody, przy uwzględnieniu rodzaju zadeklarowanej wartości będącej podstawą do ustalenia sumy ubezpieczenia (niedoubezpieczenie), odszkodowanie zmniejsza się w takim stosunku, w jakim pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia do wartości mienia przewożonego jednym środkiem transportu w dniu szkody.
14. W ubezpieczeniu, w którym występuje franszyza redukcyjna, wysokość ustalonego odszkodowania zgodnie z wcześniejszymi postanowieniami niniejszego paragrafu, pomniejsza się o kwotę tej franszyzy. W przypadku, gdy w danym ubezpieczeniu ma zastosowanie więcej niż jedna franszyza redukcyjna, przy wypłacie odszkodowania uwzględnia się tylko najwyższą franszyzę redukcyjną.
15. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej zaspokojenie lub uznanie przez ubezpieczonego roszczenia odszkodowawczego, skierowanego przeciwko niemu przez poszkodowanego, nie wywołuje skutków prawnych względem PZU, jeżeli PZU nie wyraził na to uprzedniej zgody.

PLATNICY PODATKU VAT

§ 52

Jeżeli ubezpieczony jest uprawniony do odliczania podatku od towarów i usług VAT, naliczanego przy nabyciu mienia stanowiącego przedmiot ubezpieczenia, to wartości będące podstawą ustalenia sumy ubezpieczenia, wysokości szkody, wysokości odszkodowania dla tego mienia nie uwzględniają tego podatku.

POSTĘPOWANIE W RAZIE POWOŁANIA RZECZOWNAWCÓW

§ 53

1. Ubezpieczony lub PZU mogą powoływać rzeczoznawców w celu ustalenia przyczyn lub wysokości szkody.
2. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców ubezpieczony i PZU mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wyda opinię.
3. Każda z osób, o których mowa w ust. 1, ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty rzeczoznawcy opiniującego ponoszą ubezpieczony oraz PZU po połowie, jeżeli strony nie umówiły się inaczej.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 54

1. PZU wypłaca odszkodowanie lub świadczenie w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się

niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezprawną część świadczenia PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. Jeżeli tytułem odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przysługują poszkodowanemu zarówno świadczenia jednorazowe jak i renty, PZU zaspokaja je z obowiązującej sumy gwarancyjnej w następującej kolejności:
 - 1) świadczenia jednorazowe;
 - 2) renty czasowe;
 - 3) renty dożywotnie.
4. Jeżeli po wypłacie odszkodowania ubezpieczony odzyskał utracone przedmioty, zobowiązany jest zwrócić niezwłocznie PZU odszkodowanie wypłacone za te przedmioty albo zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz PZU. W razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrotowi na rzecz PZU podlega kwota odpowiadająca wartości przedmiotu w dniu odzyskania.
5. PZU wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

PRZEJŚCIE ROSZCZEŃ NA PZU

§ 55

1. Z dniem wypłaty przez PZU odszkodowania roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU do wysokości zapłaconego odszkodowania, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Jeżeli PZU pokrył tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.
2. Nie przechodzą na PZU roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczony, będący osobą fizyczną, pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli ubezpieczony bez zgody PZU zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę albo je ograniczył, PZU może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu przez PZU odszkodowania, wówczas PZU może zażądać od ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

PODWÓJNE UBEZPIECZENIE

§ 56

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, ubezpieczony nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjął przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody ubezpieczony może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym postanowieniu, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.

WŁAŚCIWOŚĆ SĄDU

§ 57

Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 58

1. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi bądź zażalenia, dotyczących wykonywania przez PZU umowy ubezpieczenia. Adresatem skargi lub zażalenia właściwym do ich rozpatrzenia jest jednostka organizacyjna nadzorująca jednostkę, której działania skarga lub zażalenie dotyczy. Skargę lub zażalenie składa się na piśmie za pośrednictwem jednostki, której działania skarga lub zażalenie dotyczy.
2. W przypadku skargi lub zażalenia dotyczących likwidacji szkód, jednostką właściwą do ich rozpatrzenia jest jednostka organizacyjna właściwa ze względu na miejsce likwidacji szkody, określona w przepisach wewnętrznych PZU na dzień składania skargi lub zażalenia. Informacja w tym zakresie jest dostępna w jednostkach organizacyjnych PZU.
3. PZU udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
4. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia skargi do Rzecznika Ubezpieczonych.
5. Językiem stosowanym przez PZU w relacjach z konsumentem jest język polski.
6. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.
7. OWU mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, w których okres ubezpieczenia rozpoczyna się po dniu 15 lutego 2015 r.

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO OWU – KLAUZULE DODATKOWE

Nazwa klauzuli	Rodzaj ubezpieczenia					
	mienia od ognia i innych żywiołów	mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku	szyb i innych przedmiotów od stłuczni	sprzętu elektronicznego	mienia w transporcie krajowym (cargo)	odpowiedzialności cywilnej
Klauzule mające zastosowanie do ubezpieczenia mienia						
Klauzula przepięć	✓					
Klauzula rozmrożenia	✓					
Klauzula dewastacji	✓	✓				
Klauzula graffiti	✓					
Klauzula aktów terroryzmu	✓			✓	✓	
Klauzula dodatkowych kosztów działalności gospodarczej	✓					
Klauzula stałych kosztów działalności gospodarczej	✓					
Klauzula drobnych prac remontowo-budowlanych	✓					
Klauzula kosztów odtworzenia dokumentacji	✓	✓				
Klauzula kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie	✓	✓	✓	✓	✓	
Klauzula miejsca ubezpieczenia (lokalizacji)	✓	✓		✓		
Klauzula ubezpieczenia nowych inwestycji	✓	✓		✓		
Klauzula zmiany fransyz redukcyjnych na integralne	✓	✓	✓			
Klauzula katastrofy budowlanej	✓					
Klauzula maszyn od uszkodzeń	✓					
Klauzula ubezpieczenia środków obrotowych na sumy zmienne	✓					
Klauzula kosztów poszukiwania przyczyn szkody	✓					
Klauzula ubezpieczenia mienia na sumy stałe		✓				
Klauzula sprzętu przenośnego				✓		
Klauzula sprzętu przenośnego zamontowanego w pojazdach samochodowych				✓		
Klauzula sprzętu w okresie tymczasowego magazynowania				✓		
Klauzula sprzętu poza obszarem RP				✓		
Klauzula zrzeczenia się prawa do regresu	✓			✓		
Klauzula urządzeń do jądrowego rezonansu magnetycznego				✓		
Klauzula endoskopów				✓		

Klauzula strajków, rozruchów, zamieszek wewnętrznych	✓			✓	✓	
Klauzula frachtu lotniczego z zagranicy				✓		
Klauzula kosztów dojazdów specjalistów/ ekspertów z zagranicy				✓		
Klauzula załadunku i wyładunku					✓	

Klauzule mające zastosowanie do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

Klauzula nr 1 – OC za szkody powstałe na terytorium państw Unii Europejskiej, Islandii, Norwegii i Szwajcarii						✓
Klauzula nr 2 – OC za szkody powstałe na terenie całego świata z wyłączeniem USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii						✓
Klauzula nr 3 – OC za szkody powstałe na terenie całego świata						✓
Klauzula nr 4 – OC przedsiębiorcy wykonującego usługi ochrony osób i mienia – ubezpieczenie nadwyżkowe						✓
Klauzula nr 5 – OC pracodawcy						✓
Klauzula nr 6 – OC za tytułu przedostania się niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu						✓
Klauzula nr 7 – OC najemcy nieruchomości						✓
Klauzula nr 8 – OC najemcy ruchomości						✓
Klauzula nr 9 – OC za szkody w mieniu powierzonym w celu wykonania usługi						✓
Klauzula nr 10 – OC za szkody w mieniu przechowywanym						✓
Klauzula nr 11 – OC za szkody w przechowywanych pojazdach						✓
Klauzula nr 12 – OC za szkody wyrządzone ubezpieconemu przez innego ubezpieczonego						✓
Klauzula nr 13 – OC za szkody wyrządzone przez podwykonawców bez prawa do regresu						✓
Klauzula nr 15 – OC spedytora						✓
Klauzula nr 16 – OC organizatora imprez nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia						✓
Klauzula nr 16A – OC organizatora imprez nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, z włączeniem ogni sztucznych						✓
Klauzula nr 18 – OC za produkt						✓
Klauzula nr 19 – OC za szkody powstałe przez zmieszanie lub dalszą obróbkę wadliwych produktów						✓
Klauzula nr 20 – OC za szkody polegające na pokryciu kosztów demontażu wadliwych produktów						✓
Klauzula nr 21 – OC za szkody w rzeczach wyprodukowanych za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń						✓
Klauzula nr 23 – OC za szkody w rzeczach wniesionych do hotelu						✓
Klauzula nr 23A – OC za szkody w rzeczach wniesionych do hotelu z włączeniem przechowania						✓
Klauzula nr – 26 Rozszerzenie o szkody spowodowane działaniem materiałów wybuchowych lub fajerwerków						✓
Klauzula nr 63 – OC za szkody z tytułu zarządzania drogami						✓
Klauzula nr 63A – OC podmiotów świadczących usługi utrzymania dróg						✓
Klauzula nr 64 – OC z tytułu prowadzenia działalności pomocy drogowej / autoholowania						✓
Klauzula nr 66 – Rozszerzenie zakresu o szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń						✓

KLAUZULE MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO UBEZPIECZENIA MIENIA

KLAUZULA PRZEPIEĆ

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) w odniesieniu do elektrycznych oraz elektronicznych maszyn, urządzeń i instalacji rozszerza się zakres ubezpieczenia o szkody powstałe wskutek przepięcia w rozumieniu postanowień § 2 pkt 57 OWU oraz koszty, o których mowa w § 5 ust. 1–4 OWU;
- 2) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu;
- 3) ustalony w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności PZU obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 4) wysokość limitu odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia;
- 5) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania i kosztów wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia;
- 6) z zakresu ochrony ubezpieczeniowej przewidzianego niniejszą klauzulą wyłączone są szkody powstałe:
 - a) w licznikach oraz miernikach,
 - b) w bezpiecznikach, wkładkach topikowych bezpieczników elektrycznych, stycznikach, odgromnikach, żarówkach, grzejnikach, lampach,
 - c) w czasie naprawy oraz podczas prób dokonywanych na maszynach i urządzeniach, z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (ogłędzinami i przeglądami),
 - d) powstałe w wyniku nagłego wzrostu napięcia w sieci elektrycznej spowodowanego inną przyczyną niż wyładowania atmosferyczne;
- 7) ubezpieczający jest zobowiązany przeprowadzać okresowe badania eksploatacyjne (ogłędziny i przeglądy) ubezpieczonych maszyn lub urządzeń, w tym instalacji elektrycznych oraz elektronicznych, a także zainstalowanych w nich zabezpieczeń przeciwprzepięciowych, stosownie do obowiązujących przepisów lub zaleceń producentów;
- 8) w razie naruszenia obowiązków, o których mowa w pkt 7 z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa, PZU wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności.

KLAUZULA ROZMROŻENIA

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) w odniesieniu do mienia będącego przedmiotem ubezpieczenia (towaru) przechowywanego w urządzeniach chłodniczych w temperaturze co najmniej minus 18°C (stopni Celsjusza), zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o szkody powstałe wskutek rozmrożenia w rozumieniu postanowień § 2 pkt 61 OWU;
- 2) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu, który nie może być wyższy od sumy ubezpieczenia środków obrotowych;
- 3) limit odpowiedzialności PZU obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 4) wysokość limitu odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia;
- 5) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania oraz kosztów wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający

może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia;

- 6) z zakresu ochrony ubezpieczeniowej przewidzianego niniejszą klauzulą wyłączone są szkody powstałe wskutek:
 - a) rozmrożenia wynikającego z przepięć wewnętrznych w instalacji wewnętrznej,
 - b) niewłaściwego przechowywania towarów,
 - c) mechanicznego uszkodzenia opakowań towarów.

KLAUZULA DEWASTACJI

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się dla ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów oraz dla ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, co następuje:

- 1) rozszerza się zakres ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów o szkody powstałe wskutek dewastacji w rozumieniu postanowień § 2 pkt 8 OWU oraz o koszty, o których mowa w § 5 ust. 1–4 OWU, w odniesieniu do mienia wymienionego w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. a–h, pkt 2 i 3 OWU, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) jedynie wymienione w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. e–h, pkt 2 i 3 OWU objęte jest ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli, jeżeli znajduje się wewnątrz budynku lub lokalu;
- 3) na podstawie niniejszej klauzuli ochroną ubezpieczeniową objęte są także urządzenia znajdujące się na zewnątrz budynków lub budowli, które są trwale przymocowane do budynku lub budowli: anteny, oświetlenie, markizy, szklify, zadasznienia, urządzenia stanowiące osprzęt do różnych instalacji, klimatyzatory;
- 4) rozszerza się zakres ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku o szkody powstałe wskutek dewastacji, w odniesieniu do znajdującego się wewnątrz budynku lub lokalu mienia wymienionego w § 8 ust. 1 pkt 1 lit. a–d i pkt 2 OWU, w rozumieniu postanowień § 2 pkt 8 OWU, oraz w odniesieniu do zwrotu kosztów wymienionych w § 10 ust. 1, w wysokości przekraczającej kwotę 1.000 PLN;
- 5) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU i limit ten obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 6) wysokość limitu odpowiedzialności PZU, o którym mowa w pkt 5, deklaruje ubezpieczający w uzgodnieniu z PZU, kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia;
- 7) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania oraz kosztów wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, o ile nie umówiono się inaczej;
- 8) w ramach limitu odpowiedzialności PZU, ustala się podlimit dla urządzeń, o których mowa w pkt 3, oraz dla obiektów małej architektury – w wysokości 20% tego limitu;
- 9) z zakresu ochrony ubezpieczeniowej przewidzianego niniejszą klauzulą wyłączone są szkody:
 - a) polegające na uszkodzeniu ubezpieczonego mienia w wyniku graffiti,
 - b) w obiektach opuszczonych lub niewykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres dłuższy niż 30 dni,
 - c) polegające na stłuczeniu przedmiotów, o których mowa w § 13 ust. 1 OWU.

KLAUZULA GRAFFITI

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o szkody w ubezpieczonym mieniu: budynkach, budowlach i obiektach małej

- architektury, powstałe wskutek graffiti w rozumieniu postanowień § 2 pkt 17 OWU;
- 2) z zakresu ochrony ubezpieczeniowej przewidzianego niniejszą klauzulą wyłączone są szkody:
 - a) w budynkach i budowach opuszczonych lub niewykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres dłuższy niż 30 dni,
 - b) w budynkach, budowach oraz obiektach małej architektury przeznaczonych do rozbiórki;
 - 3) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU, przy czym limit ten obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
 - 4) wysokość limitu odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia;
 - 5) limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania i kosztów wypłacanych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu odpowiedzialności PZU, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zaplaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia;
 - 6) dla niniejszej klauzuli ustanawia się franszyzę redukcijną w wysokości 500 PLN, o ile nie umówiono się inaczej.

KLAUZULA AKTÓW TERRORYZMU

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) rozszerza się zakres ubezpieczenia o szkody będące następstwem aktów terroryzmu w rozumieniu postanowień § 2 pkt 1 OWU powstałe w wyniku: ognia, eksplozji, upadku statku powietrznego oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi zdarzeniami;
- 2) z zakresu ochrony ubezpieczeniowej przewidzianego niniejszą klauzulą wyłączone są szkody spowodowane przez konfiskatę lub zniszczenie z nakazu rządu lub organu władzy publicznej;
- 3) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU ustalanego:
 - a) wspólnie dla ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego,
 - b) odrębnie dla ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargu);
- 4) limit odpowiedzialności PZU obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 5) wysokość limitu odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia;
- 6) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego wypłaconego odszkodowania oraz kosztów, z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość każdego limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu odpowiedzialności PZU podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zaplaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA DODATKOWYCH KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU zobowiązuje się do zwrotu dodatkowych kosztów, o których mowa w pkt 3, powstałych w związku z zakłóceniem lub przerwą w prowadzonej przez ubezpieczonego działalności gospodarczej, poniesionych przez ubezpieczonego w celu kontynuowania działalności gospodarczej, będących następstwem szkody w ubezpieczonym mieniu, za którą PZU przyjął odpowiedzialność na podstawie § 4 ust. 2, 3 i 4 OWU, z zastrzeżeniem pkt 2;

- 2) PZU zwraca niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty poniesione przez ubezpieczonego w celu kontynuowania działalności gospodarczej, w okresie od powstania szkody w ubezpieczonym mieniu do czasu przywrócenia technicznej gotowości przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej w poprzednim zakresie i miejscu z zastrzeżeniem, że PZU pokrywa dodatkowe koszty, które zostały poniesione w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia powstania szkody (tzw. okres ponoszenia kosztów);
- 3) dodatkowymi kosztami, których ponoszenie jest konieczne w związku z zakłóceniem lub przerwą w prowadzonej działalności gospodarczej, są:
 - a) koszty przeniesienia ubezpieczonego mienia do innej lokalizacji,
 - b) koszty użytkowania obcych pomieszczeń (lokali), budynków i działek,
 - c) koszty użytkowania zastępczych maszyn i urządzeń,
 - d) dodatkowe koszty pracy związane z przywróceniem działalności gospodarczej tj. godziny nadliczbowe, dodatki za pracę w nocy, niedziele i święta, koszty zatrudnienia dodatkowych pracowników,
 - e) koszty poinformowania Klientów o lokalizacji nowego lub zastępczego lokalu w sposób zwyczajowo przyjęty;
- 4) dodatkowe koszty, o których mowa w pkt 3, powinny być udokumentowane fakturami lub w inny sposób;
- 5) stosuje się franszyzę redukcijną w wysokości 10% kwoty odszkodowania, o ile nie umówiono się inaczej;
- 6) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU, przy czym limit ten obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 7) wysokość limitu odpowiedzialności deklaruje ubezpieczający i powinien on odpowiadać najwyższej kwocie przewidywanych dodatkowych kosztów;
- 8) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania wypłaconego z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu odpowiedzialności PZU, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zaplaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia;
- 9) ubezpieczony zobowiązuje się do prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa: ustawą o rachunkowości i przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie tej ustawy, oraz zobowiązuje się przechowywać i chronić dokumentację finansową w taki sposób, aby nie mogła ona ulec zniszczeniu albo utracie;
- 10) PZU nie ponosi odpowiedzialności za dodatkowe koszty, o których mowa w pkt 3, spowodowane:
 - a) decyzją właściwych władz lub organów administracji publicznej, która opóźnia lub uniemożliwia odbudowę lub odtworzenie zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności gospodarczej przez ubezpieczonego,
 - b) brakiem wystarczających środków finansowych ubezpieczonego niezbędnych do odbudowy lub odtworzenia zniszczonego mienia w jak najszybszym trybie, także w przypadku gdy brak ten wynika z wysokości uzyskanej kwoty odszkodowania lub niedobezpieczenia mienia w ramach umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów,
 - c) innowacjami i ulepszeniami wprowadzonymi w trakcie odbudowy, odtworzenia lub naprawy zniszczonego mienia,
 - d) nieuzasadnioną zwłoką w odbudowie lub odtworzeniu dotkniętego szkodą mienia,
 - e) kosztami reklamy.

KLAUZULA STAŁYCH KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU zobowiązuje się zwrócić stałe koszty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej wymienione w pkt 2, których poniesienie przez ubezpieczonego było konieczne, powstałe w okresie przerwy obejmującej całą działalność gospodarczą prowadzoną przez ubezpieczonego, zwaną dalej „całkowitą przerwą”, będącą następstwem:
 - a) wystąpienia szkody w ubezpieczonym mieniu, za którą PZU przyjął odpowiedzialność na podstawie § 4 ust. 2, 3 i 4 OWU,
 - b) nieszczęśliwego wypadku – osoby posiadającej uprawnienia lub kwalifikacje do wykonywania określonych czynności zawodowych, której nieobecność powoduje całkowitą przerwę w prowadzonej działalności gospodarczej – za który PZU ponosi odpowiedzialność na podstawie innej umowy ubezpieczenia zawartej z PZU;
- 2) stałymi kosztami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej, o których mowa w pkt 1, są:
 - a) koszty wynagrodzeń pracowników,
 - b) obciążenia wynagrodzeń pracowników, o których mowa w lit. a, obejmujące m.in. składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
 - c) opłaty za korzystanie z dotychczas użytkowanych (tj. bezpośrednio przed wystąpieniem przerwy) pomieszczeń, budynków, działek, służących do prowadzenia działalności gospodarczej,
 - d) stałe opłaty wynikające z zawartych umów o dostawę: energii elektrycznej, centralnego ogrzewania, gazu, wody oraz koszty abonamentów usług telekomunikacyjnych,
 - e) koszty korzystania z dotychczas użytkowanych (tj. bezpośrednio przed wystąpieniem przerwy) maszyn i urządzeń,
 - f) inne niż określone w lit. a–e koszty, ponoszone na podstawie umów cywilno-prawnych, określone w umowie ubezpieczenia i włączone do umowy ubezpieczenia za zgodą PZU;
- 3) w ramach niniejszej klauzuli PZU nie pokrywa kosztów przeznaczonych na:
 - a) zakup surowców, materiałów pomocniczych,
 - b) zapłatę kar pieniężnych, grzywnien lub odszkodowań;
- 4) w przypadku całkowitej przerwy spowodowanej wystąpieniem szkody, o której mowa w pkt 1 lit. a, PZU zwraca stałe koszty, o których mowa w pkt 2, przypadające za okres całkowitej przerwy, liczony nie wcześniej niż od dnia wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego do dnia wznowienia działalności gospodarczej, jednakże nie krótszy niż 6 kolejnych dni i nie dłuższy niż 2 miesiące, z zastrzeżeniem pkt 5;
- 5) za dzień wznowienia działalności gospodarczej przyjmuje się dzień, w którym podjęto działalność w zakresie, w jakim prowadzona była przed wystąpieniem całkowitej przerwy;
- 6) w przypadku całkowitej przerwy spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem osoby, o której mowa w pkt 1 lit. b, PZU zwraca stałe koszty, o których mowa w pkt 2, przypadające za okres całkowitej przerwy, liczony od pierwszego dnia niezdolności do pracy potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim do dnia wznowienia działalności gospodarczej, jednakże nie krótszy niż 31 dni i nie dłuższy niż 3 miesiące, z zastrzeżeniem pkt 7;
- 7) za dzień wznowienia działalności gospodarczej przyjmuje się następny dzień po ostatnim dniu niezdolności do pracy;
- 8) jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku osoby, o której mowa w pkt 1 lit. b, i orzeczonej przez lekarza jej trwałej niezdolności do pracy działalność gospodarcza nie będzie dalej prowadzona przez ubezpieczonego, PZU pokrywa stałe koszty, o których mowa w pkt 2, w okresie wypowiedzenia umów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, jednakże nie dłuższy niż określony w pkt 6, liczony od pierwszego dnia niezdolności do pracy wskutek nieszczęśliwego wypadku;
- 9) PZU nie ponosi odpowiedzialności za stałe koszty, o których mowa w pkt 2, ponoszone przez ubezpieczonego za okres całkowitej przerwy spowodowanej:
 - a) wystąpieniem szkody w ubezpieczonym mieniu przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej z tytułu niniejszej klauzuli,
- b) decyzją właściwych organów administracji publicznej, która opóźnia lub uniemożliwia odbudowę lub odtworzenie zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności gospodarczej przez ubezpieczonego,
- c) brakiem wystarczających środków finansowych ubezpieczonego niezbędnych do odbudowy lub odtworzenia zniszczonego mienia w jak najszybszym trybie, także w przypadku gdy brak ten wynika z wysokości uzyskanej kwoty odszkodowania lub niedobudobezpieczenia mienia w ramach ubezpieczenia od ognia i innych żywiołów,
- d) innowacjami i ulepszeniami wprowadzonymi w trakcie odbudowy, odtworzenia lub naprawy zniszczonego mienia,
- e) nieuzasadnioną zwłoką w odbudowie lub odtwarzaniu mienia,
- f) szkodami w środkach obrotowych tj. surowcach, materiałach w przerobie, półfabrykatach, wyrobach gotowych, materiałach pomocniczych, opakowaniach, mieniu osób trzecich oraz w wartościach pieniężnych,
- g) nieszczęśliwym wypadkiem osoby, o której mowa w pkt 1 lit. b, zaistniałym w okresie ubezpieczenia na skutek:
 - stanu nietrzeźwości albo stanu po użyciu alkoholu, lub środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego,
 - samookaleczenia lub próby samobójczej albo samobójstwa
 - wyczynowego lub amatorskiego uprawiania sportów motorowych lub motorowodnych, lotniczych (szybownictwa, baloniarstwa, spadochroniarstwa, lotniarstwa, paralotniarstwa, motolotniarstwa, pilotowania samolotów silnikowych), alpinizmu, speleologii, wspinaczki skalnej, trekkingu, raftingu i jego odmian, nurkowania przy użyciu specjalistycznego sprzętu, żeglarstwa morskiego, kite surfing, jazdy na nartach lub snowboardzie poza oznakowanymi trasami zjazdowymi, skoków bungee oraz uczestniczenia w wypadkach do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi,
 - poddania się zabiegom o charakterze medycznym, jeżeli przeprowadzenie ich nie było związane z leczeniem następstwa nieszczęśliwego wypadku i nie zostało zlecone przez lekarza,
 - prowadzenia pojazdów bez uprawnień wymaganych prawem, chyba że nie miało to wpływu na zajęcie nieszczęśliwego wypadku,
 - popełnienia przestępstwa lub usiłowania jego popełnienia,
 - choroby zdiagnozowanej przed dniem rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej, która przyczyniła się do zaistnienia nieszczęśliwego wypadku;
- 10) PZU nie ponosi odpowiedzialności za stałe koszty ponoszone przez ubezpieczonego prowadzącego kancelarię prawną;
- 11) przez kancelarię prawną, o której mowa w pkt 10, należy rozumieć:
 - a) kancelarię notarialną lub kancelarię prowadzoną w formie spółki z udziałem notariusza na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie,
 - b) kancelarię radcy prawnego lub kancelarię prowadzoną w formie spółki z udziałem radcy prawnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych,
 - c) kancelarię adwokacką lub kancelarię prowadzoną w formie spółki z udziałem adwokata na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze;
- 12) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU i limit ten obowiązuje na jedną i wszystkie całkowite przerwy zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 13) wysokość limitu odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający i powinien on odpowiadać najwyższej kwocie przewidywanych stałych kosztów;

- 14) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania wypłaconego z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, o ile nie umówiono się inaczej;
- 15) wysokość zwracanych kosztów stałych ustala się na podstawie udokumentowanych kosztów powstałych w okresie trwania całkowitej przerwy;
- 16) w przypadku wystąpienia całkowitej przerwy ubezpieczony zobowiązany jest:
 - a) nie później niż w ciągu trzech dni roboczych od chwili wystąpienia całkowitej przerwy powiadomić o niej PZU,
 - b) powiadomić PZU o zakończeniu całkowitej przerwy, nie później niż w ciągu trzech dni roboczych od ostatniego dnia faktycznego zakończenia całkowitej przerwy,
 - c) udostępnić PZU dokumenty potwierdzające koszty stałe oraz inne dokumenty dotyczące okoliczności powstania całkowitej przerwy, a także udzielić niezbędnych wyjaśnień i pomocy w tym zakresie,
 - d) prowadzić dokumentację finansową zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz przechowywać i chronić ją w taki sposób, aby nie mogła ona ulec zniszczeniu albo utracie,
 - e) umożliwić przedstawicielowi PZU dokonanie lustracji miejsca ubezpieczenia w celu ustalenia stanu faktycznego.

KLAUZULA DROBNYCH PRAC REMONTOWO-BUDOWLANYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe w związku z prowadzeniem przez ubezpieczonego lub na jego zlecenie w miejscu ubezpieczenia drobnych prac remontowo-budowlanych takich jak: naprawa, wymiana, konserwacja, remont, przebudowa, rozbiórka pod warunkiem, że prace te:
 - a) prowadzone są w obiektach oddanych do użytkowania i nie wymagają pozwolenia na budowę,
 - b) realizacja ich nie wiąże się z naruszeniem konstrukcji nośnej budynku, budowli lub konstrukcji dachu;
- 2) z zakresu ochrony ubezpieczeniowej przewidzianej niniejszą klauzulą wyłączone są szkody powstałe wskutek:
 - a) niewłaściwego zabezpieczenia mienia sąsiadującego przed skutkami prowadzonych prac remontowo-budowlanych,
 - b) przeprowadzenia prac niezgodnie z zasadami sztuki budowlanej, zastosowania wadliwych materiałów lub niewłaściwej technologii wykonawstwa,
 - c) awarii urządzeń lub instalacji spowodowanych wadliwym montażem,
 - d) dokonania rozruchu niezgodnie z instrukcją producenta lub dostawcy,
 - e) katastrofy budowlanej, przez którą należy rozumieć załamanie się ubezpieczonego budynku, budowli lub obiektu malej architektury (zwanego dalej obiektem budowlanym) tj. samoistne, niezamierzone i gwałtowne zniszczenie całości obiektu budowlanego lub jego części niezależnie od przyczyny pierwotnej;
- 3) PZU ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z prowadzeniem drobnych prac remontowo-budowlanych:
 - a) w mieniu będącym przedmiotem drobnych prac remontowo-budowlanych – do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu, który obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia; limit ten powinien uwzględniać wartość mienia będącego przedmiotem drobnych prac oraz koszt ich wykonania,
 - b) w pozostałym mieniu stanowiącym przedmiot ubezpieczenia – do sumy ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów;
- 4) wysokość limitu odpowiedzialności PZU, o którym mowa w pkt 3 lit. a, deklaruje ubezpieczający kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia;
- 5) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania i kosztów wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, o ile nie umówiono się inaczej.

KLAUZULA KOSZTÓW ODTWORZENIA DOKUMENTACJI

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się dla ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów oraz dla ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, co następuje:

- 1) PZU pokrywa do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności, w ramach sumy ubezpieczenia, uzasadnione i udokumentowane koszty odtworzenia dokumentacji, niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej, uszkodzonej, zniszczonej lub utraconej wskutek wystąpienia szkody w ubezpieczonym mieniu, za którą PZU przyjął odpowiedzialność w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych żywiołów lub w ubezpieczeniu mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku;
- 2) o dokumentacji, o której mowa w pkt 1, zalicza się:
 - a) dokumenty urzędowe związane z prowadzoną działalnością lub posiadanym mieniem: zezwolenie na działalność, licencje, certyfikaty, koncesje, wypisy z ksiąg wieczystych, umowy cywilnoprawne,
 - b) księgi rachunkowe, faktury i rachunki,
 - c) dokumentację techniczną budynków i linii produkcyjnych;
- 3) dokumenty zawarte na elektronicznych nośnikach informacji mogą być objęte ubezpieczeniem pod warunkiem wykonywania przez ubezpieczonego przynajmniej raz w tygodniu kopii zapasowych, które powinny być przechowywane w zamkniętym pojemniku typu szafa ogniotrwała lub sejf w innej strefie pożarowej;
- 4) PZU pokrywa poniesione i udokumentowane koszty robocizny na odtworzenie dokumentacji, a w przypadku dokumentów zawartych na elektronicznych nośnikach informacji – koszty wprowadzenia danych z kopii zapasowych lub koszt ręcznego wprowadzenia danych z dokumentów źródłowych;
- 5) PZU na podstawie niniejszej klauzuli nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
 - a) powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem w dokumentach znajdujących się w budynkach i lokalach nie spełniających wymogów w zakresie zabezpieczenia ubezpieczonego mienia, określonych w Załączniku nr 4 do OWU, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody,
 - b) w dokumentach, których odtworzenie nie jest konieczne do prowadzenia dalszej działalności gospodarczej: notatki, protokoły, projekty umów, oferty, pisma wewnętrzne, pisma informacyjne do klientów, materiały reklamowe i wyćinki prasowe,
 - c) w dokumentach uszkodzonych w takim stopniu, że możliwe jest ich odczytanie lub w stopniu nie powodującym ich nieważności,
 - d) polegające na pokryciu kosztów zmian merytorycznych w dokumentach dokonanych po wystąpieniu szkody;
- 6) odpowiedzialności PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU, przy czym limit ten obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 7) wysokość limitu odpowiedzialności PZU, o którym mowa w pkt 6, deklaruje ubezpieczający i powinien on odpowiadać najwyższej kwocie przewidywanych kosztów;
- 8) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego wypłaconego z tytułu niniejszej klauzuli odszkodowania; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, o ile nie umówiono się inaczej.

KLAUZULA KOSZTÓW UPRAŹNIENIA POZOSTAŁOŚCI PO SZKODZIE

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU pokrywa do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności, poza sumą ubezpieczenia, uzasadnione i udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzi, poniesione przez ubezpieczonego w związku ze szkoda, za którą PZU ponosi odpowiedzialność w ramach umowy ubezpieczenia;
- 2) za koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzi, o których mowa w pkt 1, uznaje się koszty rozbiórki, demontażu i wywozu części niezdatnych do użytku (odpadów), jak również koszty ich składowania lub utylizacji;
- 3) ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli nie są objęte koszty poniesione na odkażenie pozostałości po szkodzi, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody i powietrza oraz rekultywację gruntów;
- 4) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU:
 - a) wspólnie dla ubezpieczenia: mienia od ognia i innych żywiołów, mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, szyb i innych przedmiotów od stłuczenia oraz sprzętu elektrycznego,
 - b) odrębnego w ubezpieczeniu mienia w transporcie krajowym (cargo);
- 5) limit odpowiedzialności PZU obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 6) wysokość limitu odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający i powinien on odpowiadać najwyższej kwocie przewidywanych kosztów;
- 7) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego wypłaconego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu odpłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zaplaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA MIEJSCA UBEZPIECZENIA (LOKALIZACJI)

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) rozszerza się zakres ubezpieczenia na mienie znajdujące się w nowych lokalizacjach na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, których użytkowanie ubezpieczony rozpocznie w okresie ubezpieczenia, przy czym ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od dnia przyjęcia danej lokalizacji przez ubezpieczonego do użytku (np. podpisania umowy najmu) pod warunkiem, że:
 - a) adresy lokalizacji wraz z wartością znajdującego się w nich mienia, zostaną podane do wiadomości PZU w ciągu 30 dni od dnia przyjęcia ich do użytku,
 - b) lokalizacje spełniają wymagania w odniesieniu do zabezpieczeń przeciwpożarowych i przeciwkradzieżowych określone w Załączniku nr 4 do OWU;
- 2) ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli nie jest objęte mienie:
 - a) w transporcie,
 - b) na wystawach, pokazach i targach,
 - c) stanowiące przedmiot prac remontowo-budowlanych;
- 3) składka ubezpieczeniowa, za objęcie ochroną ubezpieczeniową mienia znajdującego się w każdej nowej lokalizacji, obliczana będzie za okres świadczonej ochrony ubezpieczeniowej, na podstawie taryfy składek mającej zastosowanie do umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA NOWYCH INWESTYCJI

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) ochroną ubezpieczeniową obejmowane są nowe inwestycje, przez które należy rozumieć środki trwałe tj. budynki, budowle, lokale, maszyny, urządzenia i wyposażenie, obiekty małej

architektury oraz sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny – z dniem ich wpisu do rejestru środków trwałych;

- 2) zgłaszanie do ubezpieczenia nowych inwestycji odbywa się w następujący sposób – do dnia 20 każdego miesiąca, ubezpieczający poinformuje PZU o nowych inwestycjach wpisanych do rejestru środków trwałych w miesiącu poprzednim;
- 3) składka ubezpieczeniowa za objęcie ochroną ubezpieczeniową każdej nowej inwestycji zgłaszanej do ubezpieczenia obliczana będzie za okres świadczonej ochrony ubezpieczeniowej, na podstawie taryfy składek mającej zastosowanie do umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA ZMIANY FRANSZY REDUKCYJNYCH NA INTEGRALNE

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, że;

- 1) franszyzy redukcyjne wyrażone kwotowo, określone w OWU, mające zastosowanie w poszczególnych ubezpieczeniach zostają zastąpione franszami integralnymi w takiej samej wysokości, w jakiej zostały określone franszyzy redukcyjne;
- 2) w rozumieniu niniejszej klauzuli określenie franszyza integralna oznacza: wyłączenie odpowiedzialności PZU za szkody nie przekraczające ustalonej w umowie ubezpieczenia kwoty.

KLAUZULA KATASTROFY BUDOWLANEJ

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek katastrofy budowlanej;
- 2) przez użyte w ust. 1 określenie katastrofa budowlana należy rozumieć zawałenie się ubezpieczonego budynku, budowli lub obiektu małej architektury (zwanym dalej obiektem budowlanym) tj. samoistne, niezamierzone i gwałtowne zniszczenie całości obiektu budowlanego lub jego części niezależnie od przyczyny pierwotnej;
- 3) z zakresu ochrony ubezpieczeniowej przewidzianą niniejszą klauzulą wyłączone są szkody w obiektach budowlanych:
 - a) których wiek przekracza 50 lat,
 - b) nie posiadających odbioru końcowego robót dokonanego przez organ nadzoru budowlanego,
 - c) tymczasowych bądź dopuszczonych tymczasowo do użytkowania,
 - d) użytkowanych niezgodnie z przeznaczeniem;
- 4) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU i limit ten obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 5) wysokość limitu odpowiedzialności deklaruje ubezpieczający kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia;
- 6) limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania i kosztów wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu odpłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zaplaceniu składki uzupełniającej, o ile nie umówiono się inaczej;
- 7) dla szkód z tytułu niniejszej klauzuli ma zastosowanie franszyza redukcyjna w wysokości 10% odszkodowania, nie mniej niż 500 PLN, o ile nie umówiono się inaczej.

KLAUZULA MASZYN OD USZKODZEŃ

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU obejmuje ochroną określone w umowie ubezpieczenia maszyny eksploatowane przez ubezpieczonego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej z tytułu przypadkowych, nagłych, nieprzewidzianych i wynikających z przyczyn niezależnych od ubezpieczającego lub ubezpieczonego szkód związanych z eksploatacją i użytkowaniem maszyn, za które nie jest wyłączona odpowiedzialność PZU w OWU oraz niniejszej klauzuli;

- 2) ubezpieczeniem objęte są maszyny pod warunkiem, że:
 - a) są zainstalowane w miejscu ubezpieczenia zgodnie z wymogami i zaleceniami producenta,
 - b) są zdolne do pracy po pozytywnym przebiegu niezbędnych prób i testów,
 - c) są eksploatowane zgodnie z ich przeznaczeniem;
- 3) ubezpieczeniem objęte są maszyny w trakcie pracy i postoju, demontażu i ponownego montażu, napraw, remontów i konserwacji, jak również podczas ich przemieszczania w obrębie miejsca ubezpieczenia w związku z tymi pracami;
- 4) ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej klauzuli nie obejmuje:
 - a) rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych,
 - b) wymiennych nośników danych (odczytywanych maszynowo) oraz danych na nich zgromadzonych,
 - c) środków transportu (za wyjątkiem wózków widłowych),
 - d) turbin parowych i wodnych,
 - e) turbozespołów parowych i wodnych,
 - f) transformatorów,
 - g) maszyn do robót ziemnych, budowlanych i drogowych,
 - h) robotów i elektrolizerów,
 - i) maszyn pracujących pod ziemią, tj. maszyn i urządzeń wiertniczych, maszyn górniczych, maszyn i urządzeń do eksploatacji otworów wiertniczych,
 - j) maszyn samobieżnych,
 - k) maszyn pracujących na wszelkiego rodzaju sprzęcie pływającym;
- 5) ubezpieczeniem objęte są w szczególności następujące szkody:
 - a) błędy projektowe, konstrukcyjne lub wadliwe wykonanie maszyny przez producenta, wadliwy materiał z którego wykonana jest maszyna,
 - b) błędy montażowe popełnione w czasie montażu maszyny na stanowisku pracy,
 - c) błędy w obsłudze maszyn spowodowane brakiem wprawy i doświadczenia osób obsługujących maszyny,
 - d) celowe zniszczenie przez osoby trzecie,
 - e) działanie sił odśrodkowych,
 - f) niedobór wody w kotłach,
 - g) nadmierne ciśnienie lub temperatura wewnątrz maszyny, implozja,
 - h) dostanie się ciała obcego,
 - i) niezadziałanie lub wadliwe zadziałanie urządzeń zabezpieczających, sygnalizacyjnych lub kontrolno-pomiarowych,
 - j) zwarcie, spiekanie, przepięcie, uszkodzenie izolacji,
 - k) wzrost albo spadek napięcia bądź natężenia prądu, zanik jednej lub kilku faz;
- 6) w przypadku niedoubezpieczenia mienia, PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej z zastrzeżeniem zastosowania zasady proporcjonalnej redukcji odszkodowania;
- 7) za szkodę uważa się utratę albo ubytek wartości ubezpieczonej maszyny z powodu jej fizycznego zniszczenia albo uszkodzenia uniemożliwiającego dalsze spełnianie zamierzonych funkcji i powodującego konieczność naprawy bądź wymiany, powstałe w wyniku zdarzeń, za które istnieje odpowiedzialność na mocy niniejszej klauzuli;
- 8) PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
 - a) powstałe wskutek wad lub usterek istniejących w momencie rozpoczęcia się odpowiedzialności PZU i znanych ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu, niezależnie od tego, czy o takich wadach lub defektach wiedział PZU,
 - b) spowodowane trzęsieniem ziemi, uderzeniem pioruna, obsunięciem się i zapadnięciem się ziemi, lawiną, powodzią, wiatrem, opadami atmosferycznymi, mrozem, szadzią, wybuchem wulkanu, tsunami, sztormem, mgłą, temperaturą powietrza, ciśnieniem atmosferycznym i wilgotnością powietrza,
 - c) spowodowane ogniem, eksplozją, upadkiem statku powietrznego, wydostaniem się wody, pary, płynów lub substancji z przewodów i urządzeń wodociągowych, centralnego ogrzewania i innych instalacji, cofnięciem się wody lub ścieków z urządzeń kanalizacyjnych, samoczynnym otworzeniem się główek tryskaczowych, zawaleniem się budynków lub budowli,
 - d) spowodowane kradzieżą z włamaniem, kradzieżą zwykłą (bez oznak włamania), rabunkiem lub usiłowaniem dokonania kradzieży z włamaniem, kradzieżą zwykłą (bez oznak włamania), rabunku,
 - e) powstałe w czasie naprawy, remontu, modernizacji i konserwacji dokonywanej przez zewnętrzne służby techniczne i zakłady naprawcze,
 - f) powstałe w wyniku przeprowadzanych prób i testów, z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi, a także powstałe w wyniku zamierzonego przeciążenia, doświadczeń lub eksperymentów,
 - g) za które odpowiedzialny jest producent, sprzedawca, dostawca lub zakład naprawczy z mocy prawa lub zawartej umowy,
 - h) powstałe w wyniku naturalnego zużycia, kawitacji, erozji, korozji, starzenia się izolacji oraz powstałe z powodu kamienia kotłowego, szlamu i osadu; powyższe wyłączenie dotyczy maszyn lub ich części bezpośrednio uszkodzonych albo zniszczonych w wyniku wymienionych w zdaniu poprzedzającym przyczyn,
 - i) powstałe na skutek eksploatacji wcześniej uszkodzonej i nie naprawionej maszyny,
 - j) spowodowane wirusami komputerowymi oraz koszty poniesione w związku z konserwacją, modernizacją, remontami lub naprawami gwarancyjnymi ubezpieczonych maszyn,
 - k) ekologiczne polegające na zanieczyszczeniu środowiska w wyniku zaistniałych szkód w ubezpieczonych maszynach,
 - l) utracenie korzyści, utratę wartości rynkowej, utratę rynku, utratę przychodu, utratę dochodu, utratę zysku, zwiększone koszty działalności powstałe w wyniku szkody, straty powstałe wskutek opóźnienia lub niewypełnienia zobowiązań, utratę kontraktów, rabatów, licencji, kary umowne, kary pieniężne, grzywny sądowe i administracyjne, podatki, należności publicznoprawne, opłaty manipulacyjne, odszkodowania o charakterze karnym, koszty procesów, koszty administracyjne, koszty najmu bądź użycia przedmiotów zastępczych oraz za szkody pośrednie;
- 9) niezależnie od postanowień punktu poprzedzającego PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe:
 - a) w olejach, z wyjątkiem olejów w transformatorach i wyłącznikach, które pełnią rolę izolacyjną, w smarach, paliwach, katalizatorach, czynnikach chłodniczych, płynach chłodzących oraz w materiałach eksploatacyjnych,
 - b) w nożach, wiertłach, elektrodach, filtrach, stemplach, matrycach, formach, rusztach palenisk, dyszach palników, szcztokach, filtrach, sitach, membranach, wężach, łańcuchach, pasach, linach, obmurzach kotłów, wymurówkach pieców, okładzinach i powłokach ognioodpornych, powłokach malarskich i antykorozyjnych, częściach szklanych, ceramicznych, gumowych, częściach wykonanych z tkanin, filcu i materiałów uszczelniających, oponach, bezpieczników elektrycznych, wkładek topikowych bezpieczników elektrycznych, stycznikach, odgromnikach, żarówkach, grzejnikach, lampach oraz w częściach i materiałach, które ulegają zwykłemu zużyciu lub z uwagi na swoje specyficzne funkcje podlegają okresowej wymianie – chyba że szkody takie powstały w bezpośredniej konsekwencji szkody w ubezpieczonej maszynie, za którą PZU przyjął odpowiedzialność w ramach niniejszej klauzuli,
 - c) w fundamentach maszyn, chyba że stanowią one integralną część maszyny i ich wartość uwzględniona jest w sumie ubezpieczenia,
 - d) w danych znajdujących się na nośnikach danych stanowiących integralną część ubezpieczonych maszyn;
- 10) suma ubezpieczenia maszyn zgłoszonych przez ubezpieczającego do ubezpieczenia w ramach tej klauzuli powinna odpowiadać ich wartości odtworzeniowej;
- 11) każdorazowa wypłata odszkodowania powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia uszkodzonej lub zniszczonej maszyny o wypłaconą kwotę. Ubezpieczający może uzupełnić sumę ubezpieczenia odpłacając dodatkową, ustaloną z PZU składkę uzupełniającą;

- 12) zgłoszona przez ubezpieczającego suma ubezpieczenia dla maszyn stanowi podstawę do obliczenia składki ubezpieceniowej;
- 13) ubezpieczający jest obowiązany sporządzić i dostarczyć PZU wykaz ubezpieczonych maszyn z podaniem ich danych identyfikacyjnych, takich jak: numer identyfikacyjny – fabryczny, inwentarzowy itp., typ, model, rok produkcji, producent oraz suma ubezpieczenia;
- 14) ponadto ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest we własnym zakresie i na własny koszt:
 - a) utrzymywać ubezpieczone maszyny w dobrym stanie technicznym i podejmować uzasadnione środki ostrożności w celu zapobiegania wypadkom mogącym spowodować szkody w ubezpieczonych maszynach,
 - b) prowadzić dokumentację techniczno-ruchową ubezpieczonych maszyn i przestrzegać zawartych w niej zapisów,
 - c) prowadzić staranny dobór pracowników, organizować pracę zgodnie z ich kwalifikacjami oraz sprawować nad nimi kontrole,
 - d) stosować się do wszystkich ustawowych wymagań, zaleceń i nakazów dokonanych przez władze,
 - e) stosować się do wymagań i zaleceń producenta,
 - f) stosować się do wszystkich uzasadnionych zaleceń PZU, mających na celu zapobieganie szkodom;
- 15) jako wysokość szkody w maszynach przyjmuje się:
 - a) **przy szkodzie częściowej** – wartość kosztów naprawy albo remontu uszkodzonej maszyny z uwzględnieniem kosztów demontażu oraz (jeżeli występują) kosztów transportu, montażu, cla i innych tego typu opłat,
 - b) **przy szkodzie całkowitej** – wartość rzeczywistej maszyny, tj. wartość kosztów wymiany zniszczonej maszyny na maszynę nową tego samego typu i o tych samych lub w przypadku, kiedy jest to niemożliwe, najbardziej zbliżonych parametrach technicznych z potrąceniem procentowo określonego stopnia faktycznego zużycia do dnia szkody z uwzględnieniem kosztów demontażu oraz (jeżeli występują) kosztów transportu, montażu, cla i innych tego typu opłat,

z tym, że wysokość szkody ustalona według lit. a (kosztów remontu albo naprawy) nie może przekroczyć rzeczywistej wartości przedmiotu szkody określonej według lit. b. Jeżeli koszt naprawy albo remontu przewyższa wartość rzeczywistą maszyny, to szkódę traktuje się jako całkowitą i likwidacja następuje według zasady przedstawionej w lit. b;

- 16) dla szkód określonych w niniejszej klauzuli wprowadza się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania, nie mniej niż 1.000 PLN, o ile nie umówiono się inaczej.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA ŚRODKÓW OBROTOWYCH NA SUMY ZMIENNE

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU przyjmuje do ubezpieczenia środki obrotowe w systemie ubezpieczenia na sumy zmienne;
- 2) na sumy zmienne mogą być ubezpieczone wyłącznie środki obrotowe, o ile:
 - a) ich wartość w okresie ubezpieczenia podlega zmianom,
 - b) ich średnia miesięczna wartość ustalona według stanów zapasów na ostatni dzień każdego miesiąca w roku poprzedzającym zawarcie umowy, wynosi co najmniej 300.000 PLN;
- 3) suma ubezpieczenia środków obrotowych ubezpieczonych na sumy zmienne powinna odpowiadać przewidywanej w okresie ubezpieczenia maksymalnej dziennej wartości środków obrotowych w miejscu ubezpieczenia, ustalonej według kosztów ich nabycia lub wytworzenia. Jeżeli ubezpieczone mienie znajduje się w różnych placówkach ubezpieczonych, suma ubezpieczenia powinna odpowiadać ogólnej wartości znajdującego się w nich mienia;
- 4) za ubezpieczenie środków obrotowych na sumy zmienne oblicza się i pobiera składkę według następujących zasad:
 - a) na początku okresu ubezpieczenia ubezpieczający opłaca składkę zaliczkową depozytową w wysokości 50% składki obliczonej od sumy ubezpieczenia określonej w pkt 3;

składka depozytowa stanowi minimalną bezzwrotną składkę za ubezpieczenie,

- b) składka ostateczna za cały okres ubezpieczenia zostaje rozliczona po upływie bieżącego okresu ubezpieczenia na podstawie średniej wartości środków obrotowych w okresie ubezpieczenia. W tym celu ubezpieczający lub ubezpieczony obowiązany jest najpóźniej w ciągu 30 dni po upływie bieżącego okresu ubezpieczenia podać PZU stany zapasów (remanentów) z poszczególnych miesięcy. Za stan zapasów (remanentów) z poszczególnych miesięcy przyjmuje się wartość księgową (koszty nabycia lub wytworzenia) ubezpieczonego mienia z ostatniego dnia danego miesiąca,
- c) składkę ostateczną za ubezpieczenie stanowi iloczyn średniej arytmetycznej wartości stanów zapasów oraz stawki taryfowej,
- d) PZU rozlicza składkę w ciągu 14 dni licząc od dnia otrzymania przez PZU danych, o których mowa w lit. b,
- e) jeżeli składka ostateczna przekracza składkę zaliczkową ubezpieczający obowiązany jest do opłacenia powstałej różnicy w terminie 14 dni od dnia otrzymania od PZU rozliczenia;
- 5) w ramach ubezpieczenia na sumy zmienne PZU ponosi odpowiedzialność do wartości środków obrotowych w dniu powstania szkody, nie wyższej jednak niż 120% sumy ubezpieczenia, o której mowa w pkt 3;
- 6) w ubezpieczeniu środków obrotowych na sumy zmienne nie ma zastosowania zasada proporcjonalnej redukcji odszkodowania.

KLAUZULA KOSZTÓW POSZUKIWANIA PRZYCZYN SZKODY

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU pokrywa do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności, uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez ubezpieczającego w związku z wystąpieniem szkody, dotyczące poszukiwania przyczyn szkody;
- 2) za koszty poszukiwania przyczyn szkody, o których mowa w pkt 1, uznaje się koszty wykonania czynności niezbędnych dla ustalenia elementów, których uszkodzenie bądź wada była bezpośrednią przyczyną powstania szkody, za którą PZU ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia budynków, budowli, lokali, nakładów adaptacyjnych od szkód objętych zakresem ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów;
- 3) w przypadku ubezpieczenia od następstw szkód wodociagowych ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli nie są objęte koszty naprawy pieców, boilerów, podgrzewaczy i innych urządzeń połączonych z systemem rur instalacji wodno-kanalizacyjnej;
- 4) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU i limit ten obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 5) wysokość limitu odpowiedzialności, o którym mowa w pkt 4, deklaruje ubezpieczający i powinien on odpowiadać najwyższej kwocie przewidywanych kosztów;
- 6) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania wypłaconego z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zaplaceniu składki uzupełniającej, o ile nie umówiono się inaczej;
- 7) dla szkód z tytułu niniejszej klauzuli ma zastosowanie franszyza redukcyjna w wysokości 500 PLN, o ile nie umówiono się inaczej.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA MIENIA NA SUMY STAŁE

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU przyjmuje do ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku w systemie ubezpieczenia na sumy stałe niższe wymienione kategorie mienia;

- a) maszyny, urządzenia i wyposażenie,
 - b) środki obrotowe,
 - c) mienie osób trzecich;
- 2) suma ubezpieczenia dla maszyn, urządzeń i wyposażenia odpowiada najwyższej wartości tego mienia przewidzianej w okresie ubezpieczenia, ustalonej według wartości rzeczywistej na dzień zawarcia umowy z tym, że sumę ubezpieczenia poszczególnego przedmiotu ubezpieczenia stanowi jego wartość określona w danej pozycji wykazu ubezpieczonego mienia, stanowiącego integralną część umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem pkt 5;
- 3) sumę ubezpieczenia dla środków obrotowych stanowi najwyższa (maksymalna) wartość przewidziana w okresie ubezpieczenia, odpowiadająca kosztom ich wytworzenia lub nabycia, nie większym jednak niż osiągalna cena sprzedaży gotowego wyrobu;
- 4) sumę ubezpieczenia dla mienia osób trzecich stanowi najwyższa (maksymalna) wartość rzeczywiście tego mienia przewidziana w okresie ubezpieczenia z tym, że w przypadku sprzedaży komisowej pomniejszona o prowizję komisową;
- 5) jeżeli ubezpieczający nie dołączy zestawienia ubezpieczonego mienia, o którym mowa w pkt 2, przyjmuje się, że ubezpieczeniem objęte jest całe mienie znajdujące się w miejscu ubezpieczenia;
- 6) w przypadku, kiedy wskazana przez ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia jest niższa niż wartość mienia w dniu powstania szkody, będąca podstawą do ustalenia sumy ubezpieczenia (niedoubezpieczenie):
- a) w przypadku szkody częściowej – odszkodowanie zmniejsza się w takim stosunku, w jakim pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia do wartości rzeczywistej mienia; w takim samym stosunku zmniejszane są koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, jeżeli występują,
 - b) w przypadku szkody całkowitej – odszkodowanie wypłaca się do wysokości sumy ubezpieczenia mienia będącego przedmiotem szkody;
- 7) w celu ustalenia czy występuje niedoubezpieczenie, poprawność zadeklarowanych sum ubezpieczenia będzie weryfikowana z uwzględnieniem zasad, o których mowa w pkt 6, oddzielnie dla poszczególnych kategorii mienia, o których mowa w pkt 1;
- 8) obniżenie wysokości odszkodowania, o którym mowa w pkt 6, nie ma zastosowania:
- a) jeżeli rozmiar szkody nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia,
 - b) jeżeli wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody nie przekracza 120% sumy ubezpieczenia tego przedmiotu.

KLAUZULA SPRZĘTU PRZENOŚNEGO

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego zostaje rozszerzony o szkody w stosunku do przenośnego sprzętu elektronicznego użytkowanego w celach służbowych poza miejscem ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) PZU obejmuje ubezpieczeniem szkody powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem:
 - a) do pojazdu pod warunkiem, że:
 - przenośny sprzęt elektroniczny pozostawiony w pojeździe jest niewidoczny z zewnątrz,
 - kradzież z włamaniem z pojazdu pozostawionego poza parkingiem strzeżonym lub poza zamkniętym garażem, miała miejsce pomiędzy godziną 6.00 a 22.00 (ograniczenia czasowego nie stosuje się, gdy pojazd ze sprzętem znajduje się na parkingu strzeżonym lub w zamkniętym garażu),
 - pojazd został prawidłowo zamknięty na wszystkie zamki i posiadał włączony sprawnie działający system alarmowy, w sytuacji gdy szkoda powstała w trakcie postoju,
 - pojazd posiadał trwałe zadzeszenie stanowiące jednolitą sztywną konstrukcję,
 - b) do lokalu innego niż wskazany w umowie ubezpieczenia jako miejsce ubezpieczenia pod warunkiem, że lokal

zabezpieczony jest zgodnie z wymogami określonymi w Załączniku nr 4 do OWU;

- 3) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu odpowiedzialności ustalanego w ramach sumy ubezpieczenia;
- 4) zastosowanie ma franszyza redukcyjna w wysokości 25% odszkodowania, nie niższa niż 500 PLN, o ile nie umówiono się inaczej.

KLAUZULA SPRZĘTU PRZENOŚNEGO ZAMONTOWANEGO W POJAZDACH SAMOCHODOWYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU rozszerza zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego o szkody powstałe w przenośnym sprzęcie elektronicznym używanym lub przewożonym w celach służbowych, zainstalowanym na stałe wewnątrz pojazdu posiadającego sprawnie działający system alarmowy oraz trwałe zadzeszenie lub wewnątrz przyczepy posiadającej trwałe, sztywne zadzeszenie, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) PZU obejmuje ubezpieczeniem szkody powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem pod warunkiem, że:
 - a) pojazd został odpowiednio zabezpieczony (zamknięty na wszystkie istniejące zamki i włączony został system alarmowy),
 - b) kradzież z włamaniem miała miejsce pomiędzy godziną 6.00 a 22.00 (ograniczenia czasowych nie stosuje się, gdy pojazd z transportowanym sprzętem był pozostawiony na parkingu strzeżonym lub w zamkniętym garażu);
- 3) z tytułu niniejszej klauzuli PZU ponosi odpowiedzialność do sumy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego, o którym mowa w pkt 1;
- 4) zastosowanie ma franszyza redukcyjna w wysokości 10% odszkodowania, nie niższa niż 500 PLN, o ile nie umówiono się inaczej.

KLAUZULA SPRZĘTU W OKRESIE TYMCZASOWEGO MAGAZYNOWANIA

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej i przyjmuje odpowiedzialność za szkody z tytułu utraty lub uszkodzenia sprzętu elektronicznego spełniającego łącznie następujące warunki:
 - a) sprawnego technicznie i dopuszczonego do eksploatacji, który pozostaje czasowo nie użytkowany lub magazynowany w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia,
 - b) nowo zakupionego od daty dostawy do planowanej daty włączenia do eksploatacji,
 - c) zgłoszonego do ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień pkt 2;
- 2) sprzęt elektroniczny, o którym mowa w pkt 1, jest ubezpieczony pod warunkiem, że:
 - a) jest magazynowany w pomieszczeniach do tego przystosowanych,
 - b) termin magazynowania i montażu nie przekracza 6-ciu m-cy; za zgodą PZU termin ten może zostać przedłużony na okres przekraczający 6 m-cy;
- 3) ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej klauzuli kończy się z chwilą przekazania sprzętu elektronicznego do eksploatacji;
- 4) PZU nie ponosi odpowiedzialności za:
 - a) szkody, które powstały w związku z transportem lub montażem ubezpieczonego sprzętu, z wyłączeniem szkód, za które odpowiada producent, dostawca lub podmiot dokonujący montażu,
 - b) sprzęt magazynowany, przeznaczony na cele handlowe, najem lub leasing.

KLAUZULA SPRZĘTU POZA OBSZAREM RP

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) zakres terytorialny ubezpieczenia sprzętu elektronicznego w odniesieniu do przenośnego sprzętu elektronicznego użytkowanego w celach służbowych poza miejscem ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia jest rozszerzony o kraj wskazany przez ubezpieczającego;
- 2) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do określonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU ustalanego w ramach sumy ubezpieczenia, przy czym limit ten obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 3) wysokość limitu odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia;
- 4) limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania oraz kosztów wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.
- b) przyrządy dodatkowe mogą zostać zastosowane tylko w przypadku, gdy przewód endoskopu nie jest załamany w zgięciu,
- c) przestrzegane są każdorazowo zalecenia producenta dotyczące odpowiedniego stosowania i mocowania dodatkowych narzędzi, ich obsługi, konserwacji i przechowywania;
- 3) odpowiedzialność PZU z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do określonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU, ustalanego w ramach sumy ubezpieczenia, przy czym limit ten obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 4) ustanawia się franszyzę redukcyjną w wysokości 1.000 PLN, o ile nie umówiono się inaczej.

KLAUZULA STRAJKÓW, ROZRUCHÓW, ZAMIESZEK WEWNĘTRZNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w następstwie strajków, rozruchów i zamieszek wewnętrznych do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU:
 - a) wspólnie dla ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego,
 - b) odrębnie dla ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargu);
- 2) limity odpowiedzialności PZU obowiązują na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 3) wysokość limitów odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający uwzględniając przewidywaną możliwość maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia;
- 4) limity odpowiedzialności PZU ulegają pomniejszeniu o kwotę każdego odszkodowania oraz kosztów, wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość każdego limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu odpowiedzialności podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia;
- 5) w rozumieniu niniejszej klauzuli poniższe określenia oznaczają:
 - a) strajk – przerwa w pracy większej grupy pracowników mająca na celu wymuszenia żądań ekonomicznych lub politycznych,
 - b) zamieszki wewnętrzne – gwałtowne demonstracje, nielegalne wroście akcje, wymierzone przeciwko władzy w celu zmiany istniejącego porządku prawnego,
 - c) rozruchy – gwałtowne demonstracje nie będące zamieszkami;
- 6) dla szkód, o którym mowa w pkt 1, ustanawia się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania, nie niższą niż 500 PLN, o ile nie umówiono się inaczej.

KLAUZULA ZRZECZENIA SIĘ PRAWA DO REGRESU

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU zrzeka się swoich praw do regresu z tytułu szkody w ubezpieczonym mieniu wobec osób trzecich lub ich pracowników, użytkujących ubezpieczone mienie za zgodą ubezpieczającego;
- 2) zrzeczenie się prawa do regresu nie ma zastosowania, gdy osoby te wyrządziły szkodę umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa;
- 3) klauzula ta nie dotyczy firm wykonujących usługi serwisowe i konserwacyjne.

KLAUZULA URZĄDZEŃ DO JĄDROWEGO REZONANSU MAGNETYCZNEGO

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, następujące warunki ubezpieczenia urządzeń do jądrowego rezonansu magnetycznego:

- 1) PZU odpowiada za szkody w urządzeniach do jądrowego rezonansu magnetycznego tylko wówczas, gdy te urządzenia objęte zostały umową o całkowitej konserwacji;
- 2) w ramach niniejszej klauzuli uznaje się, że środki chłodzące: hel i azot są materiałami, które ulegają zużyciu lub podlegają wymianie w ramach konserwacji i w związku z tym nie są objęte ubezpieczeniem;
- 3) PZU pokrywa koszty ogrzewania lub ochładzania kriostatem urządzenia do jądrowego rezonansu magnetycznego (z wyłączeniem oblodzenia) tylko wtedy, kiedy pozostają one w bezpośrednim związku ze szkodą w tym urządzeniu, objętą ubezpieczeniem;
- 4) PZU pokrywa uwzględnione w wysokości sumy ubezpieczenia, koszty dostarczonego przez producenta standardowego oprogramowania do urządzenia do jądrowego rezonansu magnetycznego, oraz jego wymiany, jeżeli koszty wymiany pozostają w bezpośrednim związku ze szkodą w tym urządzeniu, objętą ubezpieczeniem.

KLAUZULA ENDOSKOPÓW

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU obejmuje ochroną określone w umowie ubezpieczenia endoskopy oraz urządzenia do terapii dożylnych, eksploatawane przez ubezpieczonego w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
- 2) PZU ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w urządzeniach do endoskopii oraz do terapii dożylnej przy spełnieniu następujących warunków:
 - a) w czasie przeprowadzania badań zachowane są warunki bezpieczeństwa, wymagane do utrzymania urządzenia w należytym stanie,

KLAUZULA KOSZTÓW FRACHTU LOTNICZEGO Z ZAGRANICZĄ

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej o dodatkowe koszty dostawy, frachtem lotniczym z zagranicy, części zamiennych dla naprawy sprzętu po szkodzie, do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU;
- 2) limit odpowiedzialności PZU obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 3) wysokość limitu odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający i powinien on odpowiadać najwyższej kwocie przewidywanych dodatkowych kosztów frachtu;
- 4) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę kosztów, wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności PZU opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu odpowiedzialności podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA KOSZTÓW DOJAZDÓW SPECJALISTÓW BĄDŹ EKSPERTÓW Z ZAGRANICY

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) PZU w przypadku szkody rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej o koszty dojazdu specjalistów bądź ekspertów z zagranicy, do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU;
- 2) limit odpowiedzialności PZU obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia;
- 3) wysokość limitu odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający i powinien on odpowiadać najwyższej kwocie przewidywanych dodatkowych kosztów dojazdu specjalistów bądź ekspertów z zagranicy;
- 4) limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę kosztów, wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli; ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą; w przypadku uzupełnienia limitu odpowiedzialności podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA ZAŁADUNKU I WYŁADUNKU

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje:

- 1) zakres ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo) rozszerzony zostaje o szkody spowodowane na skutek:
 - a) uderzenia lub uszkodzenia mienia przez urządzenia załadownicze oraz na skutek upadku mienia spowodowanego przez te urządzenia podczas załadunku na środki transportu i w związku z tym załadunkiem, dokonywanym przed rozpoczęciem transportu w miejscu, które w dokumencie potwierdzającym transport określone jest jako miejsce rozpoczęcia transportu,
 - b) uderzenia lub uszkodzenia mienia przez urządzenia wyładownicze oraz na skutek upadku mienia spowodowanego przez te urządzenia podczas wyładunku ze środka transportu i w związku z tym wyładunkiem, dokonywanym po zakończeniu transportu w miejscu, które w dokumencie potwierdzającym transport określone jest jako miejsce zakończenia transportu;
- 2) PZU nie odpowiada także za szkody powstałe podczas załadunku i wyładunku dokonywanego:
 - a) przez osoby nie posiadające uprawnień wymaganych odpowiednimi przepisami prawa, o ile takie uprawnienia są wymagane, chyba że brak tych uprawnień nie miał wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego,
 - b) przez osoby będące w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego,
 - c) przy użyciu urządzeń niesprawnych lub nie posiadających ważnych badań technicznych, chyba że niesprawność urządzeń lub brak ważnych badań technicznych nie miały wpływu na zajęcie wypadku ubezpieczeniowego.

KLAUZULE MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

KLAUZULA NR 1

ROZSZERZENIE ZAKRESU TERYTORIALNEGO ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY BĄDĄCE NASTĘPSTWEM WYPADKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, KtóRE ZASZŁY NA TERENIE PAŃSTW UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ ISLANDII, NORWEGII I SZWAJCARII

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które

zaszły na terenie państw Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii i Szwajcarii.

2. O ile zakres ubezpieczenia rozszerzono o odpowiedzialność cywilną za produkt, na podstawie niniejszej klauzuli PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie państw Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii i Szwajcarii, wyrządzone przez produkt wprowadzony do obrotu na terenie państw Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii i Szwajcarii.

KLAUZULA NR 2

ROZSZERZENIE ZAKRESU TERYTORIALNEGO ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY BĄDĄCE NASTĘPSTWEM WYPADKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, KtóRE ZASZŁY NA TERENIE CAŁEGO ŚWIATA Z WYŁĄCZENIEM USA, KANADY, AUSTRALII I NOWEJ ZELANDII

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata z wyłączeniem USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii.
2. O ile zakres ubezpieczenia rozszerzono o odpowiedzialność cywilną za produkt, na podstawie niniejszej klauzuli PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata z wyłączeniem USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii, wyrządzone przez produkt wprowadzony do obrotu na terenie całego świata z wyłączeniem USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii.

KLAUZULA NR 3

ROZSZERZENIE ZAKRESU TERYTORIALNEGO ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY BĄDĄCE NASTĘPSTWEM WYPADKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, KtóRE ZASZŁY NA TERENIE CAŁEGO ŚWIATA

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata.
2. O ile zakres ubezpieczenia rozszerzono o odpowiedzialność cywilną za produkt, na podstawie niniejszej klauzuli PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata, wyrządzone przez produkt wprowadzony do obrotu na terenie całego świata.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej jednostek organizacyjnych ubezpieczonego, mających siedzibę i prowadzących działalność na terytorium USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii.

KLAUZULA NR 4

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ PRZEDSIĘBIORCY WYKONUJĄCEGO USŁUGI OCHRONY OSÓB I MIENIA PONAD SUMĘ GWARANCYJNĄ WYNIKAJĄCĄ Z OBOWIĄZKOWEGO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU WYKONYWANIA TEJ DZIAŁALNOŚCI

(OC PRZEDSIĘBIORCY WYKONUJĄCEGO USŁUGI OCHRONY OSÓB I MIENIA – UBEZPIECZENIE NADWYŻKOWE)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły objąć ochroną odpowiedzialność cywilną przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia, za szkody wyrządzone podczas wykonywania tej działalności, ponad sumę gwarancyjną wynikającą z zawartej przez tego przedsiębiorcę umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania tej działalności.

2. Dla celów określenia zakresu odpowiedzialności przewidzianej w OWU, niniejszej klauzuli i innych klauzulach włączonych do umowy ubezpieczenia, przyjmuje się odmiennie niż w OWU, że przez wypadek ubezpieczeniowy rozumie się działanie lub zaniechanie ubezpieczonego, w wyniku którego wyrządzona została szkoda.
3. Zakres ubezpieczenia obejmuje także szkody w gotówce stanowiącej pogotowie kasowe, znajdujące się na terenie chronionego obiektu. Przez pogotowie kasowe rozumie się zapas gotówki przechowywany w kasie na rzecz codziennych płatności.
4. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie ustalonym w ust. 3 jest udzielana pod warunkiem, że gotówka przechowywana jest w pomieszczeniach zamkniętych na zamki atestowane i przeznaczone do jej przechowywania (szafy, skarbce, sejfy).
5. Ochrona ubezpieczeniowa, o której mowa w ust. 3, udzielana jest w kwocie stanowiącej 10% podlimitu odpowiedzialności ustalonego dla niniejszej klauzuli w ramach sumy gwarancyjnej, przy czym kwota ta nie może być większa niż 100.000 PLN.
6. Zakres ubezpieczenia obejmuje także szkody rzeczowe w pojazdach mechanicznych chronionych przez ubezpieczonego w ramach działalności gospodarczej objętej ubezpieczeniem, pod warunkiem, że pojazdy mechaniczne:
 - 1) są przechowywane w pomieszczeniu zamkniętym i całonocowo dozorowanym albo
 - 2) na terenie ogrodzonym stałym ogrodzeniem, oświetlonym w porze nocnej i całonocowo dozorowanym.
7. Ochrona ubezpieczeniowa określona niniejszą klauzulą nie obejmuje szkód:
 - 1) z tytułu wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły po cofnięciu ubezpieczonemu koncesji na wykonywanie działalności, o której mowa w ust. 1;
 - 2) będących następstwem działań wykraczających poza zakres przyzanych uprawnień i zezwoleń;
 - 3) polegających na zaginięciu, zamianie, brakach inwentarzu woli mienia, powstałych w związku z poświadczaniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, oszustwem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych przez ubezpieczonego.
8. W razie kradzieży mienia, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu policję. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował się do obowiązku określonego w zdaniu poprzedzającym, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

KLAUZULA NR 5

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE PRACOWNIKOM UBEZPIECZONEGO W ZWIĄZKU Z WYPADKIEM PRZY PRACY (OC PRACODAWCY)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe lub szkody na osobie, wyrządzone pracownikom w związku z wypadkiem przy pracy, zaistniałym w związku z prowadzeniem przez ubezpieczonego działalności określonej w umowie ubezpieczenia, w następstwie którego ubezpieczony zobowiązany jest do ich naprawienia.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje świadczeń przysługujących poszkodowanemu na podstawie Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

KLAUZULA NR 6

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE W ZWIĄZKU Z PRZEDOSTANIEM SIĘ NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI DO POWIETRZA, WODY LUB GRUNTU, A TAKŻE WSZELKIE KOSZTY ZWIĄZANE Z USUNIĘCIEM, OCZYSZCZENIEM I UTYLIZACJĄ JAKICHKOLWIEK ZANIECZYSZCZEN

(OC Z TYTUŁU PRZEDOSTANIA SIĘ NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI DO POWIETRZA, WODY LUB GRUNTU)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres

ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody powstałe w związku z przedostaniem się niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu, a także koszty poniesione przez osoby trzecie w celu usunięcia i oczyszczenia z powietrza, wody lub gruntu substancji niebezpiecznej oraz jej utylizacji, pod warunkiem łącznego spełnienia następujących okoliczności:

- 1) przyczyna przedostania się substancji niebezpiecznej była nagła, przypadkowa, niezamierzona oraz niemożliwa do przewidzenia przez ubezpieczonego;
 - 2) początek procesu przedostania się niebezpiecznych substancji miał miejsce w okresie ubezpieczenia;
 - 3) przedostanie się substancji niebezpiecznej zostało stwierdzone przez ubezpieczonego lub inne osoby w ciągu 72 godzin od chwili rozpoczęcia procesu przedostania;
 - 4) przyczyna procesu przedostania się niebezpiecznych substancji została stwierdzona protokołem służby ochrony środowiska, policji lub straży pożarnej.
2. Przez przedostanie się niebezpiecznej substancji do powietrza, wody lub gruntu rozumie się: wprowadzenie bezpośrednio lub pośrednio, wydzielanie, rozrzucone, rozpylenie, rozlanie, wyciek, wylanie, włóczenie, wyrzucenie oraz inne formy uwolnienia niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu.
3. Przez substancje niebezpieczne rozumie się pierwiastki chemiczne i ich związki, mieszaniny i roztwory występujące w środowisku lub powstałe w wyniku działalności człowieka.
4. PZU nie odpowiada w zakresie wskazanym niniejszą klauzulą za koszty badania, monitorowania i kontroli zanieczyszczenia środowiska.

KLAUZULA NR 7

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE W NIERUCHOMOŚCIACH, Z KTÓRYCH UBEZPIECZONY KORZYSTAŁ NA PODSTAWIE UMOWY NAJMU, DZIERŻAWY, UŻYTKOWANIA, UŻYCZENIA, LEASINGU LUB INNEJ PODOBNEJ FORMY KORZYSTANIA Z CUDZEJ RZECZY

(OC NAJEMCY NIERUCHOMOŚCI)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe w nieruchomościach, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) w gruntach;
 - 2) wynikłych z normalnego zużycia mienia;
 - 3) powstałych w urządzeniach, instalacjach lub rzeczach ruchomych, o ile nie stanowią one części składowej nieruchomości, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 4) powstałych w następstwie prac budowlano-montażowych lub remontowych, za wyjątkiem napraw koniecznych, do których zobowiązany jest ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

KLAUZULA NR 8

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE W RZECZACH RUCHOMYCH, Z KTÓRYCH UBEZPIECZONY KORZYSTAŁ NA PODSTAWIE UMOWY NAJMU, DZIERŻAWY, UŻYTKOWANIA, UŻYCZENIA, LEASINGU LUB INNEJ PODOBNEJ FORMY KORZYSTANIA Z CUDZEJ RZECZY

(OC NAJEMCY RUCHOMOŚCI)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe w rzeczach ruchomych, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy.

2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
- 1) polegających na utracie rzeczy ruchomych z innych przyczyn niż zniszczenie lub uszkodzenie;
 - 2) wynikłych z normalnego zużycia rzeczy ruchomych;
 - 3) powstałych w pojazdach oraz ich wyposażeniu i rzeczach pozostawionych w tych pojazdach;
 - 4) powstałych w następstwie prac naprawczych lub remontowych, za wyjątkiem napraw koniecznych, do których zobowiązany jest ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

KLAUZULA NR 9

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY W MIENIU RUCHOMYM POWIERZONYM W CELU WYKONANIA USŁUGI (OC ZA SZKODY W MIENIU RUCHOMYM POWIERZONYM W CELU WYKONANIA USŁUGI)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe powstałe w mieniu ruchomym powierzonym ubezpieczonemu do obróbki, naprawy, czyszczenia, konserwacji, serwisowania lub innych usług o podobnym charakterze. Ubezpieczonemu objęte są także szkody powstałe po wydaniu powierzonego mienia, jeżeli są następstwem wadliwie wykonanej usługi przez ubezpieczonego.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) polegających na utracie mienia z innych przyczyn niż zniszczenie lub uszkodzenie;
 - 2) wynikłych z normalnego zużycia mienia;
 - 3) powstałych w mieniu, z którego ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 4) powstałych w mieniu przechowywanym, kontrolowanym lub chronionym przez ubezpieczonego, chyba że mienie przechowywane jest w związku z obróbką, naprawą, czyszczeniem, konserwacją, serwisowaniem lub innymi usługami o podobnym charakterze;
 - 5) powstałych w pojazdach podczas jazdy próbnych dokonywanych w odległości powyżej 10 km od miejsca wykonywania usługi oraz w przypadku, gdy kierujący pojazdem nie posiadał uprawnień do kierowania pojazdem.

KLAUZULA NR 10

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE W MIENIU PRZECHOWYWANYM, KONTROLOWANYM LUB CHRONIONYM PRZEZ UBEZPIECZONEGO (OC ZA SZKODY W MIENIU PRZECHOWYWANYM)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe w mieniu przechowywanym lub będącym pod kontrolą ubezpieczonego w ramach działalności gospodarczej objętej ubezpieczeniem, z wyłączeniem żywych zwierząt.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) powstałych w mieniu powierzonym wskutek wykonywania przez ubezpieczonego czynności obróbki, naprawy, czyszczenia, konserwacji, serwisowania lub innych usług o podobnym charakterze;
 - 2) powstałych w mieniu, z którego ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 3) w pojazdach oraz ich wyposażeniu i mieniu pozostawionym w tych pojazdach;
 - 4) polegających na zaginięciu, zamianie, brakach inwentarowych mienia, powstałych w związku z poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, oszustwem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych przez ubezpieczonego.

3. W razie kradzieży mienia, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu policję. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował się do obowiązku określonego w zdaniu poprzedzającym, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

KLAUZULA NR 11

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POWSTAŁE W POJAZDACH MECHANICZNYCH PRZECHOWYWANYCH, KONTROLOWANYCH LUB CHRONIONYCH PRZEZ UBEZPIECZONEGO (OC ZA SZKODY W PRZECHOWYWANYCH POJAZDACH)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe w pojazdach mechanicznych przechowywanych, kontrolowanych lub chronionych przez ubezpieczonego w ramach działalności gospodarczej objętej ubezpieczeniem.
2. Ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana, jeżeli pojazdy mechaniczne przechowywane są w pomieszczeniu zamkniętym i całonocowo dozorowanym albo na terenie ogrodzonym stałym ogrodzeniem, oświetlonym w porze nocnej i całonocowo dozorowanym.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) powstałych w pojazdach powierzonych wskutek wykonywania przez ubezpieczonego czynności obróbki, naprawy, czyszczenia, konserwacji, serwisowania lub innych podobnych usług;
 - 2) powstałych w pojazdach, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 3) polegających na zaginięciu, zamianie, brakach inwentarowych mienia, powstałych w związku z poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, oszustwem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych przez ubezpieczonego.
4. W razie kradzieży pojazdu mechanicznego, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu policję. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował się do obowiązku określonego w zdaniu poprzedzającym, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

KLAUZULA NR 12

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ UBEZPIECZONEGO INNEMU UBEZPIECZONEMU LUB PRZEZ UBEZPIECZONEGO UBEZPIECZAJĄCEMU (OC ZA SZKODY WYRZĄDZONE UBEZPIECZONEMU PRZEZ INNEGO UBEZPIECZONEGO)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez ubezpieczonego innemu ubezpieczonemu objętym tą samą umową ubezpieczenia lub wyrządzone przez ubezpieczonego ubezpieczającemu.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wyłącznie roszczenia pomiędzy podmiotami wskazanymi w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 13

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ PODWYKONAWCÓW BEZ PRAWA DO REGRESU (OC ZA SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ PODWYKONAWCÓW BEZ PRAWA DO REGRESU)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody wyrządzone przez podwykonawców, w przypadku gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za nich odpowiedzialność jak za działania własne, bez prawa PZU do regresu.

2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone tylko przez podwykonawców, z którymi ubezpieczony zawarł umowy w formie pisemnej. Oryginały tych umów przechowywane są przez ubezpieczonego i w razie powstania szkody pozostają do wglądu PZU, który otrzyma w takich wypadkach kopię umowy obustronnie parafowaną oraz potwierdzoną za zgodność z oryginałem.

KLAUZULA NR 15

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY W RZECZACH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM CZYNNOŚCI SPEDYCYJNYCH (OC SPEDYTORA)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody w rzeczach będących przedmiotem czynności spedycyjnych.
2. Do czynności spedycyjnych objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli należą:
- 1) opracowanie instrukcji wysyłkowych;
 - 2) zawieranie umów o przewóz i przygotowywanie dokumentów związanych z przewozem przesyłek;
 - 3) załadunek i wyładunek przesyłek;
 - 4) kontrola ilościowa i wagowa przesyłek;
 - 5) znakowanie przesyłek;
 - 6) pakowanie, przepakowywanie towarów;
 - 7) składowanie przesyłek (z wyłączeniem składu celnego lub magazynu celnego) zgodnie z obowiązującymi dla danego towaru przepisami, normami oraz zwyczajami przed rozpoczęciem przewozu, w trakcie przewozu oraz po zakończeniu przewozu przez okres nie dłuższy niż 30 dni dla każdego z rodzajów składowania;
 - 8) inne czynności spedycyjne, po uzyskaniu zgody PZU.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód:
- 1) powstałych wskutek braku opakowania lub niewłaściwego opakowania;
 - 2) powstałych wskutek spedycji towarów niebezpiecznych, sklasyfikowanych w I, II i VII klasie listy ADR;
 - 3) powstałych na skutek spedycji żywych zwierząt;
 - 4) powstałych wskutek niewłaściwego załadowania, rozmieszczenia oraz zabezpieczenia towaru na środku transportu, o ile czynności te należały do nadawcy;
 - 5) powstałych wskutek wydania towaru osobie nieuprawnionej;
 - 6) powstałych w wyniku konfiskaty (przepadku) przesyłki orzeczonej przez uprawnione do tego organy;
 - 7) powstałych wskutek wady ukrytej towaru lub jego właściwości naturalnych;
 - 8) polegających na brakach miary, wagi lub objętości, w granicach obowiązujących norm;
 - 9) powstałych w przewożonym towarze w czasie przewozu (ochrona taka jest możliwa na podstawie odrębnych ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego);
 - 10) powstałych z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, za które ubezpieczony nie ponosi winy;
 - 11) powstałych w przesyłkach pocztowych, kurierskich lub mieni przesyłkach;
 - 12) związanych ze zgłoszeniem przez ubezpieczonego przesyłki do ubezpieczenia lub odprawy celnej;
 - 13) będące następstwem wyboru, treści, zawarcia, nie zawarcia lub kontynuacji jakiegokolwiek umowy ubezpieczenia na rachunek zlecającego.
4. Ubezpieczenie nie obejmuje czynności spedytora jako agenta celnego.

KLAUZULA NR 16

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE W ZWIĄZKU Z PRZEPRAWADZANIEM IMPREZY

(OC ORGANIZATORA IMPREZ NIEPODLEGAJĄCYCH OBOWIĄZKOWI UBEZPIECZENIA)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres

ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem imprezy.

2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem imprezy niemającej charakteru imprezy masowej podlegającej obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
3. PZU nie odpowiada za szkody:
- 1) poniesione przez policję, państwową straż pożarną, inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, agencje ochrony oraz służbę zdrowia, w związku z działaniem w miejscu i w czasie trwania imprezy;
 - 2) powstałe w pojazdach oraz w rzeczach w nich pozostawionych;
 - 3) powstałe w następstwie pokazu sztucznych ognii, fajerwerków.

KLAUZULA NR 16A

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE W ZWIĄZKU Z PRZEPRAWADZANIEM IMPREZY, W TYM ZA SZKODY POWSTAŁE W NASTĘPSTWIE POKAZU SZTUCZNYCH OGNI, FAJERWERKÓW

(OC ORGANIZATORA IMPREZ NIEPODLEGAJĄCYCH OBOWIĄZKOWI UBEZPIECZENIA Z WŁĄCZENIEM OGNI SZTUCZNYCH)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem imprezy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem imprezy niemającej charakteru imprezy masowej podlegającej obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
3. Ubezpieczenie obejmuje także szkody powstałe w następstwie pokazu sztucznych ognii, fajerwerków.
4. PZU nie odpowiada za szkody:
- 1) poniesione przez policję, państwową straż pożarną, inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, agencje ochrony oraz służbę zdrowia, w związku z działaniem w miejscu i w czasie trwania imprezy;
 - 2) powstałe w pojazdach oraz w rzeczach w nich pozostawionych.

KLAUZULA NR 18

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ PRODUCENTA W ZWIĄZKU Z WPROWADZENIEM PRODUKTU DO OBROTU (OC ZA PRODUKT)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez wprowadzenie do obrotu produktów określonych w umowie ubezpieczenia.
2. O ile nie umówiono się inaczej, ochroną ubezpieczeniową objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody wyrządzone w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu na terytorium RP, powstałe:
- 1) na terytorium RP;
 - 2) poza terytorium RP, jeżeli zostały wyrządzone konsumentom lub przedsiębiorcom prowadzącym działalność na terytorium RP, z zastrzeżeniem, iż ubezpieczony nie wiedział, że zostanie on wyeksportowany.
3. Wszystkie szkody będące wynikiem wprowadzenia do obrotu partii (serii) produktów posiadających tę samą wadę lub którą można przypisać tej samej przyczynie uważa się za jeden wypadek ubezpieczeniowy niezależnie od liczby poszkodowanych i momentu powstania i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej szkody.
4. PZU nie odpowiada za szkody:
- 1) polegające na uszkodzeniu bądź zniszczeniu samego produktu oraz z tytułu korzyści jakie poszkodowany mógłby osiągnąć w związku z jego używaniem;
 - 2) których przyczyną była jawną wada produktu na co producent wyraźnie zwrócił uwagę;

- 3) spowodowane wycofaniem z rynku wadliwej partii produktu;
 - 4) powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego;
 - 5) spowodowane przez produkty genetycznie zmodyfikowane;
 - 6) wyrządzone przez produkt zawierający ludzką krew, osocze lub substancje krwiopochodne;
 - 7) powstałe w wyniku używania produktu niezgodnie z jego przeznaczeniem lub załączoną instrukcją obsługi lub innym dokumentem opisującym właściwości produktu oraz sposób jego wykorzystania;
 - 8) spowodowane przez produkt wykorzystywany w przemyśle lotniczym lub kosmicznym;
 - 9) powstałe wskutek bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania wyrobów tytoniowych;
 - 10) wyrządzone przez produkt nie posiadający ważnego atestu (certyfikatu, zezwolenia) dopuszczającego do obrotu, o ile atest (certyfikat, zezwolenie) jest wymagany przez przepisy obowiązujące w kraju, w którym produkt został wprowadzony do obrotu.
5. Ponadto o ile zakres ochrony nie został rozszerzony poprzez włączenie odpowiednich klauzul dodatkowych (Klauzula nr 19, 20, 21), PZU nie odpowiada za szkody:
- 1) wyrządzone innym producentom wskutek zmieszania, połączenia, przetworzenia lub dalszej obróbki wadliwych produktów dostarczonych przez ubezpieczonego;
 - 2) wyrządzone osobie trzeciej, polegające na poniesieniu kosztów zlokalizowania wadliwego produktu oraz kosztów usunięcia, demontażu lub odsłonięcia wadliwych produktów oraz na montaż, umocowanie lub położenie produktu bez wad;
 - 3) poniesione przez producenta w rzeczach ruchomych wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń wyprodukowanych, dostarczonych, wyremontowanych, zamontowanych lub konserwowanych przez ubezpieczonego.

KLAUZULA NR 19

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE INNYM PRODUCENTOM WSKUTEK ZMIESZANIA, POŁĄCZENIA, PRZETWORZENIA LUB DALSZEJ OBRÓBKİ WADLIWYCH PRODUKTÓW DOSTARCZONYCH PRZEZ UBEZPIECZONEGO (OC ZA SZKODY POWSTAŁE PRZEZ ZMIESZANIE LUB DALSZĄ OBRÓBKĘ WADLIWYCH PRODUKTÓW)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i postanowień Klauzuli nr 18, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone innym producentom wskutek zmieszania, połączenia, przetworzenia lub dalszej obróbki wadliwych produktów dostarczonych przez ubezpieczonego.
2. Ubezpieczenie obejmuje szkody powstałe wskutek zmieszania, połączenia, przetworzenia lub dalszej obróbki produktów dostarczonych przez ubezpieczonego z innymi rzeczami należącymi do producentów w celu wytworzenia produktów finalnych.
3. Dla celów określenia zakresu odpowiedzialności przewidzianej niniejszą klauzulą przyjmuje się, że przez produkt finalny rozumie się każdy produkt, który został wytworzony przez innego producenta niż ubezpieczony w oparciu o produkt dostarczony przez ubezpieczonego niezależnie, u którego producenta powstała szkoda.
4. Ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z niniejszej klauzuli, z zastrzeżeniem ust. 5, obejmuje odpowiedzialność cywilną za szkody poniesione przez każdego producenta, który zmieszał, połączył, przetworzył lub poddał dalszej obróbce produkt wytworzony przez ubezpieczonego.
5. PZU ponosi odpowiedzialność wyłącznie:
 - 1) w przypadku kiedy naprawa produktu finalnego jest możliwa i ekonomicznie uzasadniona, tzn. kiedy koszty, które muszą zostać poniesione na usunięcie wad w produkcie finalnym, spowodowanych wadą produktu dostarczonego przez ubezpieczonego, nie przekraczają łącznych kosztów związanych z wytworzeniem produktu finalnego w stanie nieuszkodzonym, za:
 - a) koszty poniesione przez producentów na usunięcie wad w produkcie finalnym,

- b) utracone korzyści z tytułu sprzedaży produktu finalnego po obniżonej cenie, jeżeli pomimo poniesienia kosztów na usunięcie wad w produkcie finalnym, produkt finalny może być sprzedany wyłącznie po obniżonej cenie, z zastrzeżeniem ust. 6,
 - c) koszty wyszukania wadliwych produktów pochodzących od ubezpieczonego przed ich dalszym przetworzeniem,
 - d) koszty wyszukiwania wadliwych produktów finalnych przed ich wprowadzeniem do obrotu,
 - e) koszty składowania przez okres, w którym bez zbędnej zwłoki, nie dłuższy 3 miesiące, można było zagospodarować wadliwe produkty dostarczone przez ubezpieczonego lub wadliwe produkty finalne,
 - f) koszty utylizacji wadliwych produktów dostarczonych przez ubezpieczonego oraz nienaprawionych lub niesprządzonych produktów finalnych po naprawie;
- 2) w przypadku kiedy naprawa produktu finalnego jest niemożliwa lub nie jest ekonomicznie uzasadniona, tzn. kiedy koszty, które muszą zostać poniesione na usunięcie wad w produkcie finalnym, spowodowanych wadą produktu dostarczonego przez ubezpieczonego, przekraczają łączne koszty związane z wytworzeniem produktu finalnego w stanie nieuszkodzonym, za:
- a) koszty nabycia zniszczonych lub uszkodzonych materiałów i surowców, które zostały zmieszane lub połączone w celu wytworzenia produktu finalnego,
 - b) koszty inne niż wymienione w lit. a, poniesione przez producentów na wytworzenie produktu finalnego, który nie może być zbyty,
 - c) koszty składowania przez okres, w którym bez zbędnej zwłoki nie dłuższy 3 miesiące można było zagospodarować wadliwe produkty dostarczone przez ubezpieczonego lub wadliwe produkty finalne,
 - d) koszty utylizacji wadliwych produktów dostarczonych przez ubezpieczonego oraz wadliwych produktów dostarczonych przez ubezpieczonego oraz wadliwych produktów finalnych.
6. W odniesieniu do utraconych korzyści z tytułu sprzedaży produktu finalnego po obniżonej cenie PZU nie pokrywa szkody w części, która stanowi stosunek zapłaty za dostarczony przez ubezpieczonego wadliwy produkt do ceny sprzedaży produktu finalnego w stanie nieuszkodzonym.
7. PZU nie odpowiada za:
- 1) koszty poniesione na zakup wadliwych produktów pochodzących od ubezpieczonego oraz konieczność ich ponownego zakupu, a także za koszty ponownego nabycia produktów finalnych;
 - 2) utracę przez producentów lub inne podmioty zysk, z zastrzeżeniem utraconych korzyści wskazanych w ust. 5;
 - 3) koszty transportu wszelkiego rodzaju;
 - 4) szkody wynikłe z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju;
 - 5) jakiegokolwiek inne straty niż objęte ubezpieczeniem stosownie do postanowień ust. 5.

KLAUZULA NR 20

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY POLEGAJĄCE NA POKRYCIU KOSZTÓW DEMONTAŻU WADLIWYCH PRODUKTÓW

(OC ZA SZKODY POLEGAJĄCE NA POKRYCIU KOSZTÓW DEMONTAŻU WADLIWYCH PRODUKTÓW)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i postanowień Klauzuli nr 18, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody poniesione przez osoby trzecie, wynikłe z czynności lub działań polegających na zlokalizowaniu wadliwego produktu, usunięciu, demontażu lub odsłonięciu wadliwych produktów oraz na montażu, umocowaniu lub położeniu produktów bez wad.
2. PZU nie odpowiada za koszty i straty:
 - 1) wynikłe z sytuacji, w których ubezpieczony sam zainstallował lub zamontował wadliwy produkt lub też zlecił jego montaż czy instalację we własnym imieniu i na własny rachunek;
 - 2) wynikłe z zakupu produktu wolnego od wad, w tym także kosztów jego transportu;

- 3) gdy wadliwy produkt stanowi część składową lub element wyposażenia pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i wodnych oraz kosmicznych, chyba, że ubezpieczony nie wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności nie mógł wiedzieć, że jego produkty są wykorzystywane do takich celów;
 - 4) gdy wadliwy produkt stanowi część składową i trwałe jest połączone z budynkiem, budowlą lub obiektem małej architektury.
3. W sytuacji gdy wymontowanie wadliwego produktu nie jest możliwe, opłacalne czy też racjonalnie uzasadnione, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje koszty postępowania zastępczego, nie przekraczające jednak kosztów wymiany wadliwego produktu. W ramach postępowania zastępczego zamiast wymiany wadliwego produktu zostaje podjęty inny odpowiedni środek w celu zapobieżenia powstaniu szkody.

KLAUZULA NR 21

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY W RZECZACH WYPRODUKOWANYCH ZA POMOCĄ WADLIWYCH MASZYN I URZĄDZEŃ

(OC ZA SZKODY W RZECZACH WYPRODUKOWANYCH ZA POMOCĄ WADLIWYCH MASZYN I URZĄDZEŃ)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i postanowień Klauzuli nr 18, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody poniesione przez producenta w rzeczach ruchomych wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń wyprodukowanych, dostarczonych, wyremontowanych, zamontowanych lub konserwowanych przez ubezpieczonego.
2. PZU ponosi odpowiedzialność wyłącznie:
 - 1) w przypadku, kiedy naprawa wadliwych rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń jest możliwa i ekonomicznie uzasadniona, tzn. kiedy koszty, które muszą zostać poniesione na usunięcie wad nie przekraczają łącznych kosztów związanych z wytworzeniem rzeczy w stanie nieuszkodzonym, za:
 - a) koszty poniesione przez producenta na usunięcie wad w rzeczach wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń,
 - b) koszty wyszukiwania wadliwych rzeczy przed wprowadzeniem ich do obrotu przez producenta,
 - c) utracone korzyści z tytułu sprzedaży rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń po obniżonej cenie, jeżeli pomimo poniesionych kosztów na usunięcie wad, wyprodukowane lub poddane obróbce rzeczy mogą być sprzedane wyłącznie, po obniżonej cenie,
 - d) koszty składowania rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń w okresie, w którym bez zbędnej zwłoki, nie dłuższym niż 3 miesiące, można było je zagospodarować,
 - e) koszty utylizacji rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń;
 - 2) w przypadku, kiedy naprawa rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń jest niemożliwa lub nie jest ekonomicznie uzasadniona, tzn. kiedy koszty, które muszą zostać poniesione na usunięcie wad w produkcie przekraczają łączne koszty związane z wytworzeniem produktu w stanie nieuszkodzonym, za:
 - a) koszty nabycia rzeczy poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń,
 - b) koszty, inne niż wymienione w lit. a, poniesione przez producenta na wyprodukowanie lub obróbkę tych rzeczy, z wyłączeniem kosztów poniesionych na zakup wadliwej maszyny lub urządzenia,
 - c) koszty składowania rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń w okresie, w którym bez zbędnej zwłoki, nie dłuższym niż 3 miesiące, można było je zagospodarować,
 - d) koszty utylizacji wadliwych rzeczy nienaprawionych lub niesprzedanych.
3. PZU nie odpowiada za:
 - 1) szkody wynikłe z opóźnienia;

- 2) utracone korzyści, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1 lit. c;
- 3) koszty transportu;
- 4) straty inne niż określone w ust. 2.

KLAUZULA NR 23

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE W RZECZACH WNIESIONYCH PRZEZ GOŚCI HOTELOWYCH W ZWIĄZKU Z ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ UTRZYMUJĄCYCH HOTELE I PODOBNE ZAKŁADY

(OC ZA SZKODY W RZECZACH WNIESIONYCH DO HOTELU)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność ubezpieczonego, gdy w związku z prowadzoną działalnością hotelarską jest on zobowiązany w myśl przepisów prawa do naprawienia szkody w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych.
2. PZU nie odpowiada za szkody powstałe w:
 - 1) rzeczach oddanych na przechowanie;
 - 2) pojazdach lub ich wyposażeniu lub rzeczach w nich pozostawionych.

KLAUZULA NR 23A

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY WYRZĄDZONE W RZECZACH WNIESIONYCH PRZEZ GOŚCI HOTELOWYCH W ZWIĄZKU Z ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ UTRZYMUJĄCYCH HOTELE I PODOBNE ZAKŁADY, W TYM ZA SZKODY W RZECZACH ODDANYCH NA PRZECHEWANIE

(OC ZA SZKODY W RZECZACH WNIESIONYCH DO HOTELU Z WŁĄCZENIEM PRZECHEWANIA)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność ubezpieczonego, gdy w związku z prowadzoną działalnością hotelarską jest on zobowiązany w myśl przepisów prawa do naprawienia szkody w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych.
2. PZU nie odpowiada za szkody powstałe w:
 - 1) rzeczach oddanych na przechowanie, z zastrzeżeniem ust. 3;
 - 2) pojazdach lub ich wyposażeniu albo rzeczach w nich pozostawionych;
 - 3) powstałych w mieniu powierzonym ubezpieczonemu do obróbki, naprawy, czyszczenia, konserwacji, serwisowania lub innych usług o podobnym charakterze;
 - 4) powstałych w mieniu, z którego ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 5) polegających na zaginięciu, zamianie, brakach inwentarзовых мienia, powstałych w związku z poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, oszustwem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych przez ubezpieczonego.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność za szkody w mieniu przechowywanym przez ubezpieczonego, o którym mowa w art. 849 § 3 k.c., pod warunkiem przechowywania tego mienia w zamkniętym schowku: skarbcu, szafie pancерnej, szafie stalowej lub kasecie metalowej przytwierdzonej do stałego elementu pomieszczenia oraz prowadzenia ewidencji przyjmujących dane do przechowania przedmiotów, zawierających następujące dane:
 - 1) dokładne określenie i opis przedmiotu wraz z podaniem jego wartości;
 - 2) datę oddania do przechowania;
 - 3) podpis oddającego przedmiot do przechowania;
 - 4) datę odebrania przedmiotu z przechowania;
 - 5) podpis odbierającego przedmiot z przechowania.
4. Ochrona ubezpieczeniowa, o której mowa w ust. 3, udzielana jest w kwocie stanowiącej 50% podlimitu odpowiedzialności ustalonego dla niniejszej klauzuli w ramach sumy gwarancyjnej, przy czym kwota ta nie może być większa niż 100.000 PLN.

5. W razie kradzieży mienia, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu policję. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował się do obowiązku określonego w zdaniu poprzedzającym, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

KLAUZULA NR 26

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY SPÓWODOWANE DZIAŁANIEM MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH LUB FAJERWERKÓW

(OC ZA SZKODY SPÓWODOWANE DZIAŁANIEM MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH LUB FAJERWERKÓW)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody spowodowane działaniem materiałów wybuchowych lub fajerwerków.
2. PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie działalności nieobjętej umową ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 63

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY Z TYTUŁU ZARZĄDZANIA DROGAMI

(OC ZA SZKODY Z TYTUŁU ZARZĄDZANIA DROGAMI)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, PZU obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną, gdy w związku z administrowaniem i zarządzaniem publicznymi drogami ubezpieczony jest zobowiązany do naprawienia szkody powstałej w pasie drogowym, w znaczeniu nadanym pojęciu pasa drogowego w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 260 z późn. zm.).
2. PZU nie odpowiada za:
- 1) kolejne szkody, powstałe z tej samej przyczyny w danym miejscu po upływie 72 godzin od zgłoszenia pierwszej szkody ubezpieczonemu lub PZU;
 - 2) szkody powstałe w związku z zalaniem drogi przez nienależycie działające urządzenia odprowadzające wodę z pasa drogowego, w tym również nienależytym odwodnieniem drogi przez rowy odprowadzające w przypadku wystąpienia deszczu nawalnego;
 - 3) szkody powstałe w miejscach, w których prowadzone są roboty drogowe, jeżeli miejsca te nie były oznakowane zgodnie z wymogami określonymi w przepisach o ruchu na drogach oraz innych aktualnych przepisach;
 - 4) szkody powstałe w szybach, elementach oświetlenia pojazdów i na powierzchni lakierowanej na skutek uderzenia kamieni lub przedmiotów znajdujących się na pasie drogi.
3. Ubezpieczony zobowiązany jest do:
- 1) niezwłocznego oznakowania miejsca, w którym zdarzyła się szkoda;
 - 2) prowadzenia dokumentacji zgłoszeń o miejscach stanowiących zagrożenie dla korzystających z pasa drogowego, za który ubezpieczony ponosi odpowiedzialność;
 - 3) usuwania zagrożeń, o których mowa w pkt 2, w ciągu 72 godzin od przyjętej i potwierdzonej na piśmie wiadomości;
 - 4) stosowania się do aktualnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie określenia zasad odśnieżania i usuwania gołedzi na drogach publicznych oraz przepisów wewnętrznych obowiązujących u ubezpieczonego.

KLAUZULA NR 63A

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY Z TYTUŁU ŚWIADCZENIA USŁUG UTRZYMANIA DRÓG

(OC PODMIOTÓW ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI UTRZYMANIA DRÓG)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, PZU obejmuje ochroną

ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną, gdy w związku z świadczeniem usług: zimowe utrzymanie dróg, sprzątanie dróg oraz pasa przydrogowego, chodników i placów, parkingów, ubezpieczony jest zobowiązany do naprawienia szkody powstałej w wyniku wykonywania wyżej wymienionych usług.

2. PZU nie odpowiada za:

- 1) szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu upraw i nasadzeń na gruntach przylegających do sprzątanej powierzchni;
- 2) szkody powstałe w szybach, elementach oświetlenia pojazdów i na powierzchni lakierowanej na skutek uderzenia kamieni lub przedmiotów znajdujących się na sprzątanej powierzchni.

KLAUZULA NR 64

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY Z TYTUŁU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI POMOCY DROGOWEJ LUB AUTOHOLOWANIA

(OC Z TYTUŁU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI POMOCY DROGOWEJ LUB AUTOHOLOWANIA)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, PZU obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną, gdy w związku z wykonywaną działalnością polegającą na świadczeniu usług pomocy drogowej lub autoholowania ubezpieczony jest zobowiązany do naprawienia wyrządzonej szkody.
2. PZU nie odpowiada za szkody:
- 1) powstałe w mieniu pozostawionym w pojazdach mechanicznych;
 - 2) powstałe wskutek użycia przez ubezpieczonego pojazdu nieprzystosowanego do przewozu danego rodzaju pojazdu mechanicznego, niesprawnego technicznie lub prowadzonego przez osobę nie posiadającą odpowiednich uprawnień;
 - 3) powstałe w wyniku wydania pojazdu osobie nieuprawnionej.
3. Ochrona jest udzielana pod warunkiem, że każdorazowo przed wykonaniem holowania pojazdu na lawecie lub innym przystosowanym do tego pojeździe sporządzona zostanie dokumentacja zdjęciowa blacharki lub widoczných uszkodzeń części mechanicznych, jeżeli po wypadku komunikacyjnym sporządzony został protokół policji. Jeżeli nie został sporządzony protokół policji, należy sporządzić protokół z oględzin pojazdu uwzględniający usterki blacharki i elementów mechanicznych, potwierdzony dokumentacją zdjęciową podpisaną przez ubezpieczonego oraz właściciela lub posiadacza pojazdu mechanicznego lub inną osobę uprawnioną do jego podpisania.

KLAUZULA NR 66

ROZSZERZENIE ZAKRESU ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY SPÓWODOWANE PRZENIESIENIEM CHORO B ZAKAŻNYCH I ZAKAŻEN

(OC ZA SZKODY SPÓWODOWANE PRZENIESIENIEM CHORO B ZAKAŻNYCH I ZAKAŻEN)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń.
2. PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
- 1) powstałe w następstwie działalności nie objętej umową ubezpieczenia;
 - 2) spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych lub zakażeń, o których istnieniu w chwili zawierania umowy ubezpieczony wiedział;
 - 3) spowodowane przeniesieniem choroby Creutzfeldta – Jacoba lub innych encefalopatii gąbczastych oraz HIV;
 - 4) powstałe w następstwie wykonywania tatuaży.

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO OWU – POSTANOWIENIA DODATKOWE PZU HOTEL

1. Z zachowaniem pozostałych postanowień OWU niezmienionych niniejszymi postanowieniami dodatkowymi oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony umowy ubezpieczenia postanawiają, że w umowie ubezpieczenia podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w formie hotelu, w ramach ubezpieczenia assistance w zakresie usług, o których mowa w § 36 ust. 1 i 3 OWU, ubezpieczonymi są także osoby korzystające z usług hotelu, zwane dalej „gośćmi hotelowymi”.
2. Przez działalność gospodarczą w formie hotelu, o której mowa w ust. 1, należy rozumieć działalność polegającą na świadczeniu usług krótkotrwalego ogólnodostępnego wynajmowania domów, mieszkań, pokoi, miejsc noclegowych oraz na świadczeniu usług z tym związanych, prowadzeniu restauracji, baru, kawiarni, parkingu.
3. Zakres ochrony ubezpieczeniowej podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w formie hotelu można rozszerzyć o następujące klauzule dodatkowe:
 - 1) w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów o:
 - a) klauzulę ubezpieczenia kosztów awaryjnej wymiany wody w basenie;
 - b) klauzulę ubezpieczenia ryzyka utraty zysku;
 - 2) w zakresie ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku o klauzulę sprzeniewierzenia mienia przez pracownika ubezpieczonego;na zasadach określonych w poniższych klauzulach dodatkowych za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej.

KLAUZULE DODATKOWE

KLAUZULA UBEZPIECZENIA KOSZTÓW AWARYJNEJ WYMIANY WODY W BASENIE

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ubezpieczenia rozszerzony zostaje do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU o koszty wymiany wody w basenie (krytym lub otwartym) znajdującym się na terenie hotelu.
2. PZU pokrywa poniesione i udokumentowane przez ubezpieczonego koszty awaryjnej wymiany wody w basenie w następstwie:
 - 1) zanieczyszczenia lub skażenia wody w basenie będącego następstwem szkody, za którą PZU przyjął odpowiedzialność w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów, potwierdzonego przez Stację Sanitarno-Epidemiologiczną;
 - 2) ryzyka nieumyślnego zanieczyszczenia wody przez użytkowników basenu;– jeżeli zanieczyszczenie lub skażenie wody w basenie miało miejsce w okresie ubezpieczenia.
3. Ubezpieczeniem nie są objęte koszty związane z:
 - 1) normalną eksploatacją i użytkowaniem basenu, w tym filtrowaniem, czyszczeniem i dezynfekcją wody, utratą wody i jej uzupełnianiem w trakcie użytkowania basenu;
 - 2) zanieczyszczeniem wody w basenie, z przyczyn innych niż określone w ust. 2;
 - 3) zanieczyszczeniem wody spowodowanym przez zwierzęta;
 - 4) basenem nieużytkowanym przez okres dłuższy niż 30 dni.
4. Limit odpowiedzialności PZU obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia.
5. Limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę każdego wypłaconego z tego tytułu odszkodowania. Ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą. W przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA RYZYKA UTRATY ZYSKU

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, ubezpieczeniem objęty jest utracony zysk, rozumiany zgodnie z ust. 3, który ubezpieczony osiągnąłby z tytułu prowadzenia działalności hotelarskiej, gdyby prowadzona przez niego działalność w miejscu ubezpieczenia nie została

przerwana albo zakłócona na skutek szkody w mieniu zaistniałej w miejscu ubezpieczenia – w okresie ubezpieczenia.

2. Zakresem ubezpieczenia objęta jest utrata zysku, spowodowana przerwą bądź zakłóceniem prowadzonej działalności hotelarskiej, które wyłącza możliwość świadczenia usług w ramach działalności hotelarskiej w całości lub części – będących następstwem szkody w mieniu, za którą PZU przyjął odpowiedzialność na podstawie umowy ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów, o którym mowa w § 4 ust. 2 i 4 OWU.
3. Przez utracony zysk należy rozumieć kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wartością przychodu, jaki ubezpieczony osiągnąłby po zrealizowaniu zamówionych usług świadczonych w ramach działalności hotelarskiej w okresie odszkodowawczym, a kosztami, jakie by poniósł na ich wykonanie, gdyby nie wystąpiła przerwa bądź zakłócenie prowadzonej działalności hotelarskiej spowodowane szkodą w ubezpieczonym mieniu, za którą PZU przyjął odpowiedzialność w zakresie, o którym mowa w § 4 ust. 2 i 4 OWU.
4. Okres odszkodowawczy, o którym mowa w ust. 3, rozpoczyna się od dnia wystąpienia przerwy bądź zakłócenia prowadzonej działalności hotelarskiej, nie wcześniej jednak niż od dnia zgłoszenia PZU zajścia wypadku ubezpieczeniowego i trwa do dnia podjęcia przez ubezpieczonego działalności hotelarskiej w zakresie, w jakim prowadzona była przed wystąpieniem przerwy lub zakłócenia w tej działalności.
5. Odpowiedzialność PZU z tytułu utraty zysku ograniczona jest do strat powstałych w czasie określonego w umowie ubezpieczenia maksymalnego okresu odszkodowawczego.
6. Maksymalny okres odszkodowawczy, o którym mowa w ust. 5, nie może być dłuższy niż 3 miesiące i określony jest dla jednej przerwy lub zakłócenia w prowadzonej działalności hotelarskiej.
7. Warunkiem przyjęcia przez PZU odpowiedzialności z tytułu utraty zysku jest prowadzenie przez ubezpieczonego ksiąg rachunkowych zgodnie z ustawą o rachunkowości i wydanych na podstawie tej ustawy przepisami wykonawczymi.
8. W przypadku każdej szkody ma zastosowanie franszyza redukcyjna w wysokości stanowiącej równowartość kwoty odpowiadającej dwóm dniom średniej wartości utraconego zysku w okresie odszkodowawczym.
9. Limit odpowiedzialności PZU ustalany jest dla każdego miejsca ubezpieczenia oddzielnie w oparciu o ewidencję księgową prowadzoną przez ubezpieczonego dla danego miejsca ubezpieczenia i powinien odpowiadać najwyższemu zyskowi osiągniętemu w wyniku świadczenia usług w ramach działalności hotelarskiej w okresie wybranego jednego, dwóch albo trzech miesięcy z 12 kolejnych miesięcy przed zawarciem umowy ubezpieczenia ustalonego jako maksymalny okres odszkodowawczy określony w umowie ubezpieczenia.
10. Limit odpowiedzialności ulega zmniejszeniu o kwotę wypłaconego odszkodowania. Ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić go o kwotę odpowiadającą wysokości wypłaconego odszkodowania za zapłatą dodatkowej składki. W przypadku uzupełnienia limitu odpowiedzialności podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu dodatkowej składki, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.
11. PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane:
 - 1) brakiem wystarczających środków niezbędnych do odbudowy lub naprawy zniszczonego mienia w jak najszybszym trybie, także w przypadku gdy brak ten wynika z wysokością uzyskanej kwoty odszkodowania lub niedobezpieczenia mienia w ramach ubezpieczenia od ognia i innych żywiołów;
 - 2) innowacjami i ulepszeniami wprowadzonymi w trakcie odbudowy lub naprawy zniszczonego mienia;
 - 3) decyzją organów administracji publicznej, która opóźnia lub uniemożliwia odbudowę lub naprawę zniszczonego mienia, lub dalsze prowadzenie działalności hotelarskiej przez ubezpieczonego;
 - 4) nieuzasadnioną zwłoką w odbudowie lub odtwarzaniu dotkniętego szkodą mienia i ponownym podjęciem działalności gospodarczej;
 - 5) aktami terroryzmu.

12. Ponadto odpowiedzialność PZU nie obejmuje strat będących wynikiem innej działalności gospodarczej ubezpieczonego niż prowadzona przez ubezpieczonego działalność hotelarska.
 13. Wysokość szkody ustala się następująco:
 - 1) ustalenie wysokości szkody następuje na podstawie dokumentów potwierdzających zajście wypadku ubezpieczeniowego uniemożliwiającego prowadzenie działalności hotelarskiej oraz w oparciu o ewidencję księgową prowadzoną przez ubezpieczonego;
 - 2) wartość utraconego zysku wyliczana jest za okres odszkodowawczy, w wysokości różnicy pomiędzy przychodami, jakie ubezpieczony osiągnąłby po zrealizowaniu zamówionych usług w ramach działalności hotelarskiej, a kosztami jakie by poniósł na ich wykonanie, gdyby nie wystąpił wypadek ubezpieczeniowy; wartość tę ustala się na podstawie udokumentowanych rezerwacji, umów, przedpłat.
 14. Ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest:
 - 1) powiadomić PZU o wystąpieniu przerwy bądź zakłócenia w prowadzonej działalności hotelarskiej w terminie 3 dni roboczych od chwili wystąpienia przerwy bądź zakłócenia;
 - 2) powiadomić PZU o zakończeniu przerwy bądź zakłócenia w działalności hotelarskiej w przypadku, gdy okres przerwy bądź zakłócenia był krótszy niż określony w umowie ubezpieczenia maksymalny okres odszkodowawczy.
- KLAUZULA SPRZENIEWIERZENIA MIENIA PRZEZ PRACOWNIKA UBEZPIECZONEGO**
1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ubezpieczenia rozszerzony zostaje, do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU, o szkody powstałe w okresie ubezpieczenia w następującym ubezpieczonym mieniu: w wartościach pieniężnych,
 - urządzeniach i wyposażeniu oraz niskocennych składnikach majątku – na skutek sprzeniewierzenia dokonanego przez pracownika ubezpieczonego.
 2. Przez sprzeniewierzenie rozumie się bezprawne uzyskanie korzyści majątkowej przez pracownika ubezpieczonego albo przez pracownika ubezpieczonego i współdziałające z nim osoby trzecie, działające na szkodę ubezpieczonego.
 3. Przez pracownika, o którym mowa w ust. 1 i 2, należy rozumieć:
 - 1) osobę fizyczną zatrudnioną przez ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę oraz studentów odbywających u ubezpieczonego staż;
 - 2) członków zarządu oraz prokurentów ubezpieczonego.
 4. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody:
 - 1) spowodowane utratą dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przez ubezpieczonego;
 - 2) wyrządzone przez pracownika, co do którego powzięto wiadomość o dokonanych przez niego uprzednio sprzeniewierzeniach mienia ubezpieczonego, niezależnie od tego czy w dacie wyrządzenia takiej szkody pracownik ten był zatrudniony przez ubezpieczonego;
 - 3) ujawnione w wyniku inwentaryzacji albo wyliczenia rachunku zysków i strat;
 - 4) wynikiłe z utraty ksiąg rachunkowych, danych oraz nośników danych.
 5. Limit odpowiedzialności PZU obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia.
 6. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwotę każdego wypłaconego z tego tytułu odszkodowania. Ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą. W przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.

ZAŁĄCZNIK NR 3 DO OWU – POSTANOWIENIA DODATKOWE PZU APTEKA

1. Z zachowaniem pozostałych postanowień OWU niezmienionych niniejszymi postanowieniami dodatkowymi oraz za zapłatą dodatkowej składki, strony umowy ubezpieczenia postanawiają, że w umowie ubezpieczenia podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w formie apteki, zakres ochrony ubezpieczeniowej w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, zostaje rozszerzony o szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania leku z tym, że PZU nie odpowiada za szkody powstałe wskutek niezabezpieczenia lub nienależytego zabezpieczenia preparatów i substancji służących do wykonywania leków.
2. Przez działalność gospodarczą w formie apteki, o której mowa w ust. 1, należy rozumieć działalność określoną w ustawie z dnia 6 września 2001 roku Prawo farmaceutyczne, polegającą na świadczeniu usług farmaceutycznych, obejmujących w szczególności wydawanie produktów leczniczych, wyrobów medycznych, sporządzaniu leków recepturowych, sporządzaniu leków aptecznych, udzielaniu informacji o produktach leczniczych i wyrobach medycznych.
3. Zakres ochrony ubezpieczeniowej można rozszerzyć o następujące klauzule dodatkowe:
 - 1) klauzulę utylizacji leków i utraty dokumentów niezbędnych do refundacji leków lub wyrobów medycznych;
 - 2) klauzulę zniszczenia leków wskutek niezachowania parametrów temperatury;
 - 3) klauzulę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej farmaceuty i technika farmaceutycznego;na zasadach określonych w poniższych klauzulach dodatkowych.

KLAUZULE DODATKOWE

KLAUZULA UBEZPIECZENIA KOSZTÓW UTYLIZACJI LEKÓW I UTRATY DOKUMENTÓW NIEZBĘDNYCH DO REFUNDACJI LEKÓW LUB WYROBÓW MEDYCZNYCH

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ubezpieczenia rozszerzony zostaje, do ustalonego w niniejszej klauzuli limitu odpowiedzialności PZU, o następujące koszty:
 - 1) utylizacji zniszczonych leków;
 - 2) powstałe wskutek utraty dokumentów niezbędnych do refundacji leków lub wyrobów medycznychna zasadach określonych w ust. 2 i 3 pod warunkiem, że koszty te powstały w następstwie szkody w ubezpieczonym mieniu, w zakresie objętym umową ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów, za którą PZU ponosi odpowiedzialność.
2. PZU obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty:
 - 1) w granicach sum ubezpieczenia określonych dla środków obrotowych objętych ubezpieczeniem od ognia i innych żywiołów;
 - 2) poniesione w okresie do 6 miesięcy od dnia wystąpienia szkody.
3. W zakresie szkody powstałej wskutek utraty dokumentów niezbędnych do refundacji leków lub wyrobów medycznych PZU wypłaca odszkodowanie do wysokości jednej średniej kwoty refundacji otrzymanej przez ubezpieczonego od podmiotu zobowiązanego przepisami prawa do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych, obliczonej na podstawie średnich kwot refundacji uzyskanych przez ubezpieczonego z ostatnich 6 okresów refundacji (czyli okresów rozliczeniowych z powołanym ustawą organem, który dokonuje refundacji) bezpośrednio poprzedzających dzień wystąpienia szkody oraz nie więcej niż 100% stanu środków obrotowych (leków) na dzień wystąpienia szkody, z tym że:
 - 1) PZU wypłaca odszkodowanie w wysokości 1/15 średniej kwoty refundacji ustalonej zgodnie z niniejszymi postanowieniami za każdy dzień od pierwszego dnia okresu refundacji do dnia, w którym wystąpiła szkoda;
 - 2) w przypadku ubezpieczonego, który rozpoczyna działalność apteki, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się po upływie 6 pełnych okresów refundacji.
4. Suma ubezpieczenia środków obrotowych, o której mowa w ust. 2 pkt 1, ulega pomniejszeniu o kwotę kosztów

wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tej sumy opłacając składkę uzupełniającą. W przypadku uzupełnienia sumy ubezpieczenia, podwyższona suma stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NIEZACHOWANIA PARAMETRÓW TEMPERATURY

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerzony zostaje do ustalonego w umowie ubezpieczenia limitu odpowiedzialności PZU, w odniesieniu do będących przedmiotem ubezpieczenia środków obrotowych (leków), przechowywanych w urządzeniach chłodniczych w temperaturze nie wyższej niż 10°C (stopni Celsjusza), o szkody powstałe w okresie ubezpieczenia wskutek niezachowania parametrów temperatury.
2. Za niezachowanie parametrów temperatury uznaje się utratę przydatności środków obrotowych (leków) na skutek ich zepsucia w wyniku podwyższenia się temperatury przechowywania w urządzeniu chłodniczym w następujące:
 - 1) przerwy w dostawie prądu trwającej dłużej niż 2 godziny, z wyłączeniem przerw w dostawie prądu z winy zakładu energetycznego;
 - 2) uszkodzenia urządzeń chłodniczych w wyniku przepięcia.
3. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe wskutek:
 - 1) niewłaściwego przechowywania środków obrotowych (leków);
 - 2) mechanicznego uszkodzenia opakowań leków;
 - 3) przedwczesnego włączenia w instalacji elektrycznej (nie spowodowanych wyładowaniami atmosferycznymi).
4. Ustalony w umowie ubezpieczenia limit odpowiedzialności PZU obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia.
5. Wysokość limitu odpowiedzialności PZU deklaruje ubezpieczający kierując się przewidywaną możliwością maksymalnej straty w okresie ubezpieczenia.
6. Limit odpowiedzialności PZU ulega pomniejszeniu o kwotę całego odszkodowania i kosztów wypłaconych z tytułu ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może za zgodą PZU uzupełnić wysokość tego limitu opłacając składkę uzupełniającą. W przypadku uzupełnienia limitu, podwyższony limit stanowi granicę odpowiedzialności PZU od dnia następnego po zapłaceniu składki uzupełniającej, albo od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZAWODOWEJ FARMACEUTY I TECHNIKA FARMACEUTYCZNEGO

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki, zakresem ubezpieczenia obejmuje się odpowiedzialność cywilną za szkodę na osobie lub szkodę rzeczową wyrządzoną osobie trzeciej, gdy w związku z określoną w umowie ubezpieczenia działalnością zawodową farmaceuty i technika farmaceutycznego ubezpieczony zobowiązany jest do naprawienia szkody.
2. Przez farmaceutę rozumie się osobę posiadającą tytuł magistra farmacji z prawem do wykonywania zawodu farmaceuty, przez technika farmaceutycznego rozumie się osobę posiadającą specjalistyczne wykształcenie farmaceutyczne na poziomie średnim.
3. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody powstałe:
 - 1) w czasie wykonywania przez ubezpieczonego czynności zawodowych bądź prowadzenia działalności w okresie trwania działań wojennych, stanu wojennego lub wyjątkowego, niepokojów społecznych oraz powstałe w następstwie aktów sabotażu lub terroryzmu;

- 2) wskutek wprowadzenia do obrotu produktu niedopuszczonego do stosowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub nie posiadającego ważnego atestu (certyfikatu, zezwolenia) dopuszczającego do obrotu, o ile atest (certyfikat, zezwolenie) jest wymagany przez obowiązujące przepisy prawa, a stan lub właściwości produktu miały wpływ na powstanie szkody;
 - 3) wyrządzone wskutek zastosowania surowców farmaceutycznych niedopuszczonych do wytwarzania produktów leczniczych w postaci leków aptecznych lub recepturowych, jeżeli właściwości tych surowców miały wpływ na powstanie szkody;
 - 4) powstałe w wyniku używania produktu niezgodnie z jego przeznaczeniem lub załączoną instrukcją obsługi lub innym dokumentem opisującym właściwości produktu oraz sposób jego wykorzystania;
 - 5) powstałe w wyniku udziału w badaniach klinicznych lub badaniach nad lekami;
 - 6) powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego;
 - 7) spowodowane wycofaniem z rynku wadliwej partii produktu;
 - 8) wskutek działalności dydaktycznej w uczelniach medycznych, badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie farmacji;
 - 9) w następstwie naruszenia przepisów o zabezpieczeniu leków silnie działających, środków psychotropowych, narkotyków;
 - 10) wskutek sprzedaży lub wydania leku, na który wymagana jest recepta, bez recepty;
 - 11) w środowisku naturalnym w następstwie niewłaściwego składowania śmieci, odpadów i odprowadzania ścieków;
 - 12) wskutek przekroczenia umówionego terminu wykonania produktu leczniczego.
4. Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcie produkt należy rozumieć produkt leczniczy lub wyrób medyczny w rozumieniu ustawy Prawo farmaceutyczne, produkt spełniający kryteria produktu leczniczego oraz kryteria innego rodzaju produktu, określone innymi przepisami do którego stosuje się przepisy ustawy Prawo farmaceutyczne.
 5. Odpowiedzialność PZU ograniczona jest do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe, które zaszły w okresie ubezpieczenia. Suma gwarancyjna ustalana jest w odniesieniu do jednego ubezpieczonego.

ZAŁĄCZNIK NR 4 DO OWU – WYMOGI W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA PRZECIWKRADZIEŻOWYCH UBEZPIECZONEGO MIENIA ORAZ LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU DLA WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH

KONSTRUKCJA BUDYNKÓW I LOKALI ORAZ ZABEZPIECZENIE OKIEN, DRZWI I INNYCH OTWORÓW ZEWNĘTRZNYCH

§ 1

1. Ubezpieczone mienie – z zastrzeżeniem § 2 – powinno znajdować się w budynkach wykonanych z materiałów i w technologii właściwej dla przeznaczenia użytkowego danego budynku – zgodnie z przepisami prawa budowlanego. Elementy konstrukcyjne budynków i wyodrębnionych w nich lokali tj. ściany, okna, drzwi, podłogi, stropy, dachy powinny być w należytym stanie technicznym, o konstrukcji niemożliwej do zdemontowania w prosty i łatwy sposób bez równoczesnego jej uszkodzenia lub zniszczenia przy użyciu narzędzi.
2. Ponadto powinny być spełnione następujące warunki:
 - 1) budynek lub lokal, w którym znajduje się ubezpieczone mienie nie może posiadać niezabezpieczonych otworów, przez które możliwy byłby dostęp do ubezpieczonego mienia bez włamania; drzwi, okna oraz zabezpieczenia innych otworów zewnętrznych budynku lub lokalu muszą być w należytym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez pozostawienia śladów stanowiących dowód użycia siły i narzędzi:
 - a) drzwi zewnętrzne muszą być zamknięte na dwa różne zamki wielozastawkowe lub jeżeli ze względów konstrukcyjnych stosowanie zamków nie jest możliwe – co najmniej na dwie różne klódki wielozastawkowe zawieszane na oddzielnych skoblach albo na jeden zamek o podwyższonej odporności na włamanie potwierdzonej atestem lub certyfikatem, świadectwem kwalifikacji jakości lub innym dokumentem wydanym przez upoważnioną jednostkę,
 - b) w drzwiach dwuskrzydłowych, jedno skrzydło musi być unieruchomione u góry i u dołu przy pomocy blokad zainstalowanych od wewnątrz lokalu,
 - c) drzwi oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki, które można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie,
 - d) oszklenia okien, drzwi i innych otworów zewnętrznych lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, do których jest dostęp z ulic, bram, dachów, przybudówek, balkonów i tarasów, muszą być w należytym stanie technicznym i tak osadzone w ramach, aby wyjęcie szyby nie było możliwe bez uprzedniego jej rozbicia oraz zabezpieczone kratami, antywłamaniowymi roletami lub żaluzjami mającymi świadectwo kwalifikacyjne upoważnionej jednostki albo okienkami; kraty, rolety, żaluzje lub okiennice powinny być takiej konstrukcji oraz tak założone i zamknięte, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez uprzedniego ich uszkodzenia przy pomocy narzędzi; ruchome przeciwwłamaniowe osłony mechaniczne powinny być zamknięte co najmniej na jedną klódkę wielozastawkową lub inne atestowane zabezpieczenie uniemożliwiające otwarcie bez włamania;
 - 2) jeżeli drzwi zewnętrzne do budynku lub jego wydzielonej części, w której znajduje się ubezpieczone mienie nie są zabezpieczone zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 1 lit. a, wówczas wymagania dotyczące drzwi zewnętrznych odnoszą się do drzwi wewnętrznych prowadzących do poszczególnych lokali, z zastrzeżeniami wymienionymi w pkt 3;
 - 3) gdy ubezpieczone mienie znajduje się w lokalu mieszczącym się w budynku biurowym, galerii (centrum) handlowej lub handlowo-rozrywkowej, dla którego ustanowiono całonocny dozór, dopuszcza się:
 - a) zamknięcie drzwi wewnętrznych prowadzących do poszczególnych lokali na jeden zamek wielozastawkowy lub

b) zabezpieczenie wejścia do lokalu handlowego antywłamaniową roletą zamykaną na jeden zamek wielozastawkowy w przypadku, gdy lokal nie posiada drzwi.

3. Przez zamek wielozastawkowy należy rozumieć zamek posiadający przynajmniej dwie ruchome zastawki służące do blokowania zasuwki zamka. Ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie naciągów profilowanych w kluczu.
4. Przez dozór, o którym mowa w niniejszym paragrafie ust. 2 pkt 3 i ust. 5 pkt 1, § 2 ust. 1 oraz § 3 ust. 1, należy rozumieć ochronę ubezpieczonego mienia wykonywaną w zorganizowany sposób przez pracowników koncesjonowanego przedsiębiorstwa ochrony osób i mienia (agencji ochrony mienia), którzy mają obowiązek obchodów dozorowanego budynku, potwierdzonych zapisem na elektronicznych nośnikach monitorujących ich pracę, o ile takie istnieją albo przez pracowników ubezpieczonego wykonujących zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony.
5. Postanowienia ust. 2 w części dotyczącej mechanicznego zabezpieczenia oszkleń nie mają zastosowania jeśli:
 - 1) ustanowiono poza godzinami urzędowania dozór danego budynku lub lokalu, wewnętrzny lub zewnętrzny lub
 - 2) budynek lub lokal wyposażono w elektroniczny system sygnalizacji włamania i napadu oraz system transmisji alarmu:
 - a) o działaniu miejscowym ze stałym adresatem (odbiorcą) alarmu, którym może być ubezpieczony bądź osoba wyznaczona przez ubezpieczonego jako odpowiedzialna za odbiór sygnału alarmu i podjęcie działań interwencyjnych lub
 - b) włączony do systemu monitorowania alarmów policji bądź koncesjonowanego przedsiębiorstwa ochrony osób i mienia (agencji ochrony mienia) z obowiązkiem interwencji lub
 - 3) oszklenia w budynku lub lokalu wykonane są ze szkła warstwowego o zwiększonej odporności na rozbitcie – co najmniej klasy P2, stwierdzonej stosownym atestem lub certyfikatem, lub innym dokumentem wydanym przez upoważnioną do tego jednostkę.

§ 2

1. Mienie przeznaczone do sprzedaży, którego wartość nie przekracza 8.000 PLN może być przechowywane w kioskach lub budkach straganowych zabezpieczonych w sposób określony w § 1 ust. 2 pod warunkiem, że znajdują się one na terenie oświetlonym w porze nocnej i dozorowanym przez pracownika ochrony co najmniej poza godzinami prowadzenia działalności gospodarczej.
2. Ruchome elementy konstrukcyjne budek straganowych, z wyjątkiem drzwi i okien, których sposób zabezpieczenia określa § 1 ust. 2, muszą być zamknięte na zamki lub klódki wielozastawkowe w ilości przewidzianej konstrukcyjnie dla ich należytego zabezpieczenia.

ZABEZPIECZENIE POJAZDÓW STANOWIĄCYCH ŚRODKI OBROTOWE LUB MIENIE OSÓB TRZECICH

§ 3

1. Samochody oraz inne pojazdy mechaniczne stanowiące środki obrotowe ubezpieczonego lub mienie osób trzecich mogą być przechowywane poza lokalem, na terenie ogrodzonym stałym parkanem, zamkniętym i oświetlonym w porze nocnej oraz całonocowo dozorowanym albo na parkingu strzeżonym.
2. Pojazdy, o których mowa w ust. 1, nie mogą mieć kluczyków przy stacjach zapłonowych, wszystkie posiadane systemy zabezpieczające powinny być uruchomione, a w pojazdach krytych wszystkie drzwi powinny być zamknięte na zamek fabryczny.

ZABEZPIECZENIE KLUCZY

§ 4

Klucze do lokali z ubezpieczonym mieniem oraz do samochodów i innych pojazdów mechanicznych, a także do urządzeń zabezpieczających wartości pieniężne powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i dostępem do nich osób nieuprawnionych. W razie zgubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych) ubezpieczony, po otrzymaniu o tym wiadomości, obowiązany jest bezzwłocznie zmienić zamki.

ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM ORAZ LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

§ 5

- Wartości pieniężne powinny być:
 - przechowywane w lokalu zabezpieczonym co najmniej w sposób określony w § 1 ust. 1 i 2, a w przypadku gdy wartość ich przekracza kwotę 70.000 PLN, winny być przechowywane w lokalu zabezpieczonym ponadto w sposób wskazany w § 1 ust. 5 pkt 2 i spełniający wymagania określone w obowiązujących przepisach prawa oraz
 - zamknięte w urządzeniach lub pojemnikach bezpiecznych do przechowywania wartości pieniężnych, o udokumentowanych klasach odporności na włamanie wymienionych w ust. 3, przy czym urządzenia i pojemniki bezpieczne o masie do 1000 kg (za wyjątkiem kaset stalowych i kas fiskalnych) zabezpieczające wartości pieniężne, powinny być trwale przymocowane do podłoża lokalu, w którym się znajdują, z zastrzeżeniem ust. 2.
- Wartości pieniężne mogą być przechowywane w urządzeniach bez udokumentowanej klasy odporności na włamanie, zamkniętych na co najmniej jeden zamek kluczowy lub szyfrowy, przy czym urządzenia o masie do 1.000 kg (za wyjątkiem kaset stalowych i kas fiskalnych) zabezpieczające wartości pieniężne, powinny być trwale przymocowane do podłoża lokalu, w którym się znajdują.
- Maksymalne limity odpowiedzialności PZU dla wartości pieniężnych, przechowywanych w sposób określony w ust. 1, przedstawia poniższa Tabela nr 1:

Tabela nr 1

Klasa odporności na włamanie urządzeń i pojemników bezpiecznych do przechowywania wartości pieniężnych		Maksymalne limity odpowiedzialności PZU w PLN na urządzenia i pojemniki bezpieczne
Urządzenia	O – IV	100.000
	V lub wyżej	150.000
Pojemniki bezpieczne	S1	30.000
	S2	50.000

- Użyte w Tabeli nr 1 pojęcia oznaczają:
 - urządzenie do przechowywania wartości pieniężnych – urządzenie mechaniczne o określonej klasie odporności na włamanie służące do przechowywania i transportu wartości pieniężnych;
 - pojemnik bezpieczny – pojemnik wykonany ze stopu metali używany w celu ochrony zawartości przed włamaniem;
 - klasa odporności na włamanie – przyjęte we właściwej Polskiej Normie klasyfikacyjne oznaczenie odporności na włamanie, które określa:
 - wydany przez uprawnioną jednostkę certyfikującą certyfikat zgodności albo wydana przez producenta

lub importera deklaracja zgodności, potwierdzająca zgodność z zasadniczymi lub szczegółowymi wymaganiami w rozumieniu przepisów o systemie zgodności – jeżeli dla danego wyrobu, wymagania takie zostały ustalone,

- wydane przez jednostkę certyfikującą akredytowaną przez Polskie Centrum Akredytacji poświadczenie zgodności z Polskimi Normami – jeżeli dla danego wyrobu nie ustalono wymagań, o których mowa w lit. a.
- Urządzenia i pojemniki bezpieczne, o których mowa w ust. 1 pkt 2, powinny być oznaczone tabliczkami znamionowymi lub innymi trwałymi oznaczeniami wydanymi przez jednostkę certyfikującą.
 - Dla wartości pieniężnych przechowywanych w sposób określony w ust. 2, ustala się następujące maksymalne limity odpowiedzialności PZU:
 - dla wartości pieniężnych przechowywanych w szafie stalowej, szafie stalowo-betonowej, szafie pancernej i sejfowej – 30.000 PLN;
 - dla wartości pieniężnych przechowywanych w kasecie stalowej lub kasie fiskalnej – 10.000 PLN, jednakże nie więcej niż 2.500 PLN w jednej kasecie albo kasie fiskalnej.
 - Postanowienia niniejszego paragrafu oraz następnych mają zastosowanie także do wartości pieniężnych będących środkami obrotowymi lub mieniem osób trzecich.

ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH OD RABUNKU W LOKALU ORAZ LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

§ 6

- Wartości pieniężne powinny być:
 - przechowywane w lokalu zabezpieczonym co najmniej w sposób określony w § 1 ust. 1 i 2, a w przypadku gdy wartość ich przekracza kwotę 70.000 PLN, winny być przechowywane w lokalu zabezpieczonym ponadto w sposób wskazany w § 1 ust. 5 pkt 2 i spełniający wymagania określone w obowiązujących przepisach prawa oraz
 - zamknięte w urządzeniu do przechowywania wartości pieniężnych lub w pojemniku bezpiecznym, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
- Wartości pieniężne mogą znajdować się poza urządzeniami do przechowywania wartości pieniężnych lub poza pojemnikami bezpiecznymi:
 - w przypadku wykonywanych przez ubezpieczonego czynności liczenia lub transportu wewnętrznego – wewnątrz ubezpieczonego lokalu;
 - w czasie trwania obsługi kasowej – na stanowisku operacji wartościami pieniężnymi.
- Maksymalny limit odpowiedzialności PZU na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia dla wartości pieniężnych ubezpieczonych od rabunku dokonanego w lokalu wynosi 100.000 PLN, przy czym limit ten ma zastosowanie do szkód powstałych w wyniku rabunku:
 - z zamkniętych urządzeń do przechowywania wartości pieniężnych;
 - dokonanego z jednego stanowiska operacji wartościami pieniężnymi albo w czasie wykonywania czynności liczenia, albo w czasie transportu wewnętrznego.

ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH OD RABUNKU PODCZAS PRZENOSZENIA LUB PRZEWOŻENIA (TRANSPORTU) ORAZ LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

§ 7

- Maksymalne limity odpowiedzialności PZU dla wartości pieniężnych ubezpieczonych od rabunku podczas przenoszenia lub przewożenia (transportu) określa poniższa Tabela nr 2:

Tabela nr 2

Rodzaj transportu	Ochrona transportu	Maksymalne limity odpowiedzialności PZU w PLN
Transport wykonywany pieszo, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, albo samochodem osobowym, z zastrzeżeniem ust. 4	Transport chroniony jest wyłącznie przez osobę transportującą	do 30.000
	Transport chroniony jest co najmniej przez jedną nieuzbrojoną osobę niezależnie od osoby transportującej	do 50.000
	Transport chroniony jest co najmniej przez jednego pracownika ochrony, który może być nieuzbrojony, niezależnie od osoby transportującej	do 100.000
	Transport chroniony jest co najmniej przez jednego uzbrojonego pracownika ochrony, niezależnie od osoby transportującej	do 150.000

2. Przez pracownika ochrony, o którym mowa w Tabeli nr 2, należy rozumieć osobę posiadającą licencję pracownika ochrony fizycznej lub licencję pracownika zabezpieczenia technicznego i wykonującą zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, lub osobę wykonującą zadania ochrony w zakresie niewymagającym licencji.

3. Transport może być wykonywany pieszo, gdy spełnione są dodatkowo następujące warunki:
- 1) odległość na jaką wykonuje się transport nie uzasadnia użycia samochodu osobowego;
 - 2) wykonywany jest drogą najkrótszą, z wyłączeniem środków komunikacji zbiorowej oraz tras prowadzących przez miejsca odosobnione i uznawane za niebezpieczne: parki, skwery, podwórka.
4. Wartości pieniężne powyżej kwoty 20.000 PLN transportowane są z użyciem pojemników specjalistycznych spełniających wymagania określone w poniższej Tabeli nr 3:

Tabela nr 3

Klasa	Wymagania techniczne	Maksymalny limit odpowiedzialności PZU w odniesieniu do jednego pojemnika w PLN
„A”	Pojemnik zamykany co najmniej jednym zamkiem kluczowym lub szyfrowym, wyposażony w system paralizatora lub inny system zabezpieczający	do 100.000
„B”	Pojemnik zamykany co najmniej jednym zamkiem kluczowym lub szyfrowym, wyposażony w system paralizatora oraz system sygnalizacji akustycznej lub dymnej	do 150.000

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 8

1. PZU może, na podstawie oceny ryzyka zagrożenia szkodą, określić indywidualne warunki w zakresie środków bezpieczeństwa określonych w §§ 1–4.
2. Wyższe limity odpowiedzialności PZU od określonych w §§ 5–7 mogą być ustalane przez ubezpieczającego za zgodą PZU, po dokonaniu przez PZU indywidualnej oceny ryzyka i pod warunkiem zastosowania uzgodnionych z PZU bardziej skutecznych zabezpieczeń.

